

ГЛАСНИК

АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ У НОВОМ САДУ

ГОД. V „Гласник“ излази као месечник Годишња претплата 100 дин. Поједини број 10— динара.	НОВИ САД ЈУНИ—ЈУЛИ—АВГУСТ 1932	БРОЈ 6, 7 и 8 За чланове Адвокатске Коморе је претплата урачуната у чланарину.
--	--------------------------------------	---

Др. ЈОВАН САВКОВИЋ

ЈОШ НЕКЕ УСТАНОВЕ НОВОГА ГРАЂАНСКОГ ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА

(Свршетак)

Пресуда донесена на основу одрицања тужбенога захтева. § 490. Ако се тужилац на првом рочишту или на усменој спорној расправи изречно одрече свога захтева, онда ће се тужбено тражење по предлогу туженикову одбити пресудом на основу одрицања. — Ако се одрицање тиче само једнога дела захтева, или једнога од више утужених захтева, онда се може на основу одрицања по предлогу донети делимична пресуда.

Ако тужилац тужбу повуче, он се тиме одриче права да суд услед тужбе донесе одлуку; ако пак пред судом изјави одрицање, значи да се одрекао и самога тужбенога захтева. Одрицањем тужбенога захтева се спор, међутим, окончава само онда ако туженик стави предлог да се тужбени захтев одбије, тако да последице одрицања не наступају саме од себе. Ако се тужилац одрече свих захтева које тужбом остварује, суд ће тужбу одбити коначном пресудом. Ако се пак одрече само једнога од више захтева, односно једнога дела тужбенога захтева, суд ће донети или делимичну пресуду или ће о делимичном одрицању решити у коначној пресуди. Ако тужилац тужбу снизи на парничне трошкове, суд може, према околностима случаја, донети пресуду на основу одрицања, али не увек, јер снижење тужбе на парничне трошкове не значи увек да се тужилац тужбенога захтева сасвим одрекао.

Тужилац, на име, може одрицање везати за неки услов, а може изјавити и то да ће тужбени захтев поново остваривати итд. Одрицање је ваљано само онда ако се лице које се одриче, тужбенога захтева у своје име може одрећи, односно ако одрицање изрече његов законити заступник. Адвокату издано пуномоћије овлашћује га у см. § 132 да се одрече тужбенога захтева који је ставио његов властодавац, али се пуномоћ у погледу одрицања може у см. § 134 и ограничити. Ако, међутим, постоји какав парнични предуслов који је суд дужан узети у обзир по званичној дужности, суд не може донети одлуку у погледу одрицања, него мора тужбу одбацити. Одрицање се мора у см. § 271 увести у записник, али његова правоваљаност не зависи од тога. — Пресуду на основу одрицања може донети веће, судија који води прво рочиште, и појединачни судија, и она се мора, чим то туженик затражи, одмах донети. Изаслани или замољени судија не могу донети пресуду на основу одрицања, него имају одрицање узети у записник, а пресуду, на предлог туженика, доноси парнични суд.

Ако се тужилац у писменом поднеску који упути суду још пре почетка првога рочишта, (или код срескога суда на записнику) тужбенога захтева одрече, то ће одрицање у исто време важити и као повлачење тужбе, ако тужба изрично и није повучена. У том ће се случају туженик о одрицању извести, рочиште обуставити и туженик може од тужиоца тражити накнаду трошкова. То вреди и у случају ако се тужилац одрече тужбенога захтева на првом рочишту на које туженик не приступи, иако је судија у том случају у положају да од тужиоца тражи изјашњење о томе да ли, уз одрицање тужбенога захтева, и тужбу повлачи. Има се сматрати да је тужилац тужбу повукао и онда ако се тужбенога захтева одрече на првом рочишту, а туженик не тражи да се донесе пресуда на основу одрицања. И у том се случају има сматрати да је ствар окончана и туженик може тражити да му се на терет тужиоца установе трошкови.

Ако се тужилац тужбенога захтева одрекао после првога рочишта, туженик се има о томе извести. Ако тужилац није у исто време и тужбу повукао, његова изјава о одрицању нема утицаја на даљи ток поступка. У том случају може туженик на расправи тражити да се донесе пресуда на основу одрицања. Ако је, међутим, тужилац и тужбу

повукао, поступак је окончан. Ако се тужилац тужбенога захтева на расправи одрече, али тужбу не повуче, туженик пак не стави предлог да се донесе пресуда на основу одрицања, има се сматрати да је тужилац и тужбу повукао, јер тужилац, с једне стране, свој тужбени захтев не жели да остварује, док тужени, с друге стране, не ставља захтев да се спор оконча. Будући да се тужилац тужбенога захтева одрекао суд не може расправу нити наставити, нити се може узети да поступак мирује, јер је тужитељ, стављајући изјаву о одрицању, у расправи ипак учествовао. — У случајевима у којима се тужба, услед изјаве тужиоачеве о одрицању, има сматрати повученом, а туженик не стави предлог да се донесе пресуда на основу одрицања, неће странке моћи тражити наставак поступка, према томе неће тужилац моћи тражити да туженик, после првога рочишта, да одговор на тужбу, односно да се одреди рочиште за расправу итд. Тужилац може, међутим, тужбу поново поднети, па му туженик не може с успехом ставити приговор да већ тече парница, нити да је ствар правоснажно пресуђена. Туженик ће пак бити дужан упустити се у расправу, јер у првој парници није тражио пресуду на основу одрицања.

Како се тужилац тужбенога захтева може једнострано одрећи, одрицање не зависи од тога да ли ће туженик на њега пристати или неће. При изрицању пресуде на основу одрицања суд се не може упуштати у разматрање о томе, да ли је тужба основана или није, и она се има образложити једино тиме да се тужилац тужбенога захтева одрекао. После пресуде на основу одрицања, тужилац не може покренути више нову парницу, јер се новој тужби може већ с успехом ставити приговор да је ствар правоснажно пресуђена. Одрицање не може тужилац једнострано повући, али га може повући, пре пресуде, у споразуму са тужеником. Као материално-правни посао, одрицање се може напасти због заблуде, преваре, принуде итд., но процесуалнога дејства има то нападање само дотле док расправа није окончана. После пресуде се одрицање може напасти обновном тужбом у см. § 624. — На основу вансудскога одрицања се пресуда не може донети, него одрицање може туженик стављати само као мериторан приговор, услед којег се мора донети контрадикторна пресуда. — О скраћеном отпракку пресуде на основу одрицања прописује § 515, а о учинку пресуде према странкама § 513.

Пресуда донесена на основу признања. § 491. Ако туженик на првом рочишту, или на усменој спорној расправи, изрично призна сасвим или од чести тужбени захтев, онда ће се по предлогу тужиочеву донети пресуда на основу признања.

Признањем тужбенога захтева се туженик одриче права да тужбени захтев побија и пристаје на оно што тужилац тражи. Признање, међутим, не сме бити везано за услове и ограничења, као што је на пр. услов да туженику тужилац накнади трошкове. Да би признање било правоваљано, мора туженик бити парнично способан да учини признање, а његовом опуномоћенику не сме парнична пуномоћ бити ограничена. Ако је признање учињено на првом рочишту, или на усменој расправи, има се на предлог тужиоца донети пресуда. Туженик сем тога мора имати право да с обзиром на природу посла учини признање. Не може се признање односити на један тужиочев захтев који је законом забрањен или неморалан. На основу вансудскога признања не може се донети пресуда у см. § 491. Повлачење признања је без важности без пристанка тужиочева. Као и код одрицања суд ће, ако постоји признање у погледу целог тужбенога захтева, донети одмах коначну пресуду, док ако је признање учињено само у погледу једнога од више захтева, односно само у погледу једнога дела тужбенога захтева, може суд или донети делимичну пресуду или решити о делимичном признању у коначној пресуди. — Ако туженик учини признање у одговору на тужбу, или у припремном спису, или у записнику изаслатога или замољенога судије, онда поступак тече даље па се признање мора узети у разматрање тек на усменој расправи. Не може се донети пресуда на основу признања учињенога писмено у поднеску који је суду послат пре првога рочишта, него пресуда на основу пропуштања, ако туженик на прво рочиште није приступио. Ако туженик на првом рочишту тражи да се тужба одбије, па му се наложи да преда одговор на тужбу и он у одговору тужбени захтев призна, ипак се, и поред признања, мора одредити рочиште за усмену расправу.

Пресуда због изостанка или пропуштања. У поступку пред окружним судовима закон разликује три врсте пропуштања: 1) ако странка, тужилац или тужени, изостане са првог рочишта, онда за њу настају последице потпунога

пропуштања. Она је искључена из свих парничних радњи које ваља предузети после предаје тужбе. Напротив се наводи дошавше странке, који се односе на парнични предмет, имају сматрати истинитима и имају служити за подлогу пресуде, уколико нису оповргнути доказима који су већ пред судом. 2) Ако су на прво рочиште обе странке приступиле, па после тога тужени пропусти да да одговор на тужбу, који је у поступку пред окружним судовима обавезан, тужилац може предложити да се у главној ствари донесе пресуда, коју доноси претседник већа, без рочишта, као судија појединац. Ако су, међутим, на првом рочишту пријављени приговори ради спречавање парнице, онда се о њима мора расправљати, док ће тужени са свима наводима који се не односе на приговоре бити искључен. 3) Ако је одговор на тужбу благовремено поднесен, онда се на расправи има узети у обзир садржина одговора на тужбу и садржина свих припремних списа које су странке поднеле, иако странке на расправу нису приступиле. Ако једна од странака не приступи на коју продужну расправу, мора суд при доношењу одлуке узети у обзир и оне наводе који су изнесени на пређашњим расправама, ако о њима има у расправним записницима трага, па се о томе са странком која је приступила има расправљати. Ако је потребно имају се провести и понуђени докази па при доношењу пресуде и они употребити. Странка која је приступила може предложити да се донесе пресуда на основу пропуштања, док изостала странка не може давати више никакве изјаве. То су све последице онога основног начела грађанскога поступка, да се расправа, иако проведена на више рочишта, има сматрати једном целином, као да уопште није ни прекидана, и да се све оно што је изнесено на ранијем рочишту има употребити као подлога при доношењу пресуде. Пресуда донесена на основу изостанка или пропуштања је коначна пресуда, која као и свака пресуда донесена на основу контрадикторне расправе, постаје правоснажна.

Ad 1. Пресуда због изостанка ако је странка пропустила прво рочиште. § 492. Ако тужилац или туженик изостане, сматраће се истинитим они чињенични наводи дошавше странке, који се односе на предмет правнога спора, уколико ти наводи нису оповргнути доказима који су већ пред судом, или чињеницама које су код суда опште познате (§ 365), па ће се на тој под-

лози, по предлогу дошавше странке, донети о тужбеном тражењу пресуда због изостанка. — § 493 Писмена што их поднесе странка која је изостала, неће се узимати у обзир. — Пресуду због изостанка и пресуду на основу одрицања или признања захтева, доноси на првом рочишту судија којему је поверено да одржи то рочиште.

Ако је странка пропустила прво рочиште, онда, као што је горе примећено, наступају потпуне последице пропуштања, јер се парнични материјал који странке суду подастиру састоји само из тужбе. И прво је рочиште, међутим, пропуштено само онда: 1) ако је туженику тужба прописно уручена, па он на рочиште ипак не приступи, или приступи али не расправља, иако га је суд позвао да то учини; 2) ако је стављен предлог да се изреку последице пропуштања; 3) ако је о том предлогу расправљано и расправа закључена, т. ј. ако су одржани прописи §§ 197, 209 и 244.

Тужилац који на прво рочиште приступи може тражити да се против изосталог туженика донесе пресуда на основу изостанка, а туженик да се тужилац који није приступио са тужбом одбије. У ту сврху странка која је на рочиште приступила може навести све оно што је кадро њен предлог подупрти и ови се наводи имају сматрати истинитима, уколико нису оповргнути доказима који су већ пред судом или чињеницама које су код суда опште познате. Доказима у см. § 49¹ не могу се, међутим, сматрати они докази који су само понуђени. Тужилац може не само поновити оне наводе које садржи тужба, него изнети и све оне чињеничне наводе који се на спорни предмет односе, и који могу допринети осуди туженика. Тужилац не може ипак зато тужбу проширити нити преиначити, тако да уместо првобитнога предмета тражи други предмет или интерес, али може тужбу снизити и ограничити. Туженик пак може на првом рочишту тужбени захтев признати, порећи, и навести такве нове чињенице којима ће тужбене наводе оповрћи и обескрепити у тужби наведене доказе. Те се тврдње имају сматрати истинитима, уколико нису оповргнуте доказима који су већ пред судом (што ће у сваком поједином случају имати да процени суд; навод туженога на пр. да је дуг исплаћен) или чињеницама које су код суда опште познате. Ако се суд увери, међутим, да тужба, упркос навода тужиочевих није на закону основана, он

ће тужбу морати одбити, јер је суд материјално-правни пропис дужан примењивати по службеној дужности. По службеној дужности је суд дужан узети у обзир и чињеницу да је странка парнично неспособна; да није заступана по законитом заступнику; да постоји ненадлежност суда која се не може уклонити ни изричним споразумом странака; недопустивост редовног правног пута; да већ тече парница и да је ствар већ правоснажно пресуђена. У тим случајевима суд не може донети пресуду, него ће морати тужбу закључком одбацати. Не може се пресуда донети ни онда ако постоји један од случајева из § 498, него се мора рочиште одгодити и на ово изостала странка позвати. Прописи § 492 не добијају примену у случају ако туженик пропусти рочиште одређено услед приговора поднесених против меничнога платежног налога, односно у поступку због отказа, јер је туженик приговорима на тужбу већ одговорио, те примену добијају § 495 односно § 538 ст. 2.

Туженик који приступи на прво рочиште може ставити и предлог да се тужба одбије због ненадлежности суда или другог каквога разлога за спречавање парнице, у ком ће случају суд, ако нађе да је приговор основан, тужбу одбацити, те ће предмет тиме бити окончан. Ако суд, међутим, приговор одбије, или ако одбије какав други предлог странке која је приступила (да се расправа на пр. одгоди), странка мора на позив суда расправљати и ставити предлог да се донесе пресуда на основу пропуштања, иначе се има сматрати да ниједна странка није приступила те ће поступак у см. § 234 мировати. Ако од више обичних супарничара неки са расправе изостану, суд ће против изосталих донети пресуду а са приступелима расправљати. Против супарничара из § 115 се пресуда, међутим, може донети само ако су сви супарничари, иако су прописно позвани, изостали. Ако неки од таквих супарничара приступе, суд са њима мора расправљати, а дејство ће се пресуде простирати и на оне супарничаре који су изостали. Последице пропуштања наступају и онда ако је странка на рочиште, истина, приступила, али не расправља, иако ју је судија позвао да то учини; ако се, пре почетка расправе, пошто је ствар извикана, удаљила; ако је на расправу на коју је морала приступити са адвокатом, приступила без адвоката; ако је странка у см. § 249 упућена да на ново рочиште дође са способним опуномоћеником,

односно адвокатом, дошла сама. Последице пропуштања могу наступити и онда ако странка буде са расправе у см. § 262 уклоњена.

Иако странка пре првога рочишта може суду писмено стављати предлоге у погледу предмета о којима се на првом рочишту сме расправљати, ипак се такви предлози у см. § 493 не могу узимати у обзир ако их странка на првом рочишту не изнесе усмено, односно ако са рочишта изостане, јер је поступак пред окружним судовима до првога рочишта, изузев тужбу, усмен. Не може суд узети у обзир ни исправу коју странка суду пошаље пре првога рочишта без икаквога пропратног писменог поднеска (на пр. туженик признаницу истављену по тужиоцу да је тужбено потраживање исплаћено), јер у том случају није странка поднела ни усмено ни писмено ништа што би се могло сматрати у см. § 492 доказима који су већ пред судом. Таким се доказима имају сматрати само они докази који су суду подастрти до првога рочишта у прописаним и допуштеним поднесцима, или на које се странке усмено на расправи позову. — О писменом предлогу, међутим, да се рочиште одгоди, има суд у см. § 200 одлучити по преслушању присутнога противника, без формалне усмене расправе. Рочиште се може одгодити, без обзира на пристанак противника, само ако постоје услови из § 198.

Не наступају последице изостанка у см. § 492, ако су на првом рочишту приступиле обе странке, па се у оквиру § 334 расправљало, а затим рочиште одгођено само у сврху доказа гледе каквога предлога који је туженик ставио, или у питању каквога разлога ради спречавања парнице који се има узети у обзир по званичној дужности, ако је туженик на првом рочишту изјавио да против тужбенога захтева има приговора. У том се случају пресуда на основу пропуштања може изрећи само у погледу питања о којима се расправљало али не и у главној ствари. Према томе се туженику има наложити, иако са одгођенога рочишта једна од странака изостане, да на тужбу одговори. Ако је, међутим, прво рочиште одгођено због неке околности из § 337, па на одгођеном рочишту једна од странака изостане, онда наступају последице из § 492. — Пресудом донесеном на основу изостанка или пропуштања, одлучује суд у меритуму предмета, те се такој пресуди може ставити приговор да је ствар већ

правоснажно пресуђена. — Пресуда због изостанка или пропуштања може се донети у см. § 516, а забелешка о пресуди долази уместо расправног записника. Тужилац може против садржине те забелешке изјавити противљење по § 275 (§ 270 2 ст.), а објављивање пресуде због изостанка може се извршити у см. § 510 ст. 2.

Ad 2. Пресуда због пропуштања ако туженик није на време одговорио на тужбу. § 494. Ако туженик не преда на време одговор на тужбу, може тужилац предложити да се о главној ствари донесе пресуда због пропуштања према прописима § 492. Претседник већа судиће о томе као судија појединац у року од осам дана без одређивања расправе. — Но ако је туженик на првом рочишту изнео приговор да редован правни пут није допуштен, да суд није надлежан, да спор већ тече, или да је ствар правоснажно пресуђена, и, ако је било наређено одвојено расправљање о таквом приговору (§ 355), тужилац може, после правоснажног одбијања тих приговора, предложити, да се о главној ствари донесе пресуда због пропуштања. Ако није била одређена одвојена расправа о тим приговорима, може тужилац претходно предложити само то да се одреди рочиште за усмену спорну расправу. У том ће се случају усмена спорна расправа ограничити на изнесене приговоре. Ако се они одбију, одмах ће се по даљем предлогу тужиочеву донети пресуда због пропуштања (§ 492). — Ако туженик дође на одређено рочиште, онда то не смета да се донесе пресуда због пропуштања; његови усмени наводи, који се тичу главне ствари, неће се узимати у обзир при доношењу пресуде. — Ако тужилац изостане од рочишта, одређеног по његову предлогу, да се расправља о приговорима изнесеним на првом рочишту, онда ће поступак мировати, а туженик не може предложити да се донесе пресуда због пропуштања, или да се одгоди рочиште за расправу о главној ствари.

Ако су на прво рочиште обе странке приступиле, а туженик не преда на време одговор на тужбу, наступиће за њега у главној ствари последице пропуштања, док ће се о приговорима стављеним ради спречавања парнице морати расправљати. После истека рока који је туженику дат за пре-

дају одговора на тужбу, наступиће за њега последице пропуштања и без предлога са стране тужиоца, саме од себе, и те последице пропуштања тужилац није властан да туженику опрости. Одговор на тужбу који је одоцњено предат има се одбацити по званичној дужности, рочиште за расправу у главној ствари се неће истицати, него тужилац може тражити изрицање пресуде у главној ствари због пропуштања, о томе ће пак судити претседник већа као судија појединац у року од осам дана, без одређења расправе.

Иако § 338 прописује шта одговор на тужбу мора садржавати, закон не садржи никакве санкције за случај да одговор не буде састављен онако како то закон прописује. Против туженика се, према томе, не може изрећи пресуда због пропуштања ни онда ако се у одговору тражи само толико да се тужилац са тужбом одбије. У јудикатури аустрискога Највишега суда, прихваћен је као одговор и поднесак у коме је речено само толико: поричем све тужбене наводе; доказ преслушање странака; друге доказе придржавам; на усменој расправи ћу тражити одбијање тужбе и накнаду трошкова. Туженик може и доцније, после одговора на тужбу, поднети суду нове приговоре и доказе и ове може суд одбити само онда ако постоји случај из §§ 243 и 371, но суд може за такве одговоре и не досудити трошкове. — Противтужба, поднесена после истека рока за предају одговора на тужбу, нема утицаја на доношење пресуде на основу пропуштања.

Ако туженик одговор на тужбу није поднео, даљи поступак је различит према томе, да ли је туженик на првом рочишту пријавио приговоре за спречавање парнице, односно да ли је суд неки од разлога за спречавање парнице узео у обзир по званичној дужности, и да ли је за расправу о приговорима одређена одвојена расправа или није. Ако је одвојена расправа одређена, тужилац може, пошто приговори буду правоснажно одбијени, тражити да се донесе пресуда у главној ствари на основу пропуштања. Ако се приговору да места, тужба се мора закључком одбацити и даљи се поступак обуставља, изузев случајако је тужилац ставио предлог да се тужба спроведе надлежном суду који је именован. Ако једна од странака изостане са рочишта које је било одређено само у сврху расправљања о приговорима, онда ће суд о приговорима расправљати само са странком која је приступила, а

изосталу странку ће погодити последице пропуштања у см. § 495. Суд може о приговорима расправљати са тужеником иако је тужилац изостао, јер се последње зачело § 494, да поступак у случају изостанка тужиочева мирује, односи само на рочишта која су истакнута по предлогу тужитељеву. Ако са рочишта изостану обе странке, поступак ће мировати и у главном предмету и у питању приговора, јер тужилац може ставити предлог да се одреди рочиште за доношење пресуде због пропуштања тек пошто приговори буду правоснажно одбијени. По истеку рока од три месеца могу и тужилац и тужени тражити да се расправа у см. § 233 настави. — Ако је тужилац ставио предлог да се за расправу у главном предмету одреди рочиште, онда се за расправу о приговорима одвојена расправа не може више одређивати.

Ако за расправљање о приговорима није била одређена одвојена расправа, онда ће се, само по предлогу тужиоцеву, одредити рочиште за расправу, али ће се на том рочишту моћи расправљати само о приговорима. Усмени наводи које туженик изнесе, а који се односе на главну ствар, не могу се узети у обзир при доношењу пресуде на основу пропуштања, чије доношење мора тужилац предложити одмах чим приговори буду одбијени. Ако туженик на рочиште не приступи, о приговорима ће се расправљати само са тужиоцем и поступак према напред реченом наставити. Ако обе странке са рочишта изостану, или ако изостане само тужилац, онда поступак мирује не само у главној ствари него и у питању приговора и наставак поступка може у см § 494 посл. зач., тражити само тужилац али не и туженик. Туженик би могао евентуално тражити само то, да суд по службеној дужности одреди рочиште за одвојену расправу о приговорима. Исто тако не може туженик тражити да се донесе пресуда због пропуштања у главној ствари, нити да се рочиште за расправу о главној ствари одгоди. — У поступку пред среским судовима не може добити примену § 494, јер се прописи о одговору на тужбу не односе на случајеве где је суд у см. § 536 наложио странкама да измењају припремне списе, а поступку са одговором на тужбу нема места.

Ad 3. Последице пропуштања расправе која је одређена после предаје одговора на тужбу. § 495. Ако је рочиште за усмену расправу о спору одређено пошто је туженик на време поднео одговор на тужбу, а једна од странака изостане са овог или са доцнијег ро-

чишта, онда дошавша странка може на том рочишту предложити да се донесе пресуда. При доношењу пресуде нови ће се чињенични наводи дошавше странке, који су супротни садржини писмених поднесака, што их је предала, или њезиним пређашњим изјавама и чињеничним наводима, само утолико узимати у обзир, уколико су противној странци пре рочишта саопштени припремним поднеском. Но при доношењу пресуде треба се обазирати не само на резултат раније изведених доказа, него и на изјаве и чињеничне наводе, што их је изостала странка раније изнела, уколико су те изјаве и наводи утврђени у припремним поднесцима, записницима и њиховим прилозима, или су предмет доказа наређеног на ранијем рочишту (§ 497 ст. 2.) — Ако буде предложено да се због изостанка странке донесе пресуда о главној ствари, док још тече одвојена расправа о приговорима недопустивости редовног правног пута, ненадлежности суда, о приговору да већ тече парница или да је ствар правоснажно пресуђена, онда се пресуда може донети тек пошто се ти приговори правоснажно одбију.

Ако туженик пропусти да преда одговор на тужбу, он више не може ставити предлог да се одреди расправа о приговорима ради спречавања парнице које је ставио на првом рочишту. Веће може пре истека рока који је одређен за подношење одговора, одредити по службеној дужности одвојену расправу за расправљање о приговорима, а после истека тога рока само дотле док тужилац није предложио да се одреди расправа у см. § 494. Ако веће одвојену расправу није одредило, онда зависи од воље тужиоца да ли ће се о приговорима уопште расправљати, јер у см. § 494 само тужилац може предложити да се одреди рочиште за усмену расправу, на којој се, пре него што се донесе пресуда на основу пропуштања, има прво расправљати о приговорима. Ако тужилац са расправе изостане, поступак ће мировати, јер туженик неће моћи предложити да се предузме расправа о приговорима, према томе су последице пропуштања за обе странке једнаке тек у случају ако је туженик на време предао одговор на тужбу. После одговора на тужбу стоји суду на расположењу парнични материјал са стране обе парничне странке, који може бити допуњен материјалом прикупљеним

у току припремнога поступка и припремним списима, који материјал је суд, у случају да странка са расправе изостане, дужан такођер узети у обзир. Ако која од странака пропусти неко доцније рочиште у току расправе, мора суд при доношењу одлуке узети у обзир сав материјал који садрже записници узети на пређашњим рочиштима и цео резултат доказног поступка, а и садржину припремног списка странке која предлаже пресуду због пропуштања, иако се она на припремни спис није позвала. Ако, међутим, са расправе изостане тужилац, онда се наводи одговора на тужбу немају сматрати истинитима, јер су те последице предвиђене у закону само за чињеничне наводе тужбе, када туженик са првога рочишта изостане. Садржину одговора на тужбу има суд узети у обзир само утолико, уколико је туженик на рочишту изнесе. У случају § 495 не доноси се, дакле, пресуда због изостанка у правом смислу речи, него само странка која на рочиште приступи предлаже да се донесе пресуда.

Странка која на рочиште приступи може навести све чиме може своје тврдње доказати и своје предлоге образложити, али тужилац не може тужбу преиначити. Странка пак која на рочиште приступи не може изнети такве нове наводе који стоје у противности са садржином њених писмених поднесака или усмених изјава, уколико ове наводе није пре рочиште саопштила противнику припремним списом. Нове, међутим, наводе који са пређашњим наводима странке не стоје у противности, суд мора узети у обзир. Ако суд наводе странке која је на расправу приступила не узме у обзир, а држи да су чињенични наводи странке која је изостала за решење спора од важности и да би их требало доказивати, онда ће предложене доказе (у припремним списима или записницима) и провести. Исто ће тако провести и доказе које је предложила странка која је на расправу приступила, ако држи да су и они за решење спора од важности, па и оне који су предложени тек на рочишту које је друга странка пропустила. Ако странка наведе нове чињенице и наводе који са њеним пређашњим наводима стоје у противности, то у поступку пред окружним судовима није разлог за одгађање рочишта, јер су странке дужне да чињеничне изјаве и наводе које желе да на расправи изнесу, једна другој још пре расправе саопште. У поступку пред среским судом се такви наводи имају у см. § 538, по предлогу странке која је на рас-

праву приступила, утврдити записником, а изостала се странка има, уз доставу преписа записника, поново позвати на расправу.

Ако једна од странака са рочишта одржаногa у току расправе изостане, па се рочиште из ма којегa разлога одгоди, изостала се странка мора, истина, на ново рочиште позвати, али на овоме у расправи не може учествовати, нити може учествовати у провођењу доказа. Суд пак може при доношењу пресуде узети у обзир само оне чињенице и наводе које је странка била дотле навела, односно доказна средства која је дотле била изнела. Ако једна од странака изостане са рочишта које је било одређено само у сврху провођења доказа, доказивање ће се у см. прописа § 385, уколико је то могуће, провести и без странке која је изостала, па и у случају ако на рочиште не приступи ни једна странка. Суд може, међутим, дозволити да се доказивање допуни, ако странка учини вероватним да је извођење доказа остало у битности непотпуно због тога, што она није на рочиште могла доћи услед непредвиђене препреке, и ако се доказивање може допунити без знатнога одуговлачења спора. — Странка која је пропустила да приступи на рочиште одређено у сврху доказивања може, међутим, учествовати у даљем поступку. Она се мора позвати поново ако се ради продужења провођења доказа истакне ново рочиште.

Ако су на првом рочишту пријављени приговори ради спречавања парнице, онда ће се на усменој расправи која је одређена после подношења одговора, ако једна странка изостане, расправљати прво о приговорима и тек ако се ови одбаце, о главној ствари. У том се случају у см. § 356 неће одлука о приговорима странкама засебно отправљати, него ће она ући у одлуку о главној ствари. Ако је за расправу о приговорима била одређена одвојена расправа, а затим, пошто је одговор на тужбу благовремено поднесен, заказана расправа у главној ствари. онда се, ако која од странака са ове расправе изостане, не може донети пресуда све дотле док се не оконча расправа о приговорима и о њима у см. § 495 2 зач. не донесе правоснажна одлука. Пресуда се у главној ствари неће моћи објављивати него аналогно § 351, донети у нејавној седници, у року од 8 дана од правоснажнога одбијања приговора, и странкама писмено уручити.

§ 496. Наређења §§ 492 до 495 примењиваће се и

онда, када странка буде уклоњена из суднице због непристојног понашања. — § 497. Околност што је једна странка изостала са рочишта, не разрешава суд од дужности, нити разрешава противну странку од дужности да докаже оно што је потребно у погледу таквих околности које се имају узети у обзир по службеној дужности. — Околност што је једна странка изостала са рочишта, не смета да се изведу докази пред парничним судом, или да се прикаже резултат доказа који није изведен пред парничним судом.

Тврдње странке која је на рочиште приступила, о једној околности на коју је суд дужан пазити по службеној дужности, неће суд сматрати истинитима ни у случају ако је противна странка са рочишта изостала, него ће морати испитивати њихову основаност по службеној дужности (о парничној способности странака; о њиховом законском заступању: о пуномоћи; о предусловима за доношење пресуде због изостанка или пропуштања итд.) — Суд ће ради евентуалне набавке доказа о овим околностима морати рочиште одгодити. Услед навода странке која је на рочиште приступила, може провођење доказа које је било одређено, као непотребно отпасти, а трошкове који су настали позивом сведока и стручњака имаће претходно да сноси странка која је предложила њихов позив.

§ 498. Предлог да се због изостанка или пропуштања странке донесе пресуда (§§ 492, 494, 495) има се одбити: 1) ако нема доказа да је изостала странка била уредно позвана на рочиште. Но судија може по предлогу дошавше странке одгодити доношење пресуде до дана који се одреди и закључити расправу. Ако из доставнице која у том року стигне, или из поведених извиђаја о достави, произлази, да је изостала странка на време примила позив, тако да је могла доћи на рочиште, донеће се пресуда због изостанка у року од осам дана откада стигне доставница, или се заврши извиђај о достави; 2) ако је код суда опште познато, да је изостала странка каквим природним догађајем или другим неотклоњивим случајем била спречена доћи; 3) ако дошавша странка не може на рочишту поднети доказ, који суд тражи у погледу околности која се по службеној дужности мора узети у обзир. — Предлог да се против супарничара донесе пресуда због изостанка или

пропуштања, одбиће се кад постоји супарничарство које се просуђује по § 115, ако и само за једнога супарничара нема доказа да је уредно позван, или ако постоји која од препрека споменутих под бр. 2 овога §, ма за једнога супарничара. — Кад се не усвоји предлог да се због изостанка или пропуштања које странке донесе пресуда, одгодиће се рочиште по службеној дужности на време које одговара околностима, а на ново рочиште позваће се изнова и она странка која је била изостала. — § 499. Ако закључком буде одбачен предлог да се због изостанка или пропуштања једне странке донесе пресуда, али овај закључак услед рекурса буде укинут, онда се може донети пресуда без одређивања новог рочишта.

Ако наступи који од случајева из § 498 т. 1—3, мора се рочиште одгодити и странка на ново рочиште позвати, чиме се последице пропуста уклањају. Ако се, међутим, испостави да постоји недостатак парничне способности, законитога заступања или пуномоћи, који се не може уклонити, онда се рочиште неће одгађати него поступак огласити ништавним и поништити. Исто се тако има тужба одбацити ако се покаже да већ тече парница, да је ствар правоснажно пресуђена и да редован правни пут није допуштен. Ако пак рочиште, у сврху отклањања недостатака, буде одгођено па недостаци ипак не буду уклоњени, онда ће се поступак огласити ништавним. — Против закључка којим је одбијен предлог да се донесе пресуда због пропуштања, допуштен је рекурс. Ако рекурс буде уважен, онда може, у року од 8 дана када списи од рекурснога суда стигну (§ 511), бити донесена пресуда без новог рочишта. Суд може, међутим, ако су му потребне какве изјаве странке заказати за доношење пресуде и рочиште. На овом рочишту странка, која је на пређашњем рочишту изостала, не може давати никакве изјаве у главној ствари, а уколико би их и дала, суд ове изјаве не сме при доношењу одлуке узимати у обзир.

На крају сматрамо за дужност напоменути, да су ова објашњења неких установа нашега новог грађанскога парничног поступка дата, највећим делом, према објашњењима аустрискога грађанскога парничног поступка од дра Георга Најмана (4 издање, Беч. 1927-1928), која и за наш грађански поступак остају најисцрпнија објашњења која су, до данас, код нас, дата.

Др. ТОМА ПАВЛОВИЋ,
 претседник Одељења Апелационог суда
 у Новом Саду.

Остваривање разлучних права у поступку за принудно поравнање ван стечаја.

Законска наређења о томе, да ли се могу разлучна права и односно која се разлучна права могу и са каквим ограничењима се могу остваривати у току поступка за принудно поравнање ван стечаја, - садржана су у §-у 14 Закона о принудном поравнању ван стечаја. Многи сматрају, да је тај §. 14. погрешно стилизован или бар да је нејасан, нарочито нејасном сматрају прву реченицу трећег става тог §-а, на име у погледу питања, да ли се на основу разлучног права н. пр. заложног права, ако је исто право стечено пре отварања поступка за принудно поравнање, може и после отварања тог поступка т. ј. за време трајања тог поступка, дражба на имовинске предмете на којима је стечено напред споменуто заложно право, одредити (исписати) и одржати.

1. По мом мишљењу не би се могло рећи, да је напред цитирани § 14 односно прва реченица његовог трећег става погрешно стилизована нити да је нејасна, једино што се може констатовати је то, да је у споменутом §-у 14 на три места рђаво означен број цитираног става односно цитираног §-а, на име у трећем ставу као трећа реч треба да стоји: „другог“, а не „првог“, затим у другом и у последњем ставу место: „у § 56. став 4.“ треба да стоји: „у § 57 став 2.“ Ја не могу да установим, да ли је то погрешно означање бројева *lapsus calami* у самом тексту оригиналног закона или је штампарска погрешка при штампању (обнародовању) споменутог закона у „Службеним Новинама“. Било да је једно, било да је друго, те погрешке су тако евидентне, да не би требало да постоје разна тумачења у погледу смисла тог §-а 14. Истина и Политео („Стечајни Закон“ страна 212) налази да су „алинеја друга и трећа... прилично нејасно стилизоване“, али по мом мишљењу, ако се напред споменути бројеви у §-у 14. исправе, а нарочито у напред споменутом 3. ставу §-а 14. реч „првог“ исправи на „другог“, све постаје потпуно јасно и не може бити говора о нејасности текста и погрешној стилизацији.

То своје становиште у погледу *првог* погрешно цитираног броја, на име т. ј. то моје становиште, да се на име погрешка састоји само у том, што у 3. ставу §-а 14. место „другог“ стоји „првог“, поткрепљујем следећим:

§ 14 напред споменутог закона у првој реченици 1. става поставља као генерално правило, да се „отварањем поступка за поравнање не дира . . . у различно право стечено пре отварања тога поступка.“ Речи „не дира“ значи граматички: „остаје нетакнуто“, „остаје у потпуној снази“, а то значи, да се различно право, стечено пре отварања поступка за принудно поравнање може и у току поменутог поступка несметано остваривати т. ј. да се сва права, која проистичу из таковог различног права могу и у току поступка за поравнање несметано у истом оном обиму и исто онако вршити, као да поступак за поравнање ни није отворен.

То је (у погледу различног права) смисао прве реченице првог става §-а 14. Закона о принудном поравнању. Али то је само генерално правило. Од тог генералног правила Закон (баш тај § 14.) поставља следећа три изузетка односно ограничења:

1.) дозвољава и то у другој реченици првог става, да „суд за поравнање или судија поравнања могу одложити принудну продају (дражбу) најдаље за шездесет дана, ако је то корисно да би се постигла повољнија цена или је то потребно, да се спречи штета, која прети веровницима“;

2.) у првој реченици другог става изриче, да, изузев различна права за јавне дажбине, „отварањем поступка за поравнање губе важност различна права стечена . . . тек извршењем ради намирања или обезбеђења, ако су та права стечена последњих шездесет дана пре отварања поступка за поравнање.“ Из израза „тек извршењем“ види се, да и од различних права, стечених за последњих 60 дана пре отварања поступка за поравнање само она губе важност, која су стечена оврхом, али не и она, која су стечена својевољним давањем залога (н. пр. дозволом укњижења заложног права на некретнине) или која постоје на основу закона (н. пр. законско заложно право кућевласника, власника земље на покретности закупника у смислу §-а 72. XL. зак. чл. из г. 1881, или комисионарово, шпедитерово, возарово право ретенције и право ретенције у смислу трговачког закона у опште, итд.)

3.) по четвртном ставу реченог §-а 14., куповнина постигнута на дражби неће се у току поступка за поравнање

издати различном веровнику, него ће се до свршетка тог поступка чувати код суда.

Напред наведено је смисао првог, другог и четвртог става споменутог §-а 14.

Сад, ако се не узме, да је 3. реч у 3. ставу: „првог“ место речи: „другог“, само погрешка пера односно штампарска погрешка, онда — обзиром на напред растумачени смисао прве, друге и четврте алинеје §-а 14. — прва реченица трећег става тог §-а 14. не би имала смисла или би бар непотребна била, јер та прва реченица 3. става би онда наређивала, да пропис првог става, т. ј. да околност, да се остварањем поступка „не дира . . у различно право“, „не спречава спровођење дражбе или другог начина за уновчење“, а то нарочито споменути нема смисла, јер кад се неко различно право оставља нетакнуто, онда се по себи разуме, да таково *одржање* заложног права у потпуној његовој снази, не спречава одржање дражбе, — то не би требало да се у закону нарочито наглашује.

Напротив, ако се узме, да је 3. реч у 3. ставу §-а 14. „првог“ погрешка пера односно штампарска и да место те речи треба да стоји реч: „другог“, онда прва реченица тог 3. става здраво има смисла и потребна је. Онда би, обзиром да се у другом ставу §-у 14. говори, да различна права, стечена тек извршењем у току последњих шездесет дана пре отварања поступка за поравнање губе важност, дакле да престају постојати, а обзиром да се на основу престалог, дакле већ непостојећег заложног права, без противног законског наређења, не може ни одредити ни одржати дражба, — онда би смисао 1. реченице 3. става §-а 14. изражена јасноће ради мало плеоназмом, била ова: „ма да по другом ставу овог §-а (14) различна права, која су последних шездесет дана тек извршењем стечена, губе важност, ипак то губљење важности заложног права не спречава, да се дражба одржи, ако је та дражба пре отварања поступка наређена“. Наређење о том, да се дражба, ма да је различно право, на основу којег је дражба одређена, међувремено постало неважеће, ипак може одржати, није непотребно, наглашавање тога није без смисла, јер таково наређење није природна последица престајања различног права, него напротив је изузетак од последица престајања различног права, пошто би природна последица престајања различног права, без таковог изузетног наређења, била баш та, да спречава одржање дражбе.

Као што се из текста §-а 41. Закона о принудном поравнању види, тај § 14. дели различна права, — са гледишта да-ли важе и са којим ограничењима, важе у поступку ради принудног поравнања — у три групе, и то: а) у она различна права, која су стечена раније од 60 дана пре отварања поступка ради принудног поравнања без обзира на то, да-ли су стечена извршењем (оврхом) или својевољним давањем заложног права или да-ли постоје на основу закона, б) на она различна права, која су последњих шездесет дана пре отварања тог поступка својевољним давањем заложног права или на основу закона, а не судским извршењем стечена и ц) на она различна права, која су последњих 60 дана пре отварања напред споменутог поступка, али не својевољним давањем заложног права, нити на основу закона, него су извршењем (судском оврхом) стечена.

По правилном тумачењу §-а 14. Закона о принудном поравнању, а узимајући у обзир, да је у 3. ставу реченог §-а трећа реч: „првог“ погрешка, а треба да стоји реч: „другог“, — смисао и садржина тог §-а 14. је следећа:

А) Ако је различна право стечено раније, него 60 дана пре отварања поступка ради принудног поравнања, даље ако је различно право додуше у току последњих 60 дана пре отварања напред споменутог поступка стечено, али није стечено извршењем (судском оврхом), него је стечено добровољним давањем залога (н. пр. својевољном дозволом укњижења заложног права на некретнине) или је стечено на основу закона (н. пр. законско право кућевласника, комисионарово, шпедитерово, возарово право ретенције и право ретенције у смислу трговачког закона у опште), — онда то различно право отварањем поступка за принудно поравнање остаје нетакнуто (1. реченица 1. става §-а 14., даље из речи: „тек“ у првој реченици 2. става §-а 14.); та се различна права могу несметано остваривати, као да поступак ради принудног поравнања и није отворен, дакле на основу таког различног права: а) ако је заложно право 60 дана пре отварања поступка оврхом стекао различни веровник, може и *после* отварања поступка захтевати одређење и одржање дражбе, б) ако је писменим уговором пре отварања поступка дата ручна залога за осигурање потраживања из трговинског посла, заложни веровник може се и *после* отварања поступка, без покретања тужбе, обратити суду ради одређења дражбе (2. став §-а 305. XXXVII

зак. чланка из г, 1875, в) ако је пре отварања поступка ручна залога дата за осигурање потраживања, које проистиче из трговинског посла и ако су се странке погодиле, да се заложни веровник и без судске интервенције из ручне залогe намирити може, заложни веровник може ручну залогу у смислу § 306. XXXVII. зак. чл. из г. 1875 и *после* отварања поступка јавно продати, д) ако је ручна залога пре отварања поступка, у писменој изјави дата за осигурање меничног потраживања, ималац менице може и *после* отварања поступка вршити сва права, означена у тачкама 1., 2. и 3. §-а 86. Меничног закона (захтевати одређење јавне дражбе без саслушања залогача, односно заложене предмете на берзи продати односно по берзанској цени за себе задржати, односно заложене менице наплатити), д) ради остварења одиосно ради судског утврђења права придржаја различни веровник може тужбу и *после* отварања поступка покренути и по правоснажности пресуде може и *после* отварања поступка захтевати одређење и одржање дражбе оних предмета, у погледу којих му је пресудом признато право придржаја, њ) ако је различно право стечено пре отварања поступка, а не предлеже случајеви, споменути напред под а), б), в), г) и д) — различни веровник може и *после* отварања поступка покренути тужбу ради судског утврђења његовог заложног права или права на придржај, а по правоснажности пресуде може и *после* покретања поступка захтевати одређење и одржање дражбе предмета у погледу којих му је признато право залога односно придржаја. — Закон (§ 14.) у погледу несметаног вршења таковог различног права и за време трајања поступка за принудно поравнање, чини само три ограничења односно изузетка, и то: а) што судија поравнања 1) „може“ 2) „једаред“ и то 3) „најдуже на 60 дана“ 4) „одложити“ дражбу и то само 5) „ако је“ то корисно, да би се постигла повољнија цена или је то потребно да се спречи штета, која прети веровницима (2 реченица 1. става §-а 14.); б) куповнина, постигнута путем дражбе не може се издати одмах различном веровнику, него тек после обустављења поступка за поравнање, а донде се има чувати, као судски депозит (4 став §-а 14.), в) што је заложно право без важности дакле не може се ни остваривати, ако је дужник добровољно дозволио заложно право у времену између предаје молбе ради отварања поступка за принудно поравнање и отварања самог тог поступка (в. 2. реченицу 1. става §-а 12. Закона о принудном поравнању).

Б) Ако је различно право стечено последњих 60 дана пре отварања поступка за поравнање и ако то различно право није стечено добровољним давањем залога нити на основу закона, него је стечено тек извршењем (путем оврхе), било ради намирења, било ради обезбеђења, онда такво различно право губи своју важност (2. ал. §-а 14.), престаје важити; но ма да то различно право само по себи не важи т. ј. из куповине, која се доцније буде на дражби постигла, нема правна првенствено (одвојено) намирење, то различно право, које је изгубило своју важност, ипак има за последицу, да се дражба, ако је ради остварења тог различног права пре отварања поступка за поравнање наређена, има ипак и то и за време трајања тог поступка одржати (1. реченица 3. става §-а 14., узимајући у обзир погрешку „првог“ место „другог“), а „судија за поравнање и управитељ поравнања само могу тражити, да се поступак за уновчење одложи“, т. ј. напред споменута дражба на основу различног права, које је иначе већ престало, ако је дражба пре отварања поступка већ наређена била, може се, али не мора се одложити, тачније изражено: у колико судија поравнања или управитељ поравнања не траже одлагање дражбе односно дражбеног поступка, таква дражба мора се одржати (друга реченица трећег става §-а 14.).

Но то заложно право, које је у смислу 1. реченице 2. става §-а 14. изгубило важност, у смислу 2. реченице истог става *оживљује*, ако се поступак за принудно поравнање обустави иако се истодобно или у року одређеном у 2. ставу §-а 57 (цитирање 4. става §-а 56. је погрешно, в. ниже под II) не отвори стечај. Последица тога је, да ако је на основу таковог већ престалог заложног права дражба у смислу 1. реченице 3. става §-а 14. одржана куповнина се додуше неће издати веровнику, чије је право престало, него ће се у смислу 4. става §-а 14. Закона о принудном поравнању ставити у судски депозит, а само у том случају ће и односно тек онда, али ипак ће му се издати, ако његово различно право, које је престало било, у смислу 2. реченице 2. става §-а 14. оживи, т. ј. ако се поступак ради принудног поравнања обустави, и ако се истодобно или у року одређеном у 2. ставу §-а 57. не отвори стечај.

То је и једино то може да је смисао §-а 14 Закона о принудном поравнању.

Примећујем, да су и Верона и Зугли („Стечајни закон итд., стр. 422. под 9., редови 6-20) истог мишљења, и они

налазе (6 ред), да је реч у 3. ставу: „првог“ погрешка и у главном исто тако, само мало непотпуно или бар не потпуно јасно тумаче тај 3. став §-а 14. Али они то своје становиште не образлажу логичним тумачењем самог текста тог §-а 14, него једино тиме, што се бројеви §-а нашег Закона о принудном поравнању не поклапају са бројевима §§-а аустријског закона о поравнању, који је био узор нашег Закона. То је истина, истина је наиме то, да 3. став нашег Закона одговара другом ставу §-а 12. аустријског закона, али не одговара потпуно, јер тај други став §-а 12. аустријског закона одговара прилично, (и то не потпуно: „ist einzustellen“ није баш исто што и „могу тражити“) само другој реченици трећег става §-а 14. нашег Закона, док наређење, које би одговарало првој реченици трећег става нашег §-а 14., у 2. ставу §-а 12. аустријског закона у опште нема.

Могуће је, шта више вероватно је, да је погрешка у 3. ставу §-а 14. нашег Закона („првог“ место „другог“) настала због тог, што се у 2. ставу §-а 12. аустријског закона, који према напред наведеном донекле одговара 3 ставу нашег §-а 14. налазе речи: „lediglich auf Grund eines solchen Absendungsrechts“, а у претходном т. ј. првом ставу тог аустријског §-а 12., на који став тај други став са речима: „eines solchen“ циља, налази се наређење, које одговара другом ставу нашег §-а 14., па се то превидело, те је реч „првог“, која би у другом ставу §-а 12. аустријског закона имала смисла, ушла у наш закон место речи „другог“, која би реч смештају тог наређења у други став нашег закона одговарала. — Но по мом мишљењу није потребно а ни довољно једино срањивањем са текстом односних §§-а аустријског закона констатовати погрешку у броју („првог“ место „другог“) у §-у 14 нашег Закона, него се та погрешка у броју треба констатовати логичним тумачењем и срањивањем са целим осталим текстом §-а 14. нашег закона, тим путем можемо констатовати, да поред речи „првог“ цела прва реченица трећег става нема смисла, док узимањем у обзир да је реч „првог“ погрешка а треба реч „другог“ односно исправком речи: „првог“ на „другог“, та прва реченица трећег става §-а 14. има смисла и потпуно се може у склад довести са осталим наређењима споменутог §-а 14.

II. Осим тога и у другом и у четвртном ставу §-а 14. налазе се погрешна означања бројева, наиме у оба става

стоји „у § 56 став 4“. а треба: „у § 57 став 2.“ — Ни за та погрешна означања не знам, да ли су *lapsus calami* у оригиналном тексту закона или штампарска погрешка у „Службеним новинама“. Али је погрешка, јер у §-у 56. ставу 4. се спомиње 90-дневни рок као крајњи рок за прихват поравнања, а не за подношење предлога за отварање стечајног поступка. За подношење предлога за отварање стечајног поступка одређен је рок (15-дневни) и то у § 57 ставу 2., за то треба у закону да стоји „§ 57 став 2“, а не „§ 56 став 4.“ — Иначе то се види — осим из логичног тумачења — још и из сравњења са аустријским законом, који је нашем закону за узор служио: 4 ставу §-а 14. нашег закона одговара 3. став §-а 12. односног аустријског закона, у том 3. ставу §-а 12. аустријског закона цитира се: § 2. став 2. закона о стечају, а у ставу 2. §-а 2. аустријског закона спомиње се 14-дневни рок (место нашег 15-дневног рока) за подношење предлога за отварање стечајног поступка, дакле онај рок, који се у нашем закону о принудном поравнању у 2. ставу §-а 57. спомиње. У аустријском закону у (3. алинеји §-а 12.) не цитира се 1. став §-а 56 аустријског закона, који одговара 4. ставу §-а 56. нашег закона, него се цитира, као што је напред споменуто, 2. став §-а 2. аустријског стечајног закона, који одговара 2. ставу §-а 57. нашег закона о принудном поравнању ван стечаја. Погрешка је дакле евидентна.

III. Обзиром, да споменути § 14 и неки судови погрешно тумаче, ради санирања тога погрешног тумачења мој предлог би био:

да се виши судови и адвокатске коморе обратe на Министарство Правде с молбом да Министар, увидом у оригинални, по Краљу потписани Закон о принудном поравнању ван стечаја установи:

а) да ли је при обнародовању закона у „Службеним Новинама“ само штампарска погрешка што се у тим новинама као трећа реч трећег става налази реч: „првог“ место „другог“, и што у другом и четвртном ставу истог §-а стоји „§ 56. став 4“ место „§ 57. став“, — или

б) су у самом оригиналном тексту закона погрешно означени бројеви напред споменути.

У случају под а) репарирање штампарске погрешке било би врло лако, јер би се могло накнадно обнародовати у истим „Службеним Новинама“, да постоји штампарска по-

грешка и да реч „другог“ треба читати са „првог“ а § „56 став 4“ са „§ 57 став 2“; тако обнародовање било би обавезно за сваког, дакле и за судове.

У случају под б.) ствар би теже ишла. Ипак мислим, да би Министарство Правде, по прегледу претходних елабората и списа, која су претходила доношењу закона, а евентуално по преслушању чланова комисије за израду тог закона, могло у „Службеним Новинама“ дати извесну изјаву, да Министарство Правде сматра, да у тексту закона место речи: „првог“ и место „§ 56 став 4“ треба да стоји по интенцији законодавства реч: „другог“ и односно „§ 57 став 2“. — Тако тумачење Министарства Правде не би до душе било обавезно за судове, али би бар утицало у толико, да би односне судије то питање проучили, те би, уважавајући разлоге наведене напред под I. и II., своје раније погрешно становиште евентуално променули.

Др. Тодор Петковић

Економска криза и грађански поступник

(Свршетак)

IV.

Већ сама до сада предложена средства биће у нормалним случајевима довољна, да убрзају поступак толико, колико то потребе данашњег живота траже. И то тако, да квалитет рада тиме ниуколико не буде угрожен, него на против, да се добију још веће гаранције како за брзу, тако и за тачну примену закона — што је обоје од подједнаке важности, те се ниједно не сме запостављати, ако се хоће заиста да одговори данашњим потребама.

Но биће и таквих случајева, где ове мере саме по себи неће још бити довољне, да савладају навалу посла. Крајеви у којима се промет нагло развија тако, да на један срески суд месечно стиже по хиљаду нових поднесака, морају — да не буду у вечитом заостатку и претераној журби, која само шкоди квалитету рада — још у већој мери упростити своје пословање.

Прегледамо ли у ту сврху рад судова, наћи ћемо, да се поступак управо највише завлачи због: позивања странака и због одашиљања списа из руку једног чиновника другоме. Те две незгоде претстављају две велике запреке за брзи рад. Познато је да сваки позив мора да буде на време уручен и потврда о томе да се врати суду још пре одређене расправе — због чега се и рочишта морају на по веће временске размаке одређивати, Нису ли позвани приступили, то се често мора одгађати и поново одређивати нови рок. Исто и онда, ако се тек на другој или трећој расправи нови докази пријаве. Исти је случај честог закашњавања и онда, када се спис шаље од једног суда другоме или и само од једне канцеларије другој, при чему се често изгуби по месец, два и више дана.

Све то треба дакле по могућности елиминисати, односно на најмању меру свести.

За то је потребно дозволити:

15.) обављање расправа на лицу места т. ј. институцију путујућих судова — према потреби.

Није тешко у данашње време развијених саобраћајних средстава остварити, да суд одлази странкама, што је и природније, уместо да оне долазе к њему — како је то данас — а што је у ствари и незгодније и неприродније. То није ништа друго, него конзеквенција опште усвојених принципа усмености и непосредности.

Евентуални приговор, да би се тиме покупили трошкови не стоји, јер баш напротив странкама ће ефективни издаци знатно бити смањени, док сведоци, стручњаци и остали мање ће дангубити — што претставља веома знатну уштеду за народну привреду. Јер суд ће, полазећи у које место, дужан бити понети собом већи број парница, које су на реду за расправу, а где су странке и сведоци из тога места (што је у правилу редован случај) и вратиће се кући са дефинитивно расправљеним предметима. Тужитељи из сваке од тих парница плаћаће одређени допринос, те ће се из тако добивене своте наплаћивати само ефективни издаци судија и писара, а остатак ће се вратити странкама.

Могућ је и приговор да би то судијама било неугодно и пренапорно; али и то — држим — није тачно. Многи и многи нузгредни посао био би им напротив на овај начин уштеђен а само путовање и упознавање краја и средине, у којој раде и живе било би им свакако од користи. Јер ипак је то и за сам суд сасвим друга ствар, када се предмет спора својим очима види и сведоци, стручњаци и странке саслушавају баш у самој средини, где се посао и обавио. Искизи њихови постају у много већој мери конкретни, одређени и јасни, те судија долази у положај, да са много већом сигурношћу оцењује како њихов смисао, тако и веродостојност, па се већ самим тим навикава, да на чињенице и њихов ток полаже исто толико важности као и на само правно питање — што је за сад не баш редован случај. — Посебна награда за путовања није потребна, јер плате ће бити довољне а издаци ће бити накнађени. — Што се тиче личне сигурности не може се ни то сматрати озбиљном запреком, јер пресуде се неће проглашавати „на лицу места“; неће их нити доносити расправни судија сам за себе; ништа затим неће сметати да се нарочито за то установе строге превентивне и репресивне мере; и напослетку само досадашње искуство потврђује, да не може бити говора о каквим личним нападима, осветама или сличном чему. Лична сигурност довољно је данас

загарантована; особито кад се узме у обзир с једне стране, да фактично ни градови не дају заштиту, ако заиста постоји права осветничка намера — па се ипак никад није такво што догодило; а с друге стране да ће сваки човек, ма како субјективно гледао своју ствар, ипак и сам у себи морати признати — кад добије ваљано и за њега разумљиво обрзложење пресуде — да је суд по најбољем знању и савести својој изрекао не оно што он, него што закон (дакле највиша воља) за тај случај одређује. — Ни ови обзири дакле стварно не могу сметати примени овога начина рада — под претпоставком наравно, да судски чиновници свој положај не схватају као извор „судске власти“, него као извор своје дужности, питање своје части или као светињу.

Што се тиче адвоката, за њих вреди исто што и за судије.

Једино у погледу адвокатског хонорара: 16). овај треба да буде установљен процентуално према вредности спорног предмета а без обзира на квалитет рада и уложени труд.

На први поглед ово може изгледати неправедно, али у ствари тако је и једноставније и правичније. Јер како долази — објективно узевши — једна странка до тога, да плати више него друга само зато, што је њезин случај без икакве њезне ингеренције, правно замршенији од оног другог случаја? За самог адвоката међутим ствар изилази коначно на исто, јер ће њему наизменце долазити лакше и теже ствари. А да се не би можда прешло у немарност при заступању у малим стварима, гарантоваће међусобна конкуренција и дужност суда, да изриче глобе у таквим случајевима.

У ствари није висина хонорара за адвокате толико важна, колико питање да ли могу са сигурношћу рачунати на то, да свој хонорар заиста увек и уберу.

А та сигурност може се заиста и постићи реформом овршног поступка.

V.

Према свему томе био би дакле ток процеса од прилике овај:

за примање тужбе, достављање и позив не мења се ништа на досадашњим прописима; осим рока за прву расправу, који мора бити за све странке једнак, дакле од прилике месец дана од судског решења, којим се одређује прва распра-

ва; и што се обе странке лично позивају већ на ту прву расправу.

За ову међутим важи то правило, да се има предмет већ на њој — уз учешће самих странака лично — (које ће уз свој потпис посебно бити саслушане) — потпуно расправити; и то у записник ће се унети врло кратко, али врло исцрпно све тврдње које поједина странка наводи и доказе, које нуди за те своје тврдње. Према резултату те расправе суд ће или изрећи пресуду или ће донети решење о томе: шта која странка тврди и доказује и који докази има да се на идућој расправи проведу. Уједно ће прогласити и дан и место те расправе, при чему рок и опет мора бити подједнак за све парнице, и то такође око даљих месец дана. Препис решења као и записника добиће одмах свака странка — осим оног записника о личном саслушању странака, који остаје само за суд. Записници се могу писати на копир-папиру машином или руком одмах у три примерка.

До нове расправе а и после до пресуде може свака странка предавати суду своје писмено израђене парничне списе, који вреде као да су и усмено изложени али под условом да се морају одмах и противнику у тачном препису доставити и морају у тексту нарочито видљиво навести такве евентуалне нове околности и нове доказе, који нису били при првој расправи споменути. Нарочито су дужни тачне адресе пријављених сведока, бројеве списа на које се позивају и исправе тим путем суду пријавити.

Ако се друга расправа има одржати „на лицу места“ шаље се односној општини — ради уручења позива — попис свих парница, које ће се тога дана расправљати, као и оних лица која ће се као сведоци или иначе саслушати; са кратким позивницама посебно за свакога од њих (на којима ће уз судски број и печат бити тачно њихово име, предмет парнице, имена парн. странака, дана и сата расправе и назнака да евентуалне белешке, књиге и исправе, које се код њих налазе а тичу се тога предмета, собом на саслушање понесу и суду покажу заједно са позивницом). Уручење позива потврђује свака позвана особа на ономе попису, а да је позив уручен констатује се у расправном записнику у свакој појединој парници. Лица која без оправдања изостану, имају се одмах предвести.

На овој расправи треба да се, по могућности, сви докази проведу тако, да је ствар потпуно припремљена за донашање пресуде. Саслушања ће се обавити, по могућности, уз предочење спорног предмета и просторије где је спорни посао склопљен односно извршен. Пресуда се неће проглашавати али ће судија бити дужан писмено израдити нацрт за своје разлоге у 3 примерка. У овима ће кратко утврдити: које тврдње сматра доказанима а које не и зашто, према томе кратко али исцрпно навести ће оно стање које је установио и то и позитивне и негативне одлучне чињенице као и правне закључке — на што међутим није везан; то ће странкама уручити сутра дан. Ове ће на то одмах укратко у записник дати своје приговоре тим разлозима. Ако се тиме укаже потреба да се још који доказ проведе — има се одмах обавити; а затим прогласити рок за проглашење пресуде за 15 дана. За то време странке још могу подносити суду своје парничне списе под истим условима као и до сада.

Пресуду доноси расправни судија заједно са још друга два судије — већином гласова, те ју на писмено саставља и за препис предаје тако, да на дан проглашења може одмах бити странкама и уручена.

Рок за жалбе тече дакле већ од тога дана; ову жалбу мора странка — исто као и парничне списе — да уручи и противнику у исто време када и суду; а противник може у истом року да преда свој одговор. У року од 3 дана по примању тога одговора или по истеку рока за то има суд списе да пошаље вишем суду.

Овај је дужан такође у року од 3 дана по примању списка одредити расправу и уједно и евентуалну потребну допуну доказа, која ће се дакле већ на првој призивној расправи провести. И ту треба да је рок подједнак за све парнице и редозно још и краћи, него код првог суда. Иначе се и овде у свему поступа исто као и тамо (овде ће дакле редовно бити само једна расправа и проглашење). Другостепена пресуда има се доставити још и првост. расправном судији, те овај као и остали који су код прве пресуде учествовали имају право да ставе своје примедбе.

За трећестепени суд остали би у главном досадашњи прописи осим: подједнаких расправних рокова за све странке, који не смеју бити дужи од месец дана, како је спис примљен; затим да нема забране расправе о новим чињеницама,

него напротив дужност, да се расправи све што је заиста одлучно (евентуална допуна — која ће међутим бити веома ретка — одређује се одмах са одређењем расправе); нема разрешавања, него само потврда или промена ниже пресуде и нема везаност за уверење другост. суда о фактичном стању; по један примерак трећестепене пресуде доставља се и судијама првог и другог суда ради евент. примедба.

VI.

Тиме је у главном оцртан начин за довршење сваке парнице у року од пола године, најдуже у року од године дана. Само какве спољашње запреке могле би тај рок продужити, али то би се увек морало оправдати.

Разуме се да се још у већој мери може поступак убрзати разним драконским мерама, као: укидање виших инстанција или расправа код њих, предавање суђења административном апарату и т. д.

Али овде се није радило о томе, него се хтело указати на техничку могућност убрзања поступка напореда са повишењем правне сигурности, дакле за непристрасну и тачну примену закона, као и за васпитање судског и адвокатског стајежа, како у стручном, тако и у опште човечанском погледу.

Колику би то добит значило за народну привреду и за само васпитање народно, дакле за прогрес у опште — може да оцени само онај ко увиђа штетне последице у том правцу од данашњег поступања.

Да би се по истим принципима могло пословање упростити и усавршити и у другим гранама државне управе и да би од тога добит била огромна — држим да је такође ван сваке сумње.

Опет о „предлогу“

Г. Др. Михајло Купусаревић био је љубазан да одговори на наш чланак „Још о „предлогу“ и др.“ Учинио је то на један енергичан али културан начин подвукавши своје раније гледиште при коме остаје непоколебљиво. Бивши Главни Државни Тужилац и учитељ нам раније у понечем и поред појачане аргументације ни овога пута нас није могао убедити у оправданост свога гледишта. Па се нама чини да је наше гледиште још увек оправданије, јер је логичније.

Али, каже г. Купусаревић, шта нам вреди наша логика кад наше гледиште нема никаквог ослонца у закону!? Он — г. Купусаревић, пак, држи се строго закона и само закона.

Међутим, све и једино на шта се ослања г. Купусаревић јесте пропис § 2. новог Кривичног законика који гласи: „Ако је по учињеном кривичном делу измењен кривични закон, онда се примењује блажи закон.“ И на основу овога прописа г. Купусаревић сасвим механички поставља своју тезу: „предлог“ је неоспорно блажи пропис, те увек кад један закон предвиђа предлог а други не — има доћи у обзир закон са „предлогом“. А затим у вези са овим — „кад се неко крив. дело по старом закону прогони само по службеној дужности, а по новом и на предлог — исто се крив. дело уопште не може ни прогонити.“

Одлични криминалиста нам у томе је категоричан и не допушта дискусију.

Ми смо, међутим, у прошлом чланку показали, да је закон са „предлогом“, додуше, и блажи, али да та особина његова није апсолутног значаја, јер је условљена — тај закон *постаје* тек блажи и то онда кад у њему предвиђени „предлог“ *није* стављен, дакле, у једном негативном случају. Ако је, међутим, „предлог“ стављен — онда он код питања који је закон блажи и не долази у обзир, и има

случајева — као што смо на једном примеру показали — да је закон са „предлогом“ строжији од закона без „предлога“.

Сада ћемо још више разрадити наше гледиште.

Узмимо један пример. По старом Кривичном закону за злочин преваре предвиђена је била казна робије до пет година; по новом Крив. закону предвиђена је за ту превару која је сада преступ-казна строгог затвора до пет година и т. д. Из овога примера је очигледно и јасно да су одредбе другог закона блаже од првог: преступ је блажи од злочина, строги затвор од робије — то је чињеница безусловног и апсолутног значаја. Те одредбе, пак, тичу се лица које је учинило превару. Законодавац доносећи нови Кривични законик нашао је, да је за то дело учинилац кажњен довољно и строгим затвором, да се, дакле, циљ кажњавања може постићи и овом врстом и мером, односно да је јавни интерес њоме довољно заштићен.

Код закона са „предлогом“, међутим, стоји ствар сасвим друкчије. „Предлог“ се не односи на учиниоца крив. дела, „предлог“ се тиче противне стране — оштећеника и његових интереса. Има, наиме, изванредан број случајева код којих је законодавац интерес оштећеника претпоставио интересу јавном, односно гоњење учиниоца извесног крив. дела учинио зависним од воље оштећеника. И кад је законодавац предвидио за извесна крив. дела да се учиниоци њихови имају гонити: у старом закону по службеној дужности, а у новом закону по предлогу — онда то значи, да је у првом случају претежан био јавни интерес, а у другом случају опет претегао је интерес оштећеног лица.

Према овоме сад ако узмемо случај да је крив. дело извршено пре 1. I. 1930. и да се по старом закону гоњење предузимало по службеној дужности, а по новом закону по предлогу — онда имамо ову ситуацију: 1) поступак је почео, али до 1. I. 1930. није био довршен и дошао је нови законик са „предлогом“. Ми смо, пак, у прошлом чланку казали и сада понављамо, да се тај „пред-

лог“ тражи тек од 1. I. 1930., за будућност, а не за прошлост. И показали смо како се лако може упасти у апсурдност ако се друкчије мисли.

Јер, кад је поступак почет и вођен по службеној дужности до 1. I. 1930. т. ј. онако како је стари законик наређивао — онда како се може тражити да је он поднет пре 1. I. 1930. кад га тек законик после тога рока тражи!? Дакле, предлог се тражи од 1. I. 1930. за поступак после тога датума и према томе: да би се поступак могао наставити потребно је да то оштећеник одобри једном изјавом коју законодавац зове „предлог“, а по нашој схеми у прошлом чланку, јер је у новом Кривичном законуку интересу оштећеника за то дело дата већа важност него интересу јавном, те ако оштећеник нађе да није у његовом интересу гоњење — он неће дати за то „предлог“. 2) Ако поступак није покренут до 1. I. 1930. — онда се има поступити према нашој схеми изложеној у прошлом чланку.

Нема потребе, међутим, стављању накнадног предлога ако је оштећеник то раније учинио односно ако је раније поднео пријаву као што смо у прошлом чланку изнели. Ово питање иначе по нашем мишљењу врло је једноставно. Ми смо у прошлом чланку казали ово: „Предлогом се хоће, наиме, да покрене кривични поступак против учиниоца крив. дела да би се постигла казна његова. Са пријавом коју подноси оштећеник редовно се исто тражи (а разумљиво је, да у обзир може доћи само пријава оштећеника.) Дакле, у ствари између овакве пријаве и предлога нема разлике.“

И ми остајемо код тога, да је разлика између овакве пријаве и „предлога“ само формална, разлика је само у имену, називу; а нас интересује више суштина ствари, у овом случају — шта се хоће са „предлогом“, шта му је циљ.

Битно је и важно је, да воља оштећеника дође до изражаја — да хоће гоњење учиниоца крив. дела у циљу казне, и никако није целисходно а ни право да се из недостатка или погрешнога назива закључи отсуство те воље. Ми и на основу самога текста

законскога тврдимо, да је акт којим оштећеник треба да тражи покретање крив. поступка по својој суштини предлог, а да се он не мора тако именовати, и да оштећеник тај свој акт може назвати и молбом. Уосталом није ни потребно нарочито да оштећени томе акту да неко име, назив, јер то и не тражи закон.

Исти је случај и са „одобрењем“ и са „приватном тужбом“. Ми смо добили недавно акт једног високог функционера којим се обраћа на нас у облику молбе, да се покрене крив. поступак против К. У. и да се најстроже казни због клевете коју је нанео његовом надлештву. Ми смо тај акт примили као дато „одобрење“ за гоњење.

Зар мора прив. тужилац изреком да каже да подноси „прив. тужбу“, зар није довољно да се то може констатовати из самог акта којим тужи?

А ево шта о називима каже нови Кривични судски поступак у 2. од. § 325.: „Погрешан или неисправан назив правнога лека не смета.“

Ми смо на једном месту у прошлом чланку казали и ово: ако поднесени предлог или пријава сважена као предлог није раније имао *правне* важности, јер је био сувишан, непотребан — он је *факшично* постојао, и сада када га закон тражи он има и правну важност. Јер ако нови Кривични законик нема рестриктивне моћи да правно оснажи, утврди раније поднесени предлог — како може рестриктивно да дејствује и да обеснажи цео ранији поступак законито вођен зато, што такав предлог није поднесен?

Овим пасусом ми смо реагирали на тврдњу г. Купусаревића, да је тек зак. чл. XXXVII. 1880. дата ретроактивна моћ предлогу. Ми при овом остајемо. Иначе по нашем сватању не ради се овде о некој ретроактивности као што се види из даљег пасуса у прошлом нашем чланку и из мало-пређашњег излагања нашег. Г. Купусаревић је, међутим, нарочиту пажњу обратио горњем излагању нашем које је иначе споредног значаја покушавајући да овај „проблем“ примерима расветли, што треба само прочи-

тати, па видети, да су упоређивања не само неуспела него и депласирана.

Пример са зак. чл. XXXVII. из г. 1880. — понављамо потврђује наше гледиште. У §§ 29. и 30. говори се о потреби накнадног стављања предлога у датом року у случају кад се дело гонило пре 1. I. 1930. по службеној дужности, а после 1. I. 1930. по предлогу. Промена почетка рока од три месеца овде могла се је — разумљиво — само законом извести, док у нашој схеми у прошлом чланку ми смо се морали држати важећег закона осим кад је предвиђени рок прошао, а ту смо се морали послужити логиком констатујући, да је тако и право с обзиром на оштећеника коме је нови Законик много пута дао већу важност него јавном интересу. (Г. Купусаревић налази да смо овим увукли *ins aequum* у Кривично Право?! Ово остављамо без одговора.)

Ако је, пак, према спом. зак. чланку оштећеник раније поднео пријаву т. ј. пре 1. I. 1930. онда се крив. поступак има наставити, што значи, да је законодавац изједначио ову пријаву са предлогом, и још — да је иста у важности као предлог макар да је поднесена пре 1. I. 1930. Нема ту никаквог установљења ретроактивности, нити је то потребно, већ је то просто констатовање да је пријава оштећенога исто што и предлог, да она значи тражење крив. поступка и да кад је оштећеник то учинио пре 1. I. 1930., онда та изјава воље иема важности и за време после тога.

Ево у чему је основна разлика између г. Купусаревића и нас. По г. Купусаревићу има се применити одредба са предлогом зато што је блажа, а по нама зато, што право оштеника треба да дође до изражаја које је у том случају јаче од јавног интереса.

Преостаје још да одговоримо на поновно питање г. Купусаревића: да ли се може сада гонити крив. дело које се раније гонило по предлогу, а сада само по службеној дужности. На њега се раније нисмо осврнули зато, што га не сматрамо спорним.

С обзиром на наше становиште одговор је прост. Ако је предлог за важности старог законика стављен — наставиће се поступак после 1. I. 1930. без икаквих сметњи. Ако предлог није стављен до 1. I. 1930. — онда ће се исти накнадно ставити уколико рок од три месеца није прошао, ако је тај рок прошао — поступак се неће покретати.

КАСАЦИОНА ЦИВИЛНА ПРАКСА

КАСАЦИОНОГА СУДА Б. ОДЕЉЕЊА У НОВОМ САДУ

ОБЈАВЉУЈЕ ДР. ЈОВАН САВКОВИЋ

КАСАЦИОНИ СУДИЈА

Поверилац је одговоран за штету коју је дужник претрпео услед тога што је против овога предузео извесне правне радње само у томе случају, ако се правним путем послужио у злој вери, знајући да није у праву.

Касациони суд Б. одељење у Новом Саду Г. 1343-1929.

Касациони суд ревизиону молбу тужитеља одбија и осуђује га да туженима, у руке правозаступника им, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 1250 динара (хиљаду две стотине и педесет динара) ревизионих трошкова.

Разлози: Тужитељ је навео у тужби да је од тужене фирме 1899 год. купио један полован вршаћи stroj за цену од 3300 круна, да је за њега дао био 100 круна капаре а остатак куповнине да је био дужан платити у року од четири године и да је на ову своту дао туженој фирми и меницу. Stroj, међутим, није преузео јер он није одговарао уговорним условима. Тужио је био фирму ради поништења уговора и повратка исплаћене јој куповнине и капаре која је парница правомоћно и решена у његову корист. Тужена да је, међутим, утуживши меницу распродала сав његов и покретан и непокретан иметак и направила му штету од 487.077 круна, те је тражио да се тужена осуди да му ову своту под претњом оврхе, заједно са 5% камате од дана тужбе, исплати, те да му плати и све трошкове. — Тужени су тражили да се тужитељ са тужбом одбије и осуди на сношење трошкова. Признали су да је тужитељ током 1911 године покренуо парницу ради стављања ван крепости купопродајнога уговора и ради повратка главнице од 3200 круна са 6% камате од 1 нов. 1899, 74 круне парничних и 50 круна овршних трошкова, но да је у тој парници тужитељ снизио своје потраживање само на стављање ван крепости уговора и тражио повратак своте од 100 круна главнице са 5% камате од 18 јулија 1899 године, што му је правомоћно и досуђено. Тужени су порекли да су од куповнине од 3200 кр. ма шта добили,

јер је тужитељев покретан и непокретан иметак био толико преоптерећен да од њега за подмирење њиховога потраживање није остало ништа. Они су се, уосталом, утуживши меницу коју им је тужитељ дао, и водећи оврху на основу право-моћног меничног платежног налога, послужили само једним правом које су били стекли, а правни је пропис да се отштета може тражити само услед противправнога и злонамернога деловања некога лица. Отштетни захтев тужитељев оснива се иначе на таким правним радњама и пословањима која нису правне радње тужених него тужитељеве, према томе недостаје у конкретном случају тужитељу за отштетно потраживање сваки правни темељ. — Оба доња суда су тужитеља са тужбом одбила и осудила га да плати парничне трошкове.

Против пресуде Апелационога суда поднео је ревизиону молбу тужитељ те је тражио да се пресуда промени и да се изрекне да су му тужени дужни платити отштету, да се Апелациони суд, после разрешења пресуде, упути да установи висину отштете и да се тужени осуде да му плате све трошкове. — Жали се да је Апелациони суд донео пресуду са повредом формално-правних и материјално-правних правила, јер да је установљено, да је против њега издат био менични платежни налог, који је постао и правомоћан, и да је тужена фирма на основу тога платежнога налога спровела оврху и распродала цео његов иметак. Добио је потврду — жали се даље тужитељ — и онај његов навод да је он одбио био да прими купљени вршаћи строј, јер он није одговарао уговорним условима, а установљено је правомоћном пресудом и то, да роба коју су тужени лиферовали није одговарала уговорним условима и да је тужитељ био у праву да робу не прими. Према томе је овршним радњама које су тужени предузимали недостајао сваки правни темељ, те су тужени одговорни за сву штету која је тужитељу услед тих овршних поступака настала.

Жалбе тужитељеве нису основане. — Неспорно је међу парничним странкама да су тужени током јула месеца 1899 године продали тужитељу за цену од 3300 круна један полован вршаћи строј и да је тужитељ туженима том приликом за покриће дужне куповине дао једну меницу, коју су меницу тужени, пошто тужитељ куповину није исплатио, утужили, и да су, на основу правомоћнога меничног платежног налога, против кога тужитељ приговоре није поднео, водили против

тужитеља оврху, спровели дражбу итд. Тек маја месеца 1911 године покренуо је тужитељ парницу против тужених ради изрицања неважним купопродајнога уговора, у којој је парници тражио и то да се тужени осуде да му поврате у име куповнине примљену своту од 3200 круна са 6% камате од 1 новембра 1899 године, 74 кр. наплаћених парничних и 50 круна овршних трошкова и да му плате све парничне трошкове. У тој парници тужитељ, иако је за то већ тада имао могућности, не само да није ставио никакав отштетни захтев против тужених који сада ставља у овој парници, него је после приговора тужених да они у име куповнине нису од тужитеља наплатили ништа, снизио свој тужбени захтев само на то да суд изрекне да је купопродајни уговор услед обоностраног одустајања странака изгубио важност и да се тужени осуде да му поврате у име капаре исплаћених 100 круна са 5% камате од 18 јулија 1899 год. Иако је та парница, међутим, правомоћно била окончана још септембра месеца 1915 године, тужитељ је са покретањем отштетне парнице чекао више од шест година, иако је имао могућности да је покрене одмах чим је парница ради стављања ван крепости уговора била правомоћно окончана, а и пре, чим је држао да је злонамерним и противправним поступцима тужених претрпео штету.

Када се дакле узме у обзир чињеница да тужитељ у парници ради стављања ван крепости купопродајнога уговора никакав отштетни захтев није ставио, него је шта више одустао и од онога првобитнога захтева да тражи и сам повратак куповнине; да је из прикључених списа парнице ради стављања ван крепости купопродајнога уговора видљиво да је тужитељ од тужених купио један полован вршаћи stroj, уз који су недостајали само акцесорни делови (кантар, шприц, дизалица и кључ) и да су тужени услед тога држали да је тужитељ, пошто каквоћи самога вршаћег строја није приговарао, био у праву да од уговора одустане, онда се не може сматрати да су тужени меницу коју им је тужени предао утужили и водили овршне радње једино у намери да тужитеља оштете, односно да му иметак распродаду. Те како је правни пропис, да је поверилац одговоран за причињену штету само у случају ако се правним путем послужио, знајући да није у праву, није основана жалба тужитељева да је Апелациони суд повредио материјално-правно а ни формално-правно правило, када њего-

вој тужби није дао места. Истина да је купопродајни уговор услед тужбе тужитељеве стављен ван крепости, али се не може рећи да је право тужитељево на одустајање од уговора било у тој мери неспорно и несумњиво, да би се утужење менице по туженима и овршни поступци које су против тужитеља водили могли квалификовати злонамернима и такoвима који су ишли на то да тужитеља оштете. Такима се овршне радње тужених могу утолико мање квалификовати, што тужитељ против меничнога платежног налога приговоре није поднео, што је овршне радње тужених трпео и што више од једанаест година није предузео кораке да се уговор судским путем огласи неваљаним, и што парницу ради отштете није, после правомоћности меничнога платежног налога, покренуо кроз више од двадесет и две године.

Из свих тих разлога је ревизиону молбу тужитељеву као неосновину ваљало одбити и осудити га да плати трошкове у смислу §§ 543 и 508 грађ. п. п.

Нови Сад, 12 маја 1931 године.

*

Установљење експропријационога плана спада у делокруг административних власти. Редован суд је стварно надлежан за просуђивање отштете само у погледу оних објеката који су у експропријациони план правомоћним решењем административних власти унесени.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Г. 744-1931.**

Касациони суд призив тужитеља одбија и потврђује одлуку Апелационог суда.

Разлоги: У см. прописа §§ 31—40 зак. чл. XLI из год. 1881, спада установљење експропријационога плана у делокруг административних власти, административнога одбора, а странка која са одлуком административнога одбора није задовољна има право утока на министра трговине, који у питању експропријационога плана коначно одлучује. Редован суд је, према томе, надлежан за просуђивање отштете само у погледу оних објеката који су у експропријациони план правомоћним решењем административних власти унесени. Тужитељ признаје да је у погледу експропријационога плана против

решења административнога одбора уложио био жалбу на Министарство саобраћаја, да је са жалбом, међутим, одбијен, и да је експропријациони план, према томе, од за то надлежних управних власти правомоћно установљен. Како су, међутим, у експропријационом плану, односно попису, парцеле бр. 9852 и 9857, које се од тужитеља имају експроприсати, означене једна као ораница а друга као башта, а у експропријационом попису није означено да би се на тим парцелама налазиле зграде (обор, магацин, крупара, стројарница, ограда и песак), није тужитељ властан да пред редовним судом тражи отштету и за те зграде, јер је питање експропријационога плана, па према томе и питање да ли се на експропријационим парцелама налазиле и зграде за које тужитељ тражи отштету, пред управним властима већ правомоћно решено. Тужитељ је, према томе, требао пред управним властима издејствовати да се у експропријациони план унесу и зграде које су на земљишту наводно постојале. Редовни судови су за установљење оштетне своте и за те зграде утолико мање стварно надлежни, јер молитељ није против државних железница покренуо парницу ради отштете, него је само молбом тражио да се на основу правомоћно установљенога експропријационога плана, и на основу прописа закона о експропријацији, установи висина отштетне своте и да му се ова досуди.

Апелациони суд није, према томе, погрешно, када је, преиначујући делимично одлуку првостепенога суда, досудио тужитељу отштету само за земљиште, а са захтевом за отштету за зграде га одбио. Разлози, међутим, Апелационога суда, према којима тужитељу отштету за зграде није досудио због тога јер тужитељ није доказао да су зграде на експропријационим парцелама постојале, према горњем стајалишту Касационога суда као нетачни отпадају.

Како у смислу § 57 зак. чл. XLI из год. 1881 судови како првостепени, тако и виши, решавају у питању отштете одлуком а не пресудом, ваљало је назив изреке Апелационога суда исправити.

Нови Сад, 3 новембра 1931.

*

Ако суд у см. § 345 трг. законика установи као чињеницу да је у време склапања купопродајнога уговора постојао трговачки обичај да се куповнина има платити

унапред, пре преузимања робе, онда купца терети дужност да докаже, да је са продавцем уговорио, да је куповнину властан исплатити унатраг, по преузимању робе.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду,
Г. 1259-1929.**

Касациони суд ревизиону молбу тужитеља одбија и осуђује га да туженом, на руке правозаступника му, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 420 дин. (четири стотине и двадесет динара) ревизионих трошкова.

Разлози: Против пресуде Апелационога суда поднео је ревизиону молбу тужитељ, те је тражио да се пресуда преиначи, његовој тужби места да и тужени осуди да плати трошкове. Жали се да је пресуда донесена са повредом формално-правних и материјално-правних правила.

У смислу § 345 трговачкога законика, жали се тужитељ, ако не постоји другојачији трговачки обичај, исплата се има извршити приликом предаје робе. Тужени је признао да је вреће продао али се бранио тиме да их је продао под условом да је тужитељ дужан куповнину унапред исплатити. Тужитељ је ово порекао те је туженога теретила дужност да докаже да се куповнина имала унапред платити. Према томе је тужитељ требао бити на свој исказ заклет, као противник странке коју терети дужност доказивања. Апелациони суд није, међутим, образложио зашто није примио као истинит исказ директора тужитељске фирме.

Жалба тужитељева је неоснована. Апелациони суд је установио као чињеницу, да је током године 1920, када је купопродаја међу странкама закључена, постојао трговачки обичај да се роба само изузетно продавала тако да се куповнина плаћала унатраг, по преузимању робе, него да се она редовно плаћала унапред. Према таком трговачком обичају, дужност доказивања чињенице да је међу странкама било уговорено да се куповнина имала, при свем том, платити унатраг, по преузимању робе, није теретила туженога него тужитеља. Према томе није основана жалба тужитељева да Апелациони суд са повредом процесуално-правних правила није тужитељевога директора као странку преслушао и на његова исказ заклео, јер тужитељ, осим исказа свога директора, није пружио никакав доказ да је његова тврдња истинита.

Апелациони суд је пак образложио зашто исказу тужитељева директора није поклатио вере.

Расположење у погледу ревизионих трошкова оснива се на прописима §§ 543 и 508 грађ. п. п.

Нови Сад, 9 јунија 1931 године.

*

Ако је тужени на исплату новчане противредности алтернативно досуђене чинидбе пристао у року испуњења само условно, не може се сматрати да се послужио правом које му даје § 219 зак. чл. LX из год. 1881, т. ј. да је у времену које му је пресудом дато за испуњење, изабрао једну од алтернативних чинидаба.

**Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Вп. 1091-1930.**

Касациони суд утоку тужитеља места даје и преиначујући решење Апелационога суда, одржава на снази решење окружнога суда у Суботици од 5 октобра 1927 бр. Г. 931/1920-40, којим је против туженога одређена намирна оврха.

Осуђује туженога (овршеника) да тужитељу (оврховодитељу) плати, у року од 8 дана под претњом оврхе, у име уточних грошкова 250 динара (две стотине и педесет динара).

Разлоси: Према пропису § 219 зак. чл. LX из год. 1881 ако је тужени осуђен на алтернативну чинидбу (предаја одређене количине покретних ствари извеснога рода) онда је у времену које је туженоме дато у пресуди за испуњење, властан тужени да бира коју ће од алтернативних чинидаба извршити, док је по истеку рока за испуњење, властан да начин испуњења бира тужитељ. Тужени сам признаје да је био вољан тужитељу исплатити алтернативно досуђену противредност брашна само под условом да га тужитељ са исплатом још неко време причека. Како, међутим, ни тужени не тврди да је тужитељ на ову понуду пристао, погрешно је Апелациони суд када је, преиначујући решење првостепенога суда, тужитеља са молбом ради одређења оврхе одбио.

Тужитељу који је са утоком успео, ваљало је досудити и трошкове утока.

Нови Сад, 3 октобра 1931.

*

Удовичко право плодуюживања удовице из другог брака, на један дечји део из породичнога и стеченога иметка мужевљева је такав законски минимум који муж није властан ограничити нити опоруком нити поклоном међу живима. — Пристојно издржавање код удовице из другог брака није мерило за њезино удовичко право уживања. — Удовица из другог брака није власна тражити ни проширење удовичкога права уживања преко једнога дечјега дела.

Касациони суд Б. одељење у Новом Саду
Г. 1253-1929.

Касациони суд ревизионој молби тужене места даје, пресуду Апелационога суда преиначује, тужитељицу са тужбом одбија и осуђује ју да туженој, у руке правозаступника јој, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе, 1590 динара (хиљаду пет стотина и деведесет динара) првостепених, 2100 динара (две хиљаде и сто динара) призивних и 2200 динара (две хиљаде и две стотине динара) ревизионих трошкова.

Разлози: Тужитељица, кћи остављача пок. Б. А., који је умро у Турији 20 марта 1922, покренула је тужбу против удове остављача из другог брака, своје маћехе, наводећи у тужби, да је старобечејски срески суд као оставински суд признао туженој удовичко право плодуюживања на половину оставине пок. њенога оца, рачунајући у оставину и оних 9 јутара 1000 кв. хвати некретнине које је остављач још за живота, 8 маја 1921, за време свога брака са туженом, даровним уговором њој, тужитељици, поклонио. Да би туженој, међутим, као удовици из другог брака припадало удовичко право уживања на један дечји део, не рачунајући у оставину при израчунавању једнога дечјега дела некретнине које је остављач тужитељици поклонио. Тражила је према томе тужитељица да се изрече, да туженој удовичко право уживања не припада на оних 9 јутара и 1000 кв. хвати некретнине, које је остављач, пок. Б. А., тужитељици за живота поклонио. — Тужена је, напротив, тврдила да њој као удовици остављача припада удовичко право уживања на један дечји део, узимајући у обзир при израчунавању дечјега дела и некретнине које је остављач још за живота поклонио.

Првостепени суд је тужби дао места, јер да се удовичко право уживања удове из другог брака може односити само

на онај иметак који се стварно налази у оставини мужевљево, а да би удова даровни уговор којим је муж још за живота један део некретнина поклонио, могла нападати само утолико, уколико би тиме било осујећено извршење удовичкога права уживања, које да се састоји у пристојном издржавању удове, што је суд властан да у сваком поједином случају слободно оцењује. У конкретном пак случају извршење удовичкога права није ниуколико осујећено, јер туженој остаје на уживање половина куће, дворишта и баште и око 6 јутара оранице, а то јој је за пристојно издржавање, узевши у обзир нарочито материјалан положај који је имала за живота мужевљева, сасвим довољно. — Апелациони суд је, услед призива тужене, пресуду првостепенога суда потврдио, додајући разлозима првостепенога суда још и то, да заштита удовичкога права уживања не може бити већа од заштите нужнога дела, и да удовичко право уживања тужене није повређено јер да је тужена, добијајући стан и пристојно издржавање, добила оно што јој је за живот потребно.

Против пресуде Апелационога суда поднела је ревизиону молбу тужена, жалећи се да је пресуда донесена са повредом материјално-правнога правила, јер да се при израчунавању њенога удовичкога права уживања имали узети у обзир и оних 9 јутара и 1000 кв. хвати некретнине, које је остављач, њен пок. муж, још за живота поклонио. Жалба тужене је основана, јер према § 18 зак. чл. VIII из год. 1840, припада удовици остављачевој из другог брака удовичко право уживања на један дечји део, из породичнога иметка мужевљевога и стеченога иметка који није стечен за време другог брака. Тужитељица није ни тврдила да би некретнине на које тужена тражи удовичко право уживања претстављале заједничку тековину остављача и тужене. Како је дакле удовичко право уживања на један дечји део удовице из другог брака тако законски минимум, који муж без пристанка удовице није властан осујетити на тај начин, што ће један део иметка поклонити, или што ће га опоруком ограничити испод тога минимума, основана је жалба тужене да је Апелациони суд са повредом материјалнога правнога прописа изрекао да се при израчунавању једнога дечјега дела тужитељици дарованих 9 јутара 1000 кв. хвати немају узети у обзир, јер да је туженој правом плодоуживања и на четвртину некретнина омогућено пристојно издржавање. Како закон, међутим, удовици из

другога брака признаје као минимум удовичко право уживања на један дечји део, питање пристојнога издржавања није мерило према коме се удовици из другога брака има одмеравати удовичко право уживања, које може долазити у обзир само при ограничењу удовичкога права уживања удовице из првога брака. — Па као што удовица из првога брака није дужна трпети ограничење њенога права уживања, она исто тако није власна тражити ни проширење тога права, у случају ако се тај законски минимум (право уживања на један дечји део) покаже недовољним за њено пристојно издржавање.

Из свих тих разлога ваљало је ревизионој молби тужене места дати, пресуду Апелационога суда преиначити и тужитељицу са тужбом одбити.

Расположење у погледу трошкова оснива се на прописима §§ 425, 508 и 543 грађ. п. п.

Нови Сад, 21 априла 1931.

*

Молба ради развода брака има се у см. § 100 зак. чл. XXX из год. 1894 поднети тек по истеку рока одређеног за раставу од стола и постеље. — Не може се, према томе, изрећи развод брака, на основу молбе предате пре истека тога рока, нарочито не онда, ако је услед такве молбе рочиште одржано по истеку рока од 3 месеца, на којем је рочишту подносилац молбу могао усмено поновити.

Касациони суд Б. одељење у Новом Саду Г. 1-1930.

Првостепени је суд 31 марта 1926 год. на основу § 99 брачнога закона одредио раставу од стола и постеље на шест месеци, које је време у смислу судскога решења истекло 30 септембра исте 1926 год. Према томе је тужитељица молбу ради наставка поступка и изрицања развода брака могла предати тек после 30 септембра 1926 год. Како је, међутим, тужитељица ту молбу предала већ 10 септембра исте године, дакле пре истека шестомесечнога рока одређенога по суду за раставу од стола и постеље, а рочиште је услед ове молбе одређено и одржано тек 2 марта 1927 год., дакле по истеку три месеца од 30 септембра 1926, није могао прво-

степени суд услед таке преурађене молбе тужитељичине изрећи развод брака, те је услед тога основана пресуда Апелационога суда којом је тужитељицу са тужбом одбио, иако из мериторних разлога. При таком стајалишту Касационога суда, беспредметне су жалбе тужитељичине у погледу чињеничнога стања ствари које је Апелациони суд установио у погледу измире странака, те је услед тога било сувишно узимати ове жалбе у разматрање.

Тужена странка на ревизиону расправу није приступила а није предала ни одговор, те јој се ни ревизиони трошкови нису могли досудити.

Нови Сад, 26 априла 1932 године.

КАСАЦИОНА КРИВИЧНА ПРАКСА

КАСАЦИОНОГ СУДА Б. ОДЕЉЕЊА У НОВОМ САДУ

ОБЈАВЉУЈЕ: ДР. ЕМИЛИЈАН БОГОСАВЉЕВИЋ
КАСАЦИОНИ СУДИЈА

§ 416. К. з.

(Бр. Кре 232-356-1931.)

Окр. суд у Панчеву прогласио је кривим М. П. и др. због преступа лажног банкрутства означеног у § 416. т. 2. и 3. К. з. које су дело починили на тај начин, што су као чланови управног одбора С. Банке д. д. у Панчеву дозволили, да се у билансу за 1925 год. искаже добитак у износу од 390.761 дин.; као и да се на име дивиденде исплати акционарима свота од 320.000 дин. ма да је поменуте пословне године завод био у губитку са 1,734.301 дин. и тим омогућили лажно вођење заводских књига, тако да се од истих банчино активно и пасивно стање као и течај њезиних послова није могао правилно установити. Даље, што су као чланови управног одбора бивше Српске банке д. д. у Панчеву у пословној години 1926 дозволили да се у биланси заводској искаже чист добитак у своти од 11.184 дин. дочим је стварни губитак ове године био 1,519.026 дин.; те овим лажним вођењем књига проузроковали су да се активно и пасивно стање као и пословање горе поменуте банке није могло установити и т. д.

У разлозима пресуде се наводи следеће стање ствари:

На основу исказа сведока С. Е. који је цело време био бинчин књиговођа, као и на основу исказа и мишљења заклетих вештака: М. Д., М. В. и М. А. чији је налаз на гл. претресу проконтролисан и поткрепљен увидом у књиге, установљено је да су биланси С. Банке д. д. у Панчеву за 1925. и 1926. год. били фиктивни, т. ј. лажни. У 1925. год. исказана је у билансу добит у своти од 390.761 дин. па је предложена исплата дивиденде акционарима у износу од 320.000 дин. међутим у ствари је те пословне године био губитак у своти од 1,734.301 дин. У 1926 означена је у билансу добит од 11.184 дин. а у ствари је био губитак од 1,519.026

дин. Сви чланови управног и надзорног одбора како у 1925. тако и у 1926. признали су, да су овај биланс потписали, када је био састављен, као и да су вршили делимичне (штит) пробе у књигама.

Овако фиктивни биланси настали су услед нетачног и непроконтролисаног вођења књига, и ако је у § 28. трг. законна јасно казано како се имају састављати биланси, којег прописа али ни Управни ни Надзорни одбор није придржавао. Тако су на пр. текући рачуни Гавре Чолаковића, Мирка Илића, др. Лозовића Радована, Величковића, Финхера и др. Н. Вертеша и друга рачун провизије житарског одељења и многих других вођени као живи текући рачуни, ма да су они већ годинама били мртви, јер се на исте није ништа ни улагало ни дизало. Шта више сви су ови рачуни били дубиозни, па су и касније у 1927 год. или отписани или утужени. Поред свега тога што су ови текући рачуни били годинама мртви, они су у билансу за 1925 и 1926 унесени као банчина актива, па су се чак и камате у висини од 24% зарачунавале. У место да се поступи у смислу прописа § 28. трг. зак. па да се води посебан конто дубиозе, или конто сепарато, па да се и у биланс тачно назначи висина добитка и губитка, окривљени чланови Управног и Надзорног одбора из 1925 и 1926 год. пропустили су то, то су све горе наведене дубиозе и неутериве рачуне водили као активу, те тако саставили лажан биланс.

Какви су биланси окривљених чланова Управног и Надзорног одбора били за 1925 и 1926 год. најбоље се види из следећег вештачког мњења:

Добитак за 1925, закључни рачуни за 1925 год. као и стање губитка и добитка показује већ сасвим другу слику. Исказана добит од дин. 390.761·24 одговарала би од прилике стварности, да управа и овога пута није уврстила у активу многа потпуно дубиозна потраживања. А да је таквих дубиозних и неутеривих потраживања било, најбоље илуструје случај са рачуном Н. Вертеша и другова. Износ од дин. 248.847 није се смео никако сматрати код билансирања концем 1925 као актива, јер је банка била већ по Апелационом суду преуђена да ту суму плати. Према томе чист добитак могао је

бити највише дин. 141.914·24 не узевши у обзир још многа друга дубиозна потраживања, која су исказана у целости као активна.

Добитак за 1926 год., рачун изравнања, као и рачун губитка и добитка за 1926 год. претставља још реалнију слику стања и пословања банчиног. Исказани добитак од дин. 11.184·51 тек је исказан форме ради. Но и код овог биланса, у његовој спецификацији налазимо многе ставке које оправдавају сумњу у његову исправност. Под ставком „дужници“ исказани су не само дужници који су били потпуно сигурни, него и дубиозни. Исто је било и код меница. Код меница у суми од дин. 9,474.040·85 урачунате су и утужене менице којих је било 1,113.931·95. Да ли су све те менице наплативе, то је друга ствар. Претпоставља се, барем је такав узус у банкарској пракси, да се код утужених меница мора или може рачунати 20—30% дубиозе.

Код ставке „дужници“ у износу од дин. 3,947.465·83 било је утужених потраживања за дин. 488.236, а сумњивих потраживања за дин. 764.382·33. И овде је требало обавити извесну процену и нестављати их у целости у билансу.

Да је управни одбор код састава биланса за 1926 год. поступио ригорозније, банка је морала исказати губитак. Да је наша констатација тачна најбоље сведочи та околност, што је код пописа имовине после слома банке нађено много сасвим дубиозних потраживања која су без даљег отписана.

Лажни биланси су настали услед тога, што у њима није показивана пореза у висини у којој је стварно била и која је одговарала показаним добитима, и која је и била плод фиктивних добити и овако лажно састављених биланса, не само што у билансима није унешена одговарајућа пореза, него се није водило рачуна ни о дужној порези и пореским резервама. Сви окривљени се бране, да они за ово не могу бити криви, јер нису знали колика је пореза. Ова њихова одбрана није истинита. Из акта градског порезног звања у Панчеву од 17-IV 1931. год. бр. 635-1930 приложеног вештачком мњењу, јасно се види када је и како разрезивана пореза и за коју годину, па су за извесне године могли знати на време. Али да су окривљени чланови Управног и Надзорног одбора

1925 и 1926 год. заиста знали колика је банчина дужна пореза и колико треба давати аконтације и аконтацијама плаћати порезу, како су то сви порески обвезници учинили у Војводини, најбоље се види из записника Управног и Надзорног одбора С. Банке у Панчеву у већ споменутом вештачком мњењу од 20-IV 1928 где стоји следеће:

На уложној књижици „порезна резерва“ било је раније резервисано дин. 259.420.76. Управа је у ову суму унела као добитак и ако нису били плаћени сви порези. На тај начин је банка касније дошла у тешкоће са плаћањем порезе, па је морала плаћати на терет евентуалних зарада каснијих година. Да је то тако види се из записника надз. одбора од 29-II 1924. год. тач. 3. где се констатује, да пореза није плаћена већ 3 године, и да ти порези износе минимално дин. 1,500.000. Записник Управног одбора од 11-XII 1925 год. каже ово: „пошто нам заостатак пореза износи око дин. 2,000.000, то се решава да се 20. сваког месеца има уплатити на порез 100.000 дин. Према томе је Управни одбор учинио двоструку погрешку уношењем резерве за порез у чисту добит. У првоме реду морала се заостала пореза платити у огромним сумама, у другом реду пак исказивањем нереалних добитака банци је прописивана од стране државе већа пореза и то прописивање уследило је на основу публикованих закључних рачуна.“

Из овога излази јасно, да су окривљени чланови управног и надзорног одбора из 1925 и 1926 год. тачно знали колико дугују порезе држави, али да о томе нису ништа у својим билансима говорили, јер би онда у место добити морали показати губитак, а то они нису хтели. Радије су окривљени чланови Управног и Надзорног одбора 1925 и 1926 год. волели направити, потписати и предложити скупштини лажни биланс, па макар зато ишли на оптуженичку клупу и кажњени били, него казати право стање ствари. Књиговођа банчин сведок С. у свом исказу на гл. претресу овакав рад правда на следећи начин: „свота од 110.000 дин. која је у билансу за 1926. год. означена као добитак, стављена је произвољно, колико се сећам, јер је тада требало спасавати банку. Гу-

битак се није смео ставити у банчину билансу, да се не би изгубило поверење у банку код улагача и остале публике.“

Пошто Управни и надзорни одбор Српске банке ни у 1925 ни у 1926 год. није хтео приликом састава биланса, да води рачуна о дужној порези, то су вештаци у своме налазу од 20-VIII 1929 год. установили следеће:

Биланс за год. 1925.

„Као и у год. 1924 исказани добитак за 1925 год. такође је нереалан. Преносне камате код централе нису уопште обрачунате. Неузимајући ово у обзир, него кад би само на терет рачуна добитка и губитка био прокњижен заостатак на порези до 31 дец. 1925 год. од дин. 2,241.354·81 по одбитку од дин. 1,166.292 порезне резерве, дакле стварни заостатак од дин. 2,125.062·81 банка би имала у год. 1925 губитак од дин. 1,734.301·57 а не би исказала добитак од дин. 390.761·24.

Биланс за год. 1926.

Исказани чист добитак у биланси за год. 1926 јесте дин. 11.184·51. При саставу билансе ни ове године није узет у обзир заостатак неплаћеног пореза, који је на дан 31-XII 1926 год. према исказу пореске управе износио дин. 1,646·505·34. Резерва за порез имала је банка истог дана свега дин. 116.292— која резерва кад се одбије од заостатка неплаћеног пореза, стварно излази да банка није провела на рачуну „доб. и губ.“ суму од дин. 1,530.213·34 као губитак у 1926 г. Кад се од ове суме одбије исказани чисти добитак од дин. 11.184·51 онда излази да је банка у год. 1926. имала стварно губитак од дин. 1,519.028·83.

Евентуална одбрана управе да није знала колико је банци разрезано пореза, односно колико ће бити разрезана не може се по нашем мишљењу уважити, јер је управа у том случају морала стварати приближно одговарајуће резерве за порез, на бази исказане чисте добити за прошлу годину.

Из ова два наведена вештачка налаза, који се надопуњују, јер у овом другом је узето у обзир и наплаћена пореза, као и исказ сведока С. Е., суд је установио, да су окривљени чланови Управног и Надзорног одбора из 1926 и 1925 год. саставили и потписали лажни биланс за 1925 и 1926 год.

Ко је од окривљених чланова Управног и Надзорног одбора одговоран за 1925 а ко за 1926 год., то је речено у диспозитиву пресуде.

У смислу § 182 трг. зак. банчин биланс саставља Управни одбор. У смислу § 195 трг. зак. рад банке и билансе прегледа Надзорни одбор. У тим прописима јасно су изложене дужности Управног и Надзорног одбора. У § 191 трг. зак. речено је што треба радити, ако се хоће да избегне грађанска и кривична одговорност чланова. Како су сви окривљени који су наведени у диспозитиву пресуде били у 1925 и 1926 год. чланови Управног и Надзорног одбора и учествовали у прављењу лажних биланса за 1925 и 1926 год. те исте потписали и предложили скупштини на одобрење, а суду на знање, то су таквим својим кр. радњама починили кр. дело из § 416 т. 2 и 3 к. з. — и т. д.

Услед благовремено уложених и оправданих ревизија је Касациони суд донео решење:

Даје се места ревизији изјављеној од стране оптуженог М. П. због повреде формалног закона из § 336 т. 5 с. кр. п. те се у смислу § 346 од. 1 т. 2 у погледу тог оптуженог, и у погледу свих оптужених осим Јанкова Стевана позивом на § 352 од. 2 ст. 3 с. кр. п. по службеној дужности, поништава нападнуту првостепену пресуду и упућује првостепени суд да одржи нови гл. претрес. — Разлози: Према сталној судској пракси за преступ из § 416 к. з. није довољно, да је учинилац пао под стечај, што у овом случају првостепени суд у осталом није у својој пресуди ни утврдио, већ се захтевало и то, да му имање при отварању стечаја није прелазило пасиву, дакле да је у истину постао презадужен.

Стога, када је првостепени суд, не установив не само, да ли је, када је и којом одлуком отворен стечај у овој ствари, него је одбио предлог опт. П. М. да се путем елабората годишњих закључних рачуна од 1919 до 1926 год. установи да ли је имање С. Банке било активно или пасивно, повредио битни интерес одбране.

Овај је суд дао места ревизији оптуженог позивом на § 338 од. 3 ст. 1 с. кр. п. За остале оптужене — осим Јанков Стевана — ваљало је поништити првостепену пресуду у смислу

§ 352 од. 2 ст. 3 с. кр. п. јер повреда — о којој је реч — од користи је и за остале оптужене.

С обзиром на поништај пресуде, Касациони суд није узео у претрес, да ли је и уколико настао у овој ствари случај из § 106 од. 2 к. з. у вези с § 79 од. 3 ст. 2 кр. з. У осталом у том погледу не би могао ни да примени закон без установљења, када су поједини оптужени починили утужена дела за која их је првостепени суд прогласио кривим. Није установљено у нападнутој пресуди ни то, на који су начин та дела починили.

Услед поништаја пресуде окр. суда, постало је беспредметно решавање осталих ревизија.

Из Апелационог и Касационог суда

— Такса у случају обуставе поступка о принудном поравнању ван стечаја. —

Г. Претседник Апелационог суда у Новом Саду је под Бројем Претс. I. 110-1932 год. издао овај распис:

Министарство Правде својим актом од 27 маја 1932 год. бр. 53979 доставило је овом Претседништву распис следеће садржине:

„Министарство Финансија актом својим од 14 овог месеца бр. 93433-1931 доставило је Министарству правде следеће објашњење:“

„Покреуто је питање, да ли ће се платити каква такса и колика да судски рад по предметима принудног поравнања ван стечаја у случајевима, када се предлог за поравнање обустави, не уважи (§ 56 закона о принудном поравнању ван стечаја од 22 новембра 1929 год. Службана Новине бр. 282 CXV од 1 децембра 1929 год.)

Министарство финансија Одељење пореза на основу §-а 43 закона о судским таксама даје по овоме предмету следеће објашњење:

Паушална такса за поступак принудног поравнања ван стечаја предвиђена је у тарифном броју 16 лит. б) закона о судским таксама.

У смислу §-а 2 тачке 7 лит. б) закона о судским таксама таксена обавеза за паушалну таксу у поступку о принудном поравнању ван стечаја настаје, када поравнање суд одобри.

Из овог следи, ако суд поравнање није одобрио, није наступила ни таксена обавеза за предметну паушалну таксу. Због тога фали у оваквом случају баш и сама основа за ову таксу, која се у смислу тар. бр. 16 лит б) и §-а 17 став 3 закона о судским таксама плаћа од збира сума употребљених односно расположивих за подмирење веровника.

Преостаје још одговор на питање, да ли се у случају обуставе поступка плаћа која друга такса, пошто нема места наплати паушалне таксе.

У том погледу несме се губити из вида § 1 став 1 за-

кона о судским таксама, који гледе предмета судских такса каже у првом делу (1) става следеће:

„Такси према приложеној тарифи која чини саставни део овога закона, подлеже у тарифи поменути списи, радње и исправе.

Из овог законског прописа следи, да судске радње које нису поменуте у тарифи уз закон о судским таксама не подлеже никаквој такси према тарифи уз закон о судским таксама нити којој другој такси.

Моли се Министарство Правде, да изволи ово објашњење саопштити свима судовима у земљи.“

Предње Вам се доставља ради знања.

Нови Сад, 11. јуна 1932 год.

Др. Никола Игњатовић с. р.
Претседник Апелационог суда у Новом Саду

— Жалбе против одлука берзанских судова —

Госп. претседник Апелационог суда у Новом Саду је под бројем Претс. VI. А. 38-1932 издао ово наређење:

Запажено је, да појединачна већа при свом Апелационом суду, решавајући жалбе, поднесене против одлука берзанских судова, не поступају једнообразно, чиме се доводи у опасност правно јединство.

У интересу једнообразног поступања при решавању горњих жалби, а на основу § а 3 Пословних правила за више судове, одређујем, да све жалбе припеле овом Апелационом суду против одлука берзанских судова, без обзира на место дотичног суда, у будуће решава III. грађанско призивно веће овог Апелационог суда.

Према томе умољавам г. претседника II. грађанског призивног већа, да учини потребно расположење, да се све жалбе против одлука берзанских судова које се налазе код II. грађ. призивног већа предаду претседнику III грађ. приз. већа на даљи рад.

Уједно се упућује канцеларија, да у будуће поступи у смислу овог распореда.

Нови Сад, 11 маја 1932 године.

Др. Никола Игњатовић
Претседник Апелационог суда у Новом Саду

— Зепљена плодуживања добровољачких земаља —

Касациони суд Б. Одељење у Новом Саду у предмету: „да ли се може, с обзиром на наређење § 14. бр. 10. закона о издавању земљишта великих поседа у четворогодишњи закуп, водити извршење пљенидбом плодуживања добровољачких земаља ради наплате приватних потраживања“, на основу 2) т. 70. §-а 54. зак. чл. из 1912 год. услед тражења Господина Министра правде с обзиром на то да су срески и окружни судови на територији Апелационог суда у Новом Саду у спорном питању заузели једно друго и супротно стајалиште, у седници свога грађанског одељења одржаној 22 априла 1932 год. донео је ову

НАЧЕЛНУ ОДЛУКУ:

Плодуживање добровољачких земаља може бити предмет заплене ради наплате приватних потраживања и поред наређења закона о издавању земљишта великих поседа у четворогодишњи закуп.

РАЗЛОЗИ:

Код решавања питања „да ли се може, с обзиром на наређење § 14. бр. 10. закона о издавању земљишта великих поседа у четворогодишњи закуп, водити извршење пљенидбом плодуживања добровољачких земаља ради наплате приватних потраживања“ полазна тачка је обим забране отуђивања и оптерећивања, која терети некретнине узете под удар аграрне реформе, будући да од тога зависи цело спорно питање. Неограниченом власнику некретнине (као и сваке ствари) припада право, међу осталим, и на то да ствар отуђи, да ствар заложити (оптерети обавезама) као и право на уживање плодова.

Свако од ових права може бити према одредбама приватног права и извршног закона предмет, како добровољног, тако и принудног преноса и ограничења.

Забрана отуђивања ограничава право, ствар отуђити (продати, поклонити и т. д.), а забрана оптерећивања спре-

чава власника у томе да ствар заложи, односно обавезама оптерети. Обе забране чине предмет земљишнокњижне забележбе.

И забрана отуђивања и забрана оптерећивања односе се само на супстанцију (ствари) некретнине, те следствено и према сталној судској пракси не искључује да се плодуюживање ствари (некретнине) и поред споменутих забрана заплени (или добровољно пренесе на другог), будући да право плодуюживања како је то напред већ речено, може бити предмет посебног преноса.

Истина да закон поред тога што се њиме разрешавају сви дотадањи закупи налаже добровољцима да су дату им земљу дужни сами обрађивати, јер ће им се дато земљиште одузети, заплена плодуюживања пак у својим последицама са гледишта закона има исто дејство као издавање некретнине под закуп од стране добровољца, но ова околност значи само то, да аграрна власт ако нађе да је тиме угрожен циљ аграрних закона — може одузети додељену земљу и исту другом аграрном интересу (но никако истом лицу поновно) предати. Овде ваља напоменути, да привудна заплена може (код мањих потраживања) трајати и само једну годину дана у којем случају остаје неизвесно да ли ће се аграрна власт служити тим средством одузимања земљишта.

Приговор да поред могућности одузимања земљишта ако исту не обрађује добровољац, чини заплену плодуюживања излишном, није темељит, јер то, да ли је допуштено какво средство не зависи од тога, да ли ће имати резултата (успеха) и јер та излишност није ни извесна, јер ће добровољац који зна да ће му се земља у случају заплене плодуюживања одузети, старати се да по могућности задовољи свога веровника, овај ће се пак само онда служити крајњим средством, ако увиди, да дужник неће да изврши своју обавезу ни до границе могућности.

Ако ово строго узевши, не спада на овај предмет, обзиром на стављени приговор, ваља напоменути то, да веровник и у противном случају, наиме — да се не дозволи заплена плодуюживања — има могућности да баш у моменту одвајања плода води оврху, као и то да приватна потраживања због којих се жели водити оврха могу да потичу и из

продаје за обраду земље потребног „фондус инструктора“ или из продаје семена (и слично), у којем случају она заслужује највећу заштиту.

У Новом Саду, дне 22 априла 1932 г.

Судија Касац суда

Милан Повељни с. р.

као референт

Претседник у грађ. сенату:

Др. Сава Путник с. р.

Пуномоћ адвокатских приправника

Госп. претседник Апелационог суда у Новом Саду саопштио је под Бр. претс. I. А. 96—1932 свима подручним судовима овај распис:

Министарство правде својим актом од 16 маја 1932 год. Бр. 47296 доставило је овом Претседништву распис следеће садржине:

Министарству правде достављена је жалба да судови на подручју тога суда траже од адвокатских приправника писмену и таклирану пуномоћ од њихових шефова, да их могу заступати на судским претресима.

Поводом тога изволеће Претседништво подручним му судовима скренути пажњу на следеће:

По § у 26 Закона о адвокатима у расправама пред судовима, другим државним и самоуправним властима и јавноправним телима адвоката може заменити и адвокатски приправник који је код њега на вежби а који се има легитимисати уверењем одбора Адвокатске коморе, уколико други законски прописи друкчије не наређују.

Из наведеног прописа јасно произлази да адвокатском приправнику није, по правилу, потребно никакво нарочито пуномоћје адвоката, код којег је на вежби, да би га могао заменити у расправама пред судовима. Довољно је само, да се легитимише уверењем одбора Адвокатске коморе. Доследно томе у оваквим случајевима не може бити говора ни о наплаћивању таксе из Т. бр. 26 ал. б) Закона о таксама.

Нарочито писмено и прописно таксирано пуномоћје за поменуто замењивање биће потребно само где који закон изричито наређује.

Предње Вам се доставља ради знања.

Нови Сад, дне 26 маја 1932 године.

Др. Никола Игњатовић,
Претседник Апелационог суда у Н. Саду

Из Адвокатске Коморе

Др. Коста Мајински

† Др. Иван Влаховић

27 јуна т. г. имро је у 83-ој години живота доајен војвођанских адвоката Др. Иван Влаховић, адвокат у Ст. Бечеју.

Код пок. Др. Ивана Влаховића, који је рођен 24 јуна 1850 год. у Бачком Петровомселу у породици правника, јер су му и отац и стриц и деда по матери били адвокати, био је већ урођен здрав јудициум, који се после развио до савршенства.

Правне науке пок. Влаховић студирао је у Грацу и у Будимпешти, а адвокатски испит је положио 1870 год. у Будимпешти пред комисијом, којој је претседавао наш познати правни писац и претседник сената пештанске курије Мила Манојловић, касније српски народни добротвор. На адвокатском испиту је пок. Влаховић показао тако бриљантну спрему и правничко резоновање, које му је и испитна комисија признала, да је одмах био нарочито позват да заузме судски положај у Сентандрији, али је он радије отишао за адвоката у свој родни крај, да послужи своме народу.

Као адвокат пок. Влаховић је био један од првих наших правника, пун знања и искуства, вазда студисан, узорно поштен и светла образа, који се искрено и дубоко залагао за ствари које је заступао. — Његови парбени списи су били заиста правне студије, поткрепљене законским прописима, судском праксом и гвозденим логиком, тако да могу служити свима и свакоме за пример, како се врши правосуђе. — Он се поред практичног адвокатског рада и научно бавио са правним питањима.

Као што је после положеног адвокатског испита Др. Влаховић био позват да ступи у судску струку, тако се исто после 40 година на њега обратило Министарство правде наше уједињене државе, да се прими положаја касационог судије у Новом Саду, знајући за његово велико животно искуство и дубоко правно знање.

16 јуна 1929 год. приликом главне скупштине, Адвокатска Комора је на свечан начин прославила педесетогодиш-

њицу адвокатског рада пок. Влаховића. Там поводом је Др. Влаховић добио признање и са највишег места, јер је на предлог Адвокатске Коморе одликован орденом Св. Саве III степена.

У данашњим тешким приликама, када се многи умови и способности губе моментано са површине у тешкој борби живота, млађе правничке генерације треба да имају пред очима за узор културу, спрему и савесно испуњавање адвокатских дужности пок. Др. Ивана Влаховића, који је као скроман адвокат у провициској варошици својим животом и радом ипак избио на површину и добио пуно признање за своје заслуге!

Нека је вечан спомен Др. Ивану Влаховићу!

Нова адвокатска тарифа

У Службеним Новинама од 6 јуна 1932 године Бр. 127 објављена је нова адвокатска тарифа за подручје Апелационог Суда у Новом Саду, коју је прописао Господин Министар правде на захтев адвокатске коморе, а по саслушању Апелационог Суда у Новом Саду, која гласи овако:

На основу §-а 28 Закона о адвокатима, а по саслушању Адвокатске коморе у Новом Саду и Апелационог суда у Новом Саду прописујем овај

ПРАВИЛНИК

О НАГРАДАМА АДВОКАТА НА ТЕРИТОРИЈИ
АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

А) Опште одредбе

§ 1.

Адвокат је по Закону овлашћен, да уговара награду за свој труд, а овим се Правилником прописују само награде, које припадају и имају се досудити адвокату за његов рад, кад између њега и странке нема уговора о награди, као и у случају досуђивања трошкова према противнику у парници.

§ 2.

Где се у овом Правилнику према вредности предмета одмерава награда, вредност спорног предмета установљава се по §§ 5 до 8 Гр. п. п. осим парница ради наслеђивања, код

којих се као вредност спора има сматрати вредност оног дела наследства ради којег је тужба поведена.

У брачним споровима, као и у статус-парницама те у парницама непроцењиве вредности, које спадају у надлежност Окружног суда, као основна вредност има се узети 10.000 динара. У парницама непроцењиве вредности које спадају у делокруг Среског суда, као основна вредност узете се 5.000 динара. Овој се своти има додати вредност евентуалне имовинске тражбине које се остварује у истој парници.

У призивним стварима меродавна је вредност оног дела спора, који је нападнут правним леком.

Снижење и повишење спорног потраживања има утицаја само на радове извршене после снижења односно повишења.

У случају спајања парница, или ако се једном тужбом тражи више тражбина, које би се могле и посебно тужити вредност треба сабрати и према укупној своти имају се установити трошкови.

Ако се у спору истакне протутражење, као вредност узима се збир тужбеног тражења и половина противтражења.

§ 3.

У име награде за поједине радње назначене у овој тарифи одредиће се већи износ него у тарифи, ако би то било оправдано особитим околностима и налозима странке.

Награда адвоката и његове канцеларије за послове, који нису предвиђени овим Правилником, не сме да буде нижа, него што је одређено у тарифи за послове исте, или сличне нарави.

Уколико овај Правилник на појединим местима не чини разлике у награђивању рада с обзиром да ли га је обавио опуномоћени адвокат, његов заменик или адвокатски приправник, награда предвиђена овим Правилником досуђиваће се без обзира, да ли је радњу обавио адвокат, заменик или адвокатски приправник.

§ 4.

Трошкове за поштарину и таксе, затим друге трошкове у готовом новцу треба напосе накнадити.

Б) Тарифске таблице

1

Таблица за опште послове

§ 5.

За позиве, писмене опомене и краће писмене извештаје:
 до 1000 динара 25 динара
 преко 1000 динара 50 динара

За дуже извештаје странци, краће, једноставне молбе и претставке властима (на пр. молба о одустајању од тужбе или правних лекова, молба за ново рочиште или одгону рочишта, молба за одређивање трошкова, молба за одгону или обуставу дражбе, немотивисана контрадикција и немотивисани приговори итд.), набавка сведоџбе или уверења, прегледање списа осим кривичних, лустрирање и сл., наградиће се по III скали тарифе наведене у § 10 овог Правилника.

§ 6.

За само присуство и за сам губитак времена при каквом увиђају, вештачењу, за сам одлазак на лице места, попис, премер и слично, као и за губитак времена због обављања расправе за интервенцију при спровођењу оврхе, секвестра, дражби ван седишта адвокатског настана, ако је место удаљено бар 2 км. од адвокатске канцеларије, поред награде, која адвокату припада за рад, ако то траје:

- а) до пола дана 150 динара
- б) више од пола дана но не више од 1 дана 250 динара
- в) за сваки даљи дан још по 350 динара

§ 7.

Поред награда из §-а 6 адвокат има право на накнаду путних трошкова, прехране и трошкова преноћишта:

1) У име путног трошка припада:

а) адвокату на жељезници или пароброду I класе односно по рачуну, где нема жељезница или бродова или се они не могу искористити;

б) адвокатском приправнику на жељезници II разреда, на пароброду I разреда, те фијакер или аутомобил, као у пређашњој тачди;

в) другом намештелику на жељезници III разреда, на пароброду II разреда, трамвај или аутобус, односно где нема

жељезница или бродова, или се они не могу искористити по рачуну.

II) У име трошкова прехране, ако отсуство траје најмање 6 сати, за сваки дан:

- а) адвокату или адвокатском приправнику 100 динара;
- б) другом намештенику 60 динара.

III) У име трошкова преноћишта ако се мора преноћити изван седишта адвоката, за сваку ноћ

- а) адвокату 100 динара;
- б) адвокатском приправнику 75 динара;
- в) другом намештенику 50 динара.

II

Таблица за послове у грађанским парницама, овршним и спечатајним стварима

§ 8

Награда за рад адвоката у грађанским, овршним и спечатајним стварима има се установити према вредности предмета по нижој табlici и то:

По I. степену:

Састав тужбе, молбе, платног налога (обичног или меничног), образложеног приговора против платног налога, образложене контрадикције, припремног списка, образложеног утока, образложеног призива, ревизионе молбе, одговора на ревизијону молбу, молбе ради одређења оврхе ради обезбеђења или намирења, спровађање оврхе на покретнине, те спровађање секвестра по адвокату или адвокатском приправнику; састав молбе ради одређења дражбе некретнина; састав жалбе против адвоката, судије или другог ког јавног органа; мериторне расправе пред првостепеним, призивним, или ревизијоним судом; прихватна расправа код средског суда; интервенција при дражби покретнина или некретнина по адвокату или адвокатском приправнику у месту адвокатског настана; редоследна расправа гледе некретнина; молба ради претходног доказивања; обављање општег рочишта за испитивање тражбина.

По II степену:

Обављања мериторне расправе, контумационе расправе код Среског суда, прихватног рочишта код Окружног суда,

редоследне расправе гледи покретнина, расправе ради оправдања; састав примедаба (§ 512 Гр. п. п.); састав молбе ради придружења дражби некретнина; ликвидациона молба у стечајном поступку (и остали рад по стечајном поступку), осим општег рочишта за испитивање тражбина; интервенција при пленидби ради намирења или обезбеђења, при спровођењу секвестра, односно при дражби покретнина или некретнина по особи различитој од адвоката и адвокатског приправника.

По III степену:

Састав необразложеног утока и призива; састав молбе ради оправдања; молбе за издавање позива за успоставу брачног живота; молбе ради пријема депозита; претставке; обављање расправе ради исправке и допуне пресуде; узимање информације; проучавање писмене информације.

Вредност спорног потраживања у динарима	Награда за рад у динарима				
	до	I	II	III	
	до	100	18	14	12
101	"	200	24	20	18
201	"	300	30	24	20
301	"	400	40	30	26
401	"	500	50	40	28
501	"	700	63	43	30
701	"	900	78	47	38
901	"	1100	90	52	45
1101	"	1500	100	60	50
1501	"	1600	105	62	52
1601	"	2000	120	70	60
2001	"	2250	130	77	62
2251	"	2500	150	90	75
2501	"	3000	160	98	85
3001	"	3250	175	105	88
3251	"	3500	190	115	95
3501	"	4000	210	130	100
4001	"	4500	240	150	105
4501	"	5000	260	170	115
5001	"	6000	280	190	125
6001	"	6500	310	200	130
6501	"	7500	335	220	142
7501	"	8500	365	240	158
8501	"	9500	380	260	175
9501	"	10500	420	280	190
10501	"	12500	450	390	200
12501	"	15500	460	310	220
15501	"	25000	520	330	240

Вредност спорног у динарима	потраживања	Награда за рад у динарима		
		I	II	III
25001	до 35000	600	360	260
35001	" 45000	650	375	270
45001	" 55000	700	400	300
55001	" 65000	750	440	330
65001	" 75000	850	460	340
75001	" 85000	900	500	370
85001	" 95000	1000	540	380
95001	" 100000	1050	600	400
100001	" 125000	1150	670	420
125001	" 150000	1250	700	450
150001	" 200000	1500	800	500
200001	" 250000	1600	1000	550

Свота која прелази преко 250.000 динара узима се по горњој скали, али од награде у скали одређене код других 250.000 динара 60%, код трећих 250.000 динара 50%, а сваким другим 250.000 динара 30%.

III

Таблица за послове у неспорним делима

§ 9.

За састав купопродајног уговора гледе покретнина или некретнина припада награда по првој скали §-а 8.

Ова награда обухвата и награду лустрирања, прегледа катастра и молбе уписа права својине, ако све те послове обавља канцеларија, која је уговор сачинила.

§ 10

За састав молбе за укњижење или предбележење права власништва (уколико не предлежи случај из § а 9), заложног права и права плодуживања или друге службености припада награда по II скали §-а 8.

§ 11.

За састав обвезвица припада награда предвиђена у III. скали § 8.

§ 12.

За састав најамних или закупних уговора припада награда по износу најамнине или закупнине но највише трогодишњи износ. Ако у уговору није назначено трајање, онда се награда има одмерити по износу трогодишње најамнине или закупнине.

§ 13.

Састав брисовне дозволе и брисовне молбе награђује се по III скали §-а 8.

§ 14.

За састав молбе за упис твртке одређује се адвокатска награда у случају протоколисања фирме:

- а) појединачне 250 динара;
- б) јавног трговачког или командитног друштва 500 дин.
- в) деоничког друштва или задруге 1500 динара.

§ 15.

За адвокатску пуномоћ осим таксе припада адвокату награда од 10 динара.

§ 16.

За преузеће, потврђење, књижење, похрањење, обрачунавање и изручење готовог новца, вредносних папира, уложница и т. д., припада награда по вредности предмета:

до укључиво 500 динара	15 динара
до укључиво 1000 динара	28 динара
до укључиво 5000 динара	45 динара
до укључиво 10000 динара	80 динара
до укључиво 50000 динара	100 динара
до укључиво 100000 динара	150 динара
до укључиво 250000 динара и на више	250 динара

Ако се новац итд. има преузети код суда, које друге власти, и уопште ван адвокатске канцеларије, повисују се предње ставке за 50%.

§ 17.

Награда за састав тестаментa одређује се по I скали §-а 8. Ако се тестамент саставља изван адвокатске канцеларије адвокату припада у име губитка времена, приступа, трошка и евентуалног преноћишта, свота одређена у §§ 6 и 7

IV

Таблица за рад по кривичним предметима

§ 18.

О кривичним предметима адвокату ће се одмеравати награда:

1) За тужбу (пријаву) по прекршајима 80 динара;
 2) За тужбу (пријаву) по преступима 200 динара;
 3) За тужбу (пријаву) по злочинцима 320 динара;
 4) За усмене правне савете: а) по прекршајима 80 динара; б) по преступима 140 динара; в) по злочинима 240 динара. Писмени правни савети хонорисаће се двоструко.

5) Расматрање аката ради дџвања правних савета или подношења правног лека хонорисаће се: а) по преступним делима 160 динара, а ако се расматрање врши после одржаног претреса 240 динара; б) по злочинима 400 динара, а ако се расматрање врши после одржаног претреса 640 динара.

6) За рад на оптужници и за примедбе на одговор по Закону о штампи 320 динара, а за изразу тужбе и одговора на тужбу по истом закону 640 динара.

7) За приступ пред власти ради проглашења одлуке по кривицама: а) прекршајним 60 динара; б) преступним 120 динара; в) злочиним 160 динара.

8) За састанак са притвореником по његовом захтеву или захтеву родбине, као и у случају, да је састанак потребан у интересу одбране 160 динара.

9) За рад на пуштању на слободу уз јемство 400 динара.

10) Присуство и одбрана на претресу хонорисаће се: а) по прекршајима најмање 80 динара; б) по преступима најмање 200 динара; в) по злочинима најмање 1000 динара.

Али ако је претрес трајао више од једног дана, или ако је ствар окончана после више претреса, суд ће одмерити већу награду с обзиром на то, колико је дана претрес трајао.

11) За рад у поступку против отсутних и одбеглих учинилаца кривичног дела припада за поједине послове двострука награда из овог § а.

12) Писмено пријављивање правног лека хонорисаће се са 50% мање, но што износи награда за тужбу по тач. 1 до 3 овог §-а.

Писмено оправдање пријављеног правног лека награђиваће се као и тужба.

Правни лекови, изјављени и оправдани истим поднеском награђују се по претходном ставу, сувише 20% награде, предвиђене за тужбу.

13) Обнова процеса хонорисаће се двоструко.

14) Тражење помиловања 400 динара.

V

Канцеларске пристојбе

§ 19.

За препис поднеска и прилога и сравање, без обзира на то, којим је начином препис умножен, по вредности предмета:

до укључиво: 100	2 динара;
до укључиво: 500	3 динара;
до укључиво: 1000	5 динара;
до укључиво: 5000	8 динара;
до укључиво: 10000	10 динара;
до укључиво: 50000	15 динара;
у свима даљим случајевима	20 динара.

§ 20.

За отправке судских одлука, ако их је адвокат саставио, преписао и прикључио и ако су они употребљиви, досудиће се награда по одредбама §-а 19.

Б) Завршне одредбе

§ 21.

Овај Правилник ступа у живот и добија обавезну снагу од дана обнародовања у „Службеним Новинама“, од кога дана престају важити сви ранији прописи који би били противни прописима овога Правилника

Министар правде

Бож. Ж. Максимовић с. р.

Скупштина Савеза Адвокатских Комора

Савез Адвокатских Комора Краљевине Југославије одржао је своју редовну годишњу скупштину у Љубљани 13 маја т. г. са овим дневним редом:

- 1) Извештај пословнога одбора;
- 2) Закључни рачуни;
- 3) Утврђивање прорачуна и доприноса појединих Комора;
- 4) Опште стање адвокатског реда у држави;
- 5) Предлог о измени закона о адвокатима;
- 6) Предлог о измени закона о судским таксама;
- 7) Евентуалије;

8) Избор претседника и одређивање места где ће се одржати наредна редовна скупштина.

На скупштини Савеза Адвокатских Комора је заступао Адвокатску Комору у Новом Саду Др. Мајински Коста, секретар.

О скупштинским одлукама донећемо извештај у наредном броју „Гласника“, јер још нисмо примили препис скупштинског записника.

Адвокатска табла

Један адвокат у Вел. Бечкереку поставио је своју таблу са улице у виду „шилда“. Одбор Коморе пошто је за сво дознао, одлуком својом од 7 маја т. г. позвао је тога адвоката да таблу одмах уклони и у року од 8 дана о томе поднесе извештај, јер сматра, да се овј поступак не слаже са угледом адвокатског реда.

Адвокатисање пре убележења у Комору

Један адвокат у Белој Цркви је дуже времена вршио адвокатску праксу и водио парнице пред судовима мада није био убележен у именик адвоката код Коморе. — Када је Одбор Коморе за ово дознао, одмах је известио судове, да дотични адвокат не може вршити адвокатску праксу, јер се код Коморе није убележио. — После овога је исти адвокат поднео Комори молбу ради убележења, али Одбор Коморе није му молбу одмах решио, него је својом одлуком од 7 маја т. г. на основу 1 зачела § 7 позивом на 2 тачку § 4 зак. о адвокатима уступисе Дисциплинском Већу, да претходно установи, да ли се молилац својим радом учинио недостојним поверења, пошто је вршио адвокатску праксу без да је био убележен у именик адвоката.

Боравиште адвоката ван седишта адвокатске канцеларије.

За једнога адвоката из Вел. Бечкерека је Одбор Коморе установио на основу службених извештаја надлежних управних власти, да не борави стално у Вел. Бечкереку где му је седиште адвокатске канцеларије, него да стално борави у Перлезу. Исти је адвокат одлуком Одбора Коморе од 7 маја т. г. позван да у року од 8 дана претесе и своје боравиште у Вел.

Бечкерек и да о томе за исто време поднесе извештај, јер се овај поступак к си са одредбом 3 тачке § 63 пословника Одбора Коморе. — Уједно је исти адвокат позван, да са своје табле одмах уклони речи: „бивши судија“, јер овака реклама није дозвољена у смислу § 61 поменутог пословника.

Уједно је Одбор Коморе уступио све списе Дисциплинском Већу на даљи поступак.

Порески одбори за разрезивање течевине

У порески одбор за разрезивање течевине у Вел. Кикинди не само да није одређен ни један адвокат, него ни један члан слободне професије, услед чега су адвокати из Вел. Кикинде поднели жалбу Адв. Комори.

Одбор Коморе је одмах жалбу упутио Кр. Банској Управи Дунавске Бановине с молбом, да по жалби хитно поступи и о својој одлуци извести Комору.

Осуђен због надриписарства

На предлог Адвокатске Коморе у Новом Саду поведен је кривични поступак против Адама Золтана из Ст. Кањиже због преступа надриписарства.

Срески суд у Сенти је пресудом Бр Кпс. 641-1931 прогласио Адама Золтана кривим због преступа надриписарства и казнио га са новчаном глобом од 600 дин., која се за случа неутеривости претвара у 10 дана затвора.

Посмртна припомоћ уд Др. Клајна

Одбор Коморе је 7 маја т. г. решио, да се уд. Др. Клајна Матије из Суботице исплати у име посмртне припомоћи 40.000 дин. пошто је Др. Клајн Матија, бивши адвокат у Суботици умро 9 априла 1932 год. као члан Коморе, а није остао у заостатку са чланарином више од годину дана.

Посмртна припомоћ уд. Др. Маширевића

Одбор Коморе је 9 априла т. г. решио, да се уд. Маширевића Михајла рођ. Бундачки из Сомбора исплати у име посмртне припомоћи 40.000 дин. пошто је Др. Маширевић Михајло, бивши адвокат у Сомбору умро 2 марта т. г. као члан Коморе, и није остао у заостатку са чланарином.

**Посмртна припомоћ иза пок. Др. Миловановића
Милана**

Одбор Коморе је одбио Монашевић Јулку рођ. Миловановић из Новог Сада са молбом, да јој се исплати посмртна припомоћ од 40 000 дин. као наследници пок. Др. Миловановића Милана, бившег адвоката у Новом Саду, пошто је он остао у заостатку са чланарином преко годину дана.

**Извештај о кретању адвоката и адвокатских
приправника**

У именик адвоката уписана су ова лица:

Радишин Милан, адвокат 7 V 1932 са седиштем у Суботици.

Из именика адвоката брисана су ова лица:

Џигурски Ацко, адвокат из Ст. Бечеја, услед смрти са II. V. 1932. За преузиматеља канцеларије одређен је Миковић Гојко адвокат из Ст. Бечеја.

У именик адвокатских приправника уписана су ова лица:

Лозанић Веселин 26. IV. 1932. са праксом код др. Лозанића Славка адвоката у Вел. Бечкереку.

Васота Алексије 14. V. 1932 са праксом код Сувајдића Богобоја адвоката у Новом Саду.

Др. Велтман Мартин 20. V. 1932. се праксом код Др. Ледерера Мирослава адвоката у Новом Саду.

Швицер Ладислав 1. IV. 1932. са праксом код Др. Швицера Данила адвоката у Суботици.

**Из именика адвокатских приправника брисана су ова
лица:**

Др. Сараз Фрања из Вел. Кикинде, са 26. IV. 1932. услед убележења у именик адвоката.

Др. Пап Људевит из Суботице, са 26. IV. 1932. услед убележења у именик адвоката.

Габрић Стјепан из Суботице, са 26. IV. 1932. услед именованја за судског приправника код Среског Суда у Ковину.

Виноградов Михајло из Апатина са 27. IV. 1932. услед именованја за судског приправника код Среског Суда у Ковину.

Томин Жарко из Новог Сада, са 27. IV. 1932. услед именованја за судског приправника код Окружног Суда у Новом Саду.

Кнежевић Милован из Новог Сада са 30. IV. 1932. по званичној дужности услед именованја за судију код Окружног Суда у Новом Саду.

Дамјановић Душан из Новог Сада, са 30. IV. 1932. по званичној дужности услед именованја за зам. државног тужиоца у Новом Саду.

Радашин Милан из Суботице, са 7. V. 1932. услед убележења у именик адвоката.

Фирнајс Карло и Јаковљевић Милорад из Вршца, по званичној дужности, пошто не врше адвокатско приправничку праксу.

Стејић Стеван из Панчева, са 7. VI. 1932. услед именованја за судског приправника код Окружног Суда у Панчеву.

Промене у именику адвокатских приправника:

Киш Лав адвокатски приправник из Панчева, после истеклог рока бесплатне судске вежбе код Средског Суда у Панчеву је са 1. V. 1932. поново наставио адвокатско приправничку вежбу код Др. Киша Ђуре, адвоката у Панчеву.

Бергл Никола адвокатски приправник из Сомбора, после истеклог рока бесплатне судске вежбе код Окружног Суда у Сомбору је са 2. V. 1932. поново наставио адвокатско приправничку вежбу код Др. Вујевића Паје, адвоката у Сомбору;

Кемењи Фрања адвокатски приправник из Сенте, после одслуженог војног рока је са 5. V. 1932. поново наставио бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Сенти.

Др. Гојковић Стеван адвокатски приправник из Суботице, услед смрти свога шефа Др. Клајна Матије је са 15. V. 1932. наставио адвокатско приправничку вежбу код Др. Рафајловића Милоша, адвоката у Суботици.

Копас Стеван адвокатски приправник из Сенте, после истеклог рока бесплатне судске вежбе код Среског Суда у Сенти, је са 15. V. 1932. поново ступио на адвокатско приправничку вежбу код Др. Кецели Месарона Фрање, адвоката у Сенти.

Фридман Алфред адвокатски приправник из Суботице, после истеклог рока бесплатне судске вежбе код Окружног

Суда у Суботици је са 15. V. 1932. наставио адвокатско приправничку вежбу код Др. Хаваша Емила, адвоката у Суботици.

Лесмајстер Ладислав, адвокатски приправник из Оџака, после одслуженог војног рока је са 17. V. 1932. поново ступио на бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Оџаци.

Будановић Петар, адвокатски приправник из Суботице је са 17. V. 1932. ступио на бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Суботици.

Ђелмиш Јулијана, адвскатски приправник из Суботице је са 17. V. 1932. ступила на бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Суботици.

Гонда Теодор, адвокатски приправник из Сомбора је са 21. V. 1932. ступио на бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Сомбору.

Таубер Густав, адвокатски приправник из Суботице је са 30. V. 1932. ступио на бесплатну судску вежбу код Окружног Суда у Суботици.

Крајтер Теодор, адвокатски приправник из Ст. Бечеја је са 31. V. 1932. ступио на бесплатну судску вежбу код Среског Суда у Ст. Бечеју.

о/во

Г. г. АДВОКАТИМА

*Место АВОКАТСКОГ ПРИПРАВНИКА
тражи по стеченом држављанству бив.
судија и зам. држ. тужиоца руске —
службе, сада дневничар са вишегод.
праксом код среског суда у Војводини,
43 г. стар, без породице, са озбиљном
спремом, посве поуздан, беспрекорног
живота. — Препоруке месног суда и
адвокатури. —*

Писати: Дарда, Срески суд, Николај Булгаков

Власник: Адвокатска Комора у Новом Саду. — Лист уређује Уређивачки Одбор. Уредник: **др. Коста Мајински**, адвокат, секретар Адв. Коморе, Нови Сад, Његошева бр. 10.

Штампарија Браће Грујић, Нови Сад

Предговор

Одбор Адвокатске Коморе у Новом Саду на својој седници од 1932. год., приликом састављања прорачуна за 1933. годину, донео је одлуку, да се спроведе општа штедња у свим могућим правцима, како би се издаци Адвокатске Коморе знатно снизили а следствено томе и допринеси Коморе, које плаћају њезини чланови. Ова одлука Одбора дотакла се такође и трошкова односно издатака око штампања и издавања Гласника Адвокатске Коморе, те је констатовано, да су издаци, према данашњим приликама, врло велики. Стога је Одбор решио, да се проведе уштеда и у овом правцу и да се досадашњи обим Гласника смањи тако, да у будуће не доноси никакве стручне чланке, како је то до сада чинио, већ да остане надаље искључиво гласило Адвокатске Коморе, у коме ће се са времена на време износити подаци и извештаји о раду и кретању Адвокатске Коморе у опште.

Штампање и издавање Гласника у досадашњем обиму стајало је Адвокатску Комору — баш обзиром на ове стручне чланке — великих материјалних жртава, које се никако нису могле довести у склад са постигнутим резултатом. Да би се ови издаци могли редуцирати, потребно је било да се смањи досадашњи обим Гласника у оном делу, који је захтевао ове велике издатке. На овај начин успеће Одбору Коморе да трошкове око издавања Гласника снизи бар на петину досадашњих издатака.

Према овој одлуци Одбора Адвокатске Коморе Гласник ће у будуће доносити само извештаје о раду и кретању Адвокатске Коморе, те ће на тај начин пружити члановима јасну слику о стању Коморе и о ономе, шта је учињено у интересу адвокатског реда.

З а п и с н и к

ГЛАВНЕ СКУПШТИНЕ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ У НОВОМ САДУ

*одржане 30 октобра 1932. год. у просторијама Адвокатске
Коморе са овим дневним редом:*

1) Бирање три оверача записника, 2) Годишњи извештај Одбора за 1931. год. 3) завршни рачун за 1931. год. 4) Избори: а) претседника, заменика претседника и 18. чланова Одбора Адвокатске Коморе, б) претседника, три његова заменика и 15. чланова Дисциплинског Већа и заступника Коморе и три његова заменика, в) Избор адвокатских судија 5) Прорачун за 1933. год. и одређивање висине припомоћи према §-у 2. Правилника о издавању припомоћи, те установљење висине улога адвоката за 1932. год. 6) Призив наследника пок. Др. Миловановића Милана, 7. Промена тачке 2. §-а 1. Правилника о издавању припомоћи, 8) Евентуалније.

Присушни су: Пијецки Руде, адвокат из Бајмока, Др. Стакић Лабуд Светозар, Др. Франк Никола из Бачке Тополе, Др. Милетић Живко из Беле Цркве, Др. Жупански Славко, Др. Јакшић Жарко из Вел. Бечкерека, Др. Бојанић Петар, Др. Јанковић Жарко, Др. Карловац Винко, Рајичевић Стеван, из Вел. Кикинде, Др. Бошњак Лазар, Др. Јеврић Славко из Вршца, Њамцул Бранко из Ковина, Др. Дујић Лазар из Куле, Др. Чипчић Сима, Др. Шафрањ Ладислав из Новог Бечеја, Др. Рериг Кристијан из Новог Врбаса, Др. Адамовић Александар, Др. Адамовић Федор, Др. Арадски Мита, Др. Вермеш Имре, Др. Видаковић Рудолф, Др. Гавриловић Владимир, Др. Дамјановић Стеван, Др. Дохањ Јулије, Ђисаловић Радивој, Др. Илијћ Радослав, Др. Јанкелнћ Драгољуи, Јегдић Јован, Др. Кауримски Мирко Фрида, Кекс Људевит, Др. Керењи Дезидер, Др. Ковач Бодог, Др. Лампел Бела, Др. Лауровић Јован, Др. Лемајић Јован, Др. Лустиг Фердинанд, Др. Марош Карло, Др. Матић Милан, Др. Мацак Матија, Др. Медаковић Душан, Др. Иванчевић Милан, Др. Милутиновић Арсен, Др. Моч Александар, Др. Недељковић Ђура, Др. Николић Никола, Обрадовић Душан, Др. Павлас Игњат, Др. Поповић Стеван, Др. Радосављевић Петар, Др. Рожа Макс, Савић Мирко, Др. Секељ Геза, Др. Станковић Василије, Степановић Мирко, Др. Табаковић Ђура, Др. Тапавица Ђорђе, Др.

Тибор Дезидер, Др. Теодоровић Константин, Др. Ђирић Славко, Хаџи Коста мл., Др. Циприс Оскар, Др. Шварц Јован, Шкроблин Иван из Новог Сада, Др. Грабер Ладислав, Др. Киш Ђура, Др. Пајић Ђорђе из Панчева, Брэдваровић Борислав из Перлеза, Др. Шебештијан Матија из Прелога, Др. Рајић Тома, Др. Ђурић Давид из Сомбора, Верначки Стеван из Ст. Кањиже, Др. Ивковић Ивандекић Мирко, Др. Кенђелац Миливој, Др. Ковач Драгутин, Др. Магарашевић Алексавдар из Суботице.

Претседава: Др. Јакшић Жарко, потпретседник.

Перовођа: Др. Павлас Игњат, тајник.

1) Потпретседник Др. Јакшић Жарко извештава, да је претседник Др. Адамовић Стеван болешћу спречен, да претседава овој Главној Скупштини.

Поздравља Главну Скупштину и захваљује се на лепом одзиву чланова. Отвара Главну Скупштину и предлаже за оверовљаче скупштинског записника г. г. Др. Матића Милана, Хаџи Костумл. и Др. Гавриловић Владимира. Предлог се прима.

2) Потпретседник позива тајника да прочита годишњи извештај Одбора Адвокатске Коморе за 1931-1932. год.

Тајник Др. Павлас Игњат чита извештај, који гласи:

Одбор Адвокатске Коморе у Новом Саду, у пословној години 1931-32. до 30. септембра 1932. год. одржао је 11 седница у којима је решено 312 предмета; убележено је адвоката 18 и то: Др. Деметер Аладар из Апатина, Патај Бела из Новог Бечеја, Ђорђевић Јован из Суботице, Др. Петковић Ђорђе из Новог Сада, Фатић В. Марко из Панчева, Др. Новак Иван из Чаковца, Милошев Никола из Вршца, Др. Зубковић Павле из Вел. Бечкереча, Сувајџић Богобој из Новог Сада, Каћибо Александар из Ст. Бечеја, Госпођиначки Д. Бранко из Ст. Бечеја, Др. Пап Људевит из Суботице, Др. Сараз Фрања из Вел. Кикинде, Радашин Милан из Суботице, Висота Алексије из Новог Сада, Др. Кениг Јулије из Новог Сада, Др. Парвањ Андрија из Јаша Томића, Мужих Анте из Алибунара.

По молби је брисано из именика адвоката 5 и то: Др. Прчић Јосиф из Суботице, Др. Мартиновић Душан из Вел. Кикинде, Др. Печи Карло из Дарде, Др. Барта Адам из Суботице, Др. Ђурић Никола из Вршца.

Услед сеобе на другу територију брисано је из именика адвоката 4. и то: Др. Каведић Петар из Новог Сада у Шид,

Фаркаш Фрања из Новог Сада у Марибор, Др. Вајнер Зденко из Новог Сада у Београд и Др. Матијевић Иван из Бачке Паланке у Осиек.

Услед именованја за јавног бележника брисано је из именика 6 и то: Др. Слобода Миленко из Чаковца, Др. Абрамовић Иван из Сомбора, Др. Рајић Тоша из Вел. Бечкерека, Др. Огњанов Светозар из Суботице, Др. Мајински Коста из Новог Сада, Др. Секулић Милан из Новог Сада.

Умрло је 8 адвоката и то: Др. Керпел Сигмунд из Вршца, Др. Продановић Михајло из Н. Сада, Др. Маширевић Михајло из Сомбора, Др. Миловановић Милан из Новог Сада, Др. Станојевић Бранислав из Вршца, Др. Клајн Матија из Суботице, Цигурски Ацко из Ст. Бечеја и Др. Влаховић Иван из Ст. Бечеја.

Са 30. септембром 1931. остало је убележених адвоката 545 а у 1932. год. 541.

Са 30. септембром 1931. остало је убележених адвокатских приправника 249 а у 1932. год. 243, те према прошлогодишњем исказу показује се опадање од 4 адвоката и 6 адвокатских приправника.

У току пословне године одређено је за заступника сиромашних странака 480, општих бранилаца и њихових заменика при Апелационом Суду у Новом Саду 64.

У пословној години 1931-1932. приспело је 1802 предмета, од тога је решено президијално 1490 уз накнадно одобрење Одаора и 312 у одборским седницама.

Дисциплинско веће У овој пословној години приспело је дисциплинском већу нових пријава укупно 314. — Нерешених дисциплинских предмета из ранијих година, који су још у поступку, има 212. Укупно дакле 526.

Дисциплинско Веће одржало је укупно 12 седница, на којима је решено 230 предмета. Даље је одржано 93 расправе.

На дисциплинским седницама у 31 случај отклоњено је покретање дисциплинског поступка, јер није било елемената за дисциплинску кривицу; у 4 случаја је отклоњено покретање дисциплинског поступка због застаре; у 24 случаја је пријављивач упућен да претходно покрене редован судски поступак; у 95 случајева је поступак обустављен; у 3 случаја је одређена истрага; у 57 случајева је по-

жренут дисциплински поступак, а пријављени стављени под оптужбу без претходне истраге; у 2 случаја је предмет упућен Одбору Коморе од 3 члана; у 8 случајева је сусуендован даљи поступак до одлуке редовног суда; у 14 случајева су затражени од редовног суда потребни парбени списи; у 9 случајева је упућено пријављивачу изјашњење пријављенога, да на исто поднесе своје примедбе и да пријави доказе за своје тврдње; у 14 случајева је пријављени позван да поднесе своје доказе; у 12 случајева је пријављивач извештен, да заступник Коморе не прихваћа оптужбу и позван, да оптужбу поднесе; у 2 случаја је предмет уступљен Одбору Коморе на решавање; у 15 случајева је одређен претходни извиђај; у 28 случајева је предмет упућен на главну расправу; у 5 случајева је предмет стављен у архиву; у 3 случаја је предмет упућен заступнику Адвокатске Коморе на предлог; у 1 случају је један збор упутио предмет другом збору на решавање; у 1 случају је предмет упућен Одељењу Б. Београдског Касационог Суда на надлежност.

Дисциплинско Веће је на расправама донело ове одлуке: у 13 случајева је изречен писмени укор; у 17 случајева изречена је новчана казна; у 3 случаја су окривљени кажњени обуставом вршења адвокатуре; у 16 случајева су окривљеници разрешени од оптужбе; у 36 случајева је одгођена расправа; у 3 случаја је обустављен даљи поступак; у 2 случаја је предмет упућен Одбору Коморе од 3 члана; у 1 случају је збор упутио другом збору предмет на решавање и у 2 случаја се застало са поступком до свршетка кривичног поступка против окривљених сходно §-а 73. Закона о адвокатима.

Одбор Коморе од 3 члана је решио 3 предмета и то са овим исходом: у 1 случају је изречена опомена, а у 2 случају новчана казна.

У овој пословној години пресуђено је на новчану казну 13 адвоката у укупној своти од дин. 14 200. Од ове своте у благајну Коморе уплаћено је 1.000 дин. а 500 дин. је услед смрти пресуђе-

нога постало неутериво. — Поред тога од ових су 10-орица пресуђени и на снашање трошка дисц. поступка у укупној своти од дин. 6.100.— Од ове своте до сада је уплаћено у благајну Коморе 600 дин., а 400 дин. је услед смрти пресуђенога постало неутериво. Пнема томе благајна Коморе од пресуђених има још потраживања у укупном износу од дин. 17.700.—

Адвокатска Тарифа

Одбор Адвокатске Коморе предузимао је потребне кораке ради донашања адвокатске тарифе. Чланови Одбора изаслани су Министарству Правде ради претреса тарифе за подручје Апелационог Суда у Новом Саду на дан 18-ог децембра 1931. год. са налогом, да истом приликом поднесу Министарству Финансија претставку Адвокатске Коморе против наплаћивања таксе и казне на заменичку пуномоћ. Изабрани пододбор за претрес тарифе и поднашање коначне одлуке ипућен је, да свој коначан предлог поднесе Министарству Правде. Овај коначан предлог, који је начињен с обзиром на примедбе Апелационог Суда у Новом Саду, поднесен је Министарству Правде, а Одбор Адвокатске Коморе настојао је, да се исходи што скорије издавање обавезне адвокатске тарифе у смислу 28. §-а зак. о адвокатима у чему је најзад успео. Господин Министар Правде издао је Адвокатску тарифу, те правилник о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду, објављен у Службеним Новинама од 6. јуна 1932. год. Бр. 127. — Након ступања на снагу овога правилника, а услед појединих жалби, да се овај правилник не примењује по судовима, Одбор Адвокатске Коморе обратио се претставком Господину Претседнику Апелационог Суда у Новом Саду ради обавезног перимењивања правилника, а позвани су сви чланови Адвокатске Коморе, да конкретне случајеве непримењивања правилника пријаве како Адвокатској Комори, тако и господину Претседнику Апелационог Суда. — На молбу Адвокатске Коморе и Загребу, послан је истој извештај о новом Правилнику.

Одбор Адвокатске Коморе, при дозвољавању **Убележења адвоката** уписа у именик адвоката, поступао је строго по законским прописима и начелним решењима Б. Одељење Београдског Касационог Суда у Новом Саду.

Новосадска Продуктна и Ефектна Берза у Новом Саду под Бр. Б. 934-1932. обратила се Адвокатској Комори са молбом, да је редовно извештава о променама у именику адвоката и адвокатских приправника, да би могла на расправама код Избраног Суда контролисати право појединих адвоката на заступање.

Одбор Адвокатске Коморе донео је одлуку под Бр. 805-1932., да се новосадској Продуктној и Ефектној Берзи стално шаљу извештаји и о насталим променама у именику адвоката и адвокатских приправника, те је упућена канцеларија Адвокатске Коморе да о решењу Одбора Коморе, о убележењу и о брисању адвоката и адвокатских приправника, редовно извештава и новосадску Продуктну и Ефектну Берзу.

Удовољено је тражењу Министарства Правде **Адвокатски приправници** Бр. 147084. А. 9-1931., те је донесено решење да се у 800 примерака отштампа именик адвоката и адвокатских приправника са стањем од 1. јануара 1932. год. по азбуци и по месту становања. Одбор за испитивање адвокатских приправника тражио је, да се у смислу чл. 125. закона о адвокатима, односно става другог чл. 4. зак. о измени и допуни зак. о адвокатима и адвокатским приправницима на територији Апелационог Суда у Новом Саду, одреде чланови Одбора за испитивање адвокатских приправника. Одбор Адвокатске Коморе одредио је нза редове чланове: Др. Адамовић Стевана, Др. Лустиг Фердинанда, Др. Бокшан Милоша, Др. Лалатинчић Јована, Др. Павлас Игњата, Др. Секулић Милана, Др. Мајинског Косту, Др. Моч Александра, Др. Матић Милана, Др. Илијћ Радослава, Др. Табаковић Ђуру, Др. Медаковић Душана, сви из Новог Сада, и за заменике: Др. Арадски Димитрија и Др. Ковач Бодога из Новог Сада, Др. Бошковић Душана и Др. Шендл Емила из Панчева, Др. Кенђелац Миливоја, Др. Малагурски Бабијана и Др. Маној-

нога постало неутериво. — Поред тога од ових су 10-орица пресуђени и на снашање трошка дисц. поступка у укупној своти од дин. 6.100.— Од ове своте до сада је уплаћено у благајну Коморе 600 дин., а 400 дин. је услед смрти пресуђенога постало неутериво. Пнема томе благајна Коморе од пресуђених има још потраживања у укупном износу од дин. 17.700.—

Адвокатска Тарифа

Одбор Адвокатске Коморе предузимао је потребне кораке ради донашања адвокатске тарифе. Чланови Одбора изаслани су Министарству Правде ради претреса тарифе за подручје Апелационог Суда у Новом Саду на дан 18-ог децембра 1931. год. са налогом, да истом приликом поднесу Министарству Финансија претставку Адвокатске Коморе против наплаћивања таксе и казне на заменичку пуномоћ. Изабрани пододбор за претрес тарифе и поднашање коначне одлуке ипућен је, да свој коначан предлог поднесе Министарству Правде. Овај коначан предлог, који је начињен с обзиром на примедбе Апелационог Суда у Новом Саду, поднесен је Министарству Правде, а Одбор Адвокатске Коморе настојао је, да се исходи што скорије издавање обавезне адвокатске тарифе у смислу 28. §-а зак. о адвокатима у чему је најзад успео. Господин Министар Правде издао је Адвокатску тарифу, те правилник о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду, објављен у Службеним Новинама од 6. јуна 1932. год. Бр. 127. — Након ступања на снагу овога правилника, а услед појединих жалби, да се овај правилник не примењује по судовима, Одбор Адвокатске Коморе обратио се претставком Господину Претседнику Апелационог Суда у Новом Саду ради обавезног перимењивања правилника, а позвани су сви чланови Адвокатске Коморе, да конкретне случајеве непримењивања правилника пријаве како Адвокатској Комори, тако и господину Претседнику Апелационог Суда. — На молбу Адвокатске Коморе и Загребу, послан је истој извештај о новом Правилнику.

Одбор Адвокатске Коморе, при дозвољавању **Убележења адвоката** уписа у именик адвоката, поступао је строго по законским прописима и начелним решењима Б. Одељење Београдског Касационог Суда у Новом Саду.

Новосадска Продуктна и Ефектна Берза у Новом Саду под Бр. Б. 934-1932. обратила се Адвокатској Комори са молбом, да је редовно извештава о променама у именику адвоката и адвокатских приправника, да би могла на расправама код Избраног Суда контролисати право појединих адвоката на заступање.

Одбор Адвокатске Коморе донео је одлуку под Бр. 805-1932., да се новосадској Продуктној и Ефектној Берзи стално шаљу извештаји и о насталим променама у именику адвоката и адвокатских приправника, те је упућена канцеларија Адвокатске Коморе да о решењу Одбора Коморе, о убележењу и о брисању адвоката и адвокатских приправника, редовно извештава и новосадску Продуктну и Ефектну Берзу.

Удовољено је тражењу Министарства Правде **Адвокатски** Бр. 147084. А. 9-1931., те је донесено решење да **приправници** се у 800 примерака отштампа именик адвоката и адвокатских приправника са стањем од 1. јануара 1932. год. по азбуци и по месту становања. Одбор за испитивање адвокатских приправника тражио је, да се у смислу чл. 125. закона о адвокатима, односно става другог чл. 4. зак. о измени и допуни зак. о адвокатима и адвокатским приправницима на територији Апелационог Суда у Новом Саду, одреде чланови Одбора за испитивање адвокатских приправника. Одбор Адвокатске Коморе одредио је иза редове чланове: Др. Адамовић Стевана, Др. Лустиг Фердинанда, Др. Бокшан Милоша, Др. Латинчић Јована, Др. Павлас Игњата, Др. Секулић Милана, Др. Мајинског Косту, Др. Моч Александра, Др. Матић Милана, Др. Илијћ Радослава, Др. Табаковић Ђуру, Др. Медаковић Душана, сви из Новог Сада, и за заменике: Др. Арадски Димитрија и Др. Ковач Бодога из Новог Сада, Др. Бошковић Душана и Др. Шендл Емила из Панчева, Др. Кењелац Миливоја, Др. Малагурски Бабијана и Др. Маној-

ловић Јована из Суботице, Др. Давидовац Милана из Ст. Бечеја, Др. Николајевић Стевана из Вршца, Др. Јакшић Жарка из Вел. Бечкерекa, Др. Лалошевић Јована из Сомбора, Др. Јанковић Жарка из Вел. Кикинде. Министарство Правде дописом Бр. 144925. од 12. јануара 1932. тражило је мишљење о предлогу Удружења Адвокатских Приправника у Београду у ствари смањивања времена вежбе адвокатских приправника. Одбор Адвокатске Коморе известио је Министарство Правде, да се противи предлогу Удружења Адвокатских Приправника у Београду у погледу смањивања времена вежбе, јер поднесени разлози, по мишљењу Одбора Адвокатске Коморе, нису основани.

Одбор Адвокатске Коморе решио је да се ради вођења тачније евиденције о адвокатским приправницима у седишту сваког Среског Суда одреди по један адвокат, члан Коморе, који има водити тачну евиденцију о адвокатским приправницима на подручју тога среског суда и коме се има пријавити сваки ново уписани адвокатски приправник, Делегирани адвокат дужан је полугодишње подносити извештај Одбору Адвокатске Коморе о адвокатским приправницима. Адвокате за вођење ове евиденције одређује претседник Адвокатске Коморе, а у решењу о убележењу адвокатских приправника има се ставити упутство, да је адвокатски приправник дужан одмах пријавити се одређеном адвокату.

У погледу меморандума адвокатских приправника из Сомбора у ствари припуштања адвокатских приправника на кривичне расправе пред Окружним судом, Одбор Адвокатске Коморе решио је, да се поднесе претставка Господину Министру Правде.

**Повреде
нанесене
адвокатском
реду** У свима случајевима у којима је повређен адвокатски ред, те који су саопштени Одбору Адвокатске Коморе, одбор је чинио кораке ради отклањања повреде. У интересу заштите адвокатског реда било би потребно, да сви чланови ове Коморе достављају поједине повреде Одбору Адвокатске Коморе, да би се ови могли одмах или путем скупштине у годишњем извештају поднети и господину Министру Правде, што је и учињено.

Поводом жалбе Др. Чипчића Симе, адвоката из Новог Бечеја и Др. Елмера Јулиуса из Вел. Бечкерека Бр. 2097. и 2205-1931. у ствари наплаћивања таксе и казне на заменичку пуномоћ, Одбор Адвокатске Коморе поднео је претставку Министарству Финансија, те је ова претставка предана путем посебног изасланства Адвокатске Коморе.

На основу жалбе Др. Бошковића Душана адвоката из Панчева против Државног Тужиоца из Панчева Бр. 2392-1931, Одбор Адвокатске Коморе решио је, да се жалба пошаље у овереном пропису Министарству Правде и Главном Државном Тужиоштво са молбом, да по жалби покрену поступак против Државног Тужиоца у Панчеву.

Др. Тибор Дезидер адвокат из Новог Сада поднео је под Бр. 51-1932 две пресуде Окружног Суда у Новом Саду као доказ, да судови установљавају адвокатске трошкове испод адвокатске тарифе. У вези са овом претставком Одбор Адвокатске Коморе решио је, да како поднесене пресуде, тако и оне пресуде, које у сличним случајевима буду поднесене по члановима Адвокатске Коморе, упути Господину Претседнику Апелационог Суда у Новом Саду на увид и даљи поступак.

На предлог Др. Бојанића Петра адвоката из Вел. Кикинде Бр. 380-1932. да се затражи измена закона о адвокатима у томе смислу, да државни и самоуправни чиновници убележени у именик адвоката као пензионери, не могу уживати пензију, док врше адвокатску праксу. Одбор Адвокатске Коморе решио је, да се Министарству Правде и Савезу Адвокатских Комора поднесе представка ради измене закона о адвокатима у предњем смислу, што је и учињено.

Одбор Адвокатске Коморе под Бр. 379 1932. решио је, да се поднесе представка Госп. Претседнику Апелационог Суда у Новом Саду, да се расправе адвоката са стране по могућности одреде за исти дан.

По претставкама, да се општинским бележницама забрани састављање уговора, тестамената и

обављање осталих ванпарбених правних послова, Одбор Адвокатске Коморе предувимао је потребне кораке, али без успеха. У свима случајевима надриписарства, који су достављени Адвокатској Комори, Одбор је предузимао потребне мере путем надлежних судова.

Поводом претставке Др. Јанковића Жарка и осталих чланова Адвокатске Коморе из Вел. Кикинде, у ствари избора Пореског Одбора за разрезавање течевине у Вел. Кикинди Бр. 629 1932. год. у коме нису заступљени сви сталежи, нити слободне професије, Одбор Адвокатске Коморе обратио се овереним преписом претставке Кр Банској Управи Дунавске Бановине са молбом, да по претставци хитно поступи и да о својој одлуци извести Адвокатску Комору.

Одбор Адвокатске Коморе решио је, да они чланови Коморе који обављају адвокатску праксу у локалима, имају сместити своје канцеларије у пословне просторије, које одговарају угледу адвокатског реда, најдаље до 1. новембра 1932. год.

Претставци Др. Филипона Мартина, адвоката из Вршца у вези са његовом молбом упућеном Господину Претседнику Апелационог Суда у Новом Саду, ради изузећа судија и делегирања другог Среског Суда у ствари Бр. Кпс. 256-1931 Одбор Адвокатске Коморе удовољио је у целини решењем поднесеним под Бр. 957/1932.

Др. Шварц Људевит, адвокат из Чаковца поднео је под Бр. 734/1932. извештај о његовом прогону и о неправилностима у раду истражног судије код Експозитуре Сомборског Округног Суда у Чаковцу. У своме извештају наводи:

16. II. 1931. написао је своме браћенику Н. Н. писмо и предао га истражном судији са молбом, да се достави браћенику у истражном затвору. Истражни судија доставио је писмо Државном Тужиоцу. Предмет је достављен Државном Суду у Београду, који није повео поступак, јер у њему није садржано никакво кривично дело. Писмо није достављено браћенику.

У призивном записнику број 343/1928. донео је суд решење, да се препис расправног записника уступи државном тужиоцу, јер је жалилац тврдио, да код Сирочадског Стола решава правна питања нестручно лице. Поступак је покренут због увреде нанесене Сирочадском Столу по 302. § к. з. Кривично дело није постојало, те је државни тужилац одустао од прогона.

Жалио се 1. маја 1931. претседнику Округног Суда у Сомбору због горе наведеног поступка истражног судије и због тога, што није узета у претрес његова молба од 9. априла 1931. Бр. 14 Кзп. 139 1931., да се и његовом брањенику тешко болесном дозволи путовање у Загреб ради хитног прегледа очне болести. Због овог дописа који не садржи кривично дело, истражни судија ставио је предлог, да се прогони због дела из 302 § к. з. Државно Тужиштво подигло је оптужбу, те поступак тече код Среског Суда у Чаковцу под Бр 633 1931.

Поводом овога извештаја, Одбор Адвокатске Коморе решио је, да се напред наведени наводи о прогону и неправилностима изнесу у овом годишњем извештају.

Др. Калмар Елемер адвокат из Суботице жалио се, да финансијске и грунтовне власти своје одлуке уручују непосредно странкама и да одлуке не достављају њиховим заступницима адвокатима, да окружни, као призивни судови чине адвокатима тешкоће око проучавања парбених списа и око састављања бележака из истих, да се по органима суда наплаћује такса од десет динара за преглед списа, који су стављени у судску архиву, и да судови при установљавању трошкова не примењују нову адвокатску тарифу.

Одбор Адвокатске Коморе по решењу Бр. 803 1932 износи ове жалбе у овом извештају.

Др. Шварц Људевит адвокат из Чаковца жали се, да општинске Управе чине тешкоће при издавању уверења о сиромаштву, те неоправдано одбијају издавање оваквих уверења.

Одбор Адвокатске Коморе у смислу решења Бр. 875-1932 износи жалбу у овом годишњем извештају.

Одбор Адвокатске Коморе у више махова обраћао се Кр. Банској Управи Дунавске Бановине ради уређивања питања приступа адвоката, те како ово питање и поред добивених обећања није решено, Одбор Адвокатске Коморе обратио се поновном претставком Кр. Банској Управи Дунавске Бановине, да се реши питање примања адвоката код Кр. Банске Управе и код осталих административних власти.

Правосуђе

По предлогу Мировинског Фонда Адвокатске Коморе у Загребу, Одбор Адвокатске Коморе обратио се Савезу Адвокатских Комора Краљевине Југославије у Загребу, са молбом, да исходи на надлежном месту, да се закон о адвокатима од 17. марта 1929. год. измени и допуни на овај начин:

1) да се у §§ 50. или 51. изричито наведе, да се има сматрати дисциплинском кризicom, ако адвокат, члан Мировинског Фонда, не плаћа уредно своје чланске доприносе Мировинском Фонду.

2) да се у § 44. Закона о адвокатима код тач. г. ал. II. иза речи „Комори“ дода „и Мировинском Фонду.“

3) да се у XIV. поглављу закона о адвокатима установи: а) да се одлуке Управног Одбора Мировинског Фонда о приносима, које чланови имају плаћати фонду, сматрају за исправе, које су извршене у смислу закона о извршењу; б) да су све тражбине фонда против чланова плативе у месту седишта Мировинског Фонда и утуживе код надлежног суда у томе месту.

Адвокатска Комора у Сплиту обратила се Одбору Адвокатске Коморе са тражењем, да се прикључи ова Адвокатска Комора њеном захтеву у погледу изbacивања одредбе § 6. закона о таксама.

Одбор Адвокатске Коморе решио је под Бр. 2268-1931, да се обрати Министарству Правде и Савезу Адвокатских Комора Краљевине Југославије у Загребу, те се придружио меморандуму Адвокатске Коморе, који гласи:

„У §-у 6. новог закона о таксама установљено је, да адвокат као заступник странке сноси јемство за исплату такса. То је велико оптерећење за адвоката, које иначе ничим није основано, јер адвокат кад ради као заступник странке не ради за себе ни у своје име, него за странку и у име странке. С обзиром на изложено молимо, да се односни пропис из закона о таксама уклони. Тај пропис је иначе и у супротности са III. главном §§ 20. и сл. закона о адвокатима, где међу дужностима адвоката обавеза јемства није нигде установљена.

На допис г. Претседника Апелационог Суда у Новом Саду Бр. Претс. I. Б-40-1931. о поднашању отправака у оним парбеним и ванпарбеним стварима, у којима су за судско решење утврђени обрасци, Одбор Адвокатске Коморе, решењем Бр. 2405-1931. узео је на знање допис Г. Претседника Апелационог Суда у Новом Саду, те је издао упутство уреднику „Гласника“ Адвокатске Коморе, да отштампа окружницу за све чланове Коморе у смислу напред наведеног дописа.

На допис Министарства Правде Бр. 5.000 од 6. Јануара 1932. год., којим се адвокатској Комори шаље на мишљење уредбе о списковима бранилаца, Одбор Адвокатске Коморе решењем бр. 91-1932. известио је Министарство Правде, да Адвокатска Комора потпуно прихваћа нацрт Уредбе о списковима бранилаца са напоменом, да би иза § 8. требало унети у Уредбу као § 9. ову одредбу: „Лица убележена у овај списак, уколико нису убележени адвокати, са уважањем у списак бранилаца не стичу право на професионално вршење одбране.“ У овом предмету Савез Адвокатских Комора Комора Краљевине Југославије под Бр. 141-1932. послао је Адвокатској Комори мишљење Адвокатске Коморе у Загребу, поднесену Министарству Правде.

Министарство Правде упутило је Адвокатској Комори један примерак извештаја нашег делегата на Женевској конференцији за изједначење меничног права на мишљење и предлог.

Одбор Адвокатске Коморе решењем Бр. 148-1932. уступио је овај предмет претседнику Одбора Адвокатске Коморе, те је прихватив његов предлог поднео исти Министарству Правде.

Савез Адвокатских Комора Краљевине Југославије под Бр. 42-1932 известио је Адвокатску Комору, да је закључак у ствари измене таксеног закона донесен на прошлој годишњој скупштини, достављен надлежном месту, али поводом овога закључка коначна одлука још није донесена.

Адвокатска Комора у Љубљани под Бр. 1418-1931 обратила се Адвокатској Комори са тражењем, да се и ова Адвокатска Комора прикључи акцији ради ступања на снагу новог таксеног закона од 11. јуна 1930. год.

Одбор Адвокатске Коморе решио је под Бр. 33-1932, да се и ова Комора придружи претставци Адвокатске Коморе у Љубљани, која је поднесена Министарству Правде.

Одбору Адвокатске Коморе послан је извештај генералног тајника Правничког Конгреса у Братислави, који је решењем Бр. 511-1932 узет на знање.

Поводом извештаја управе новосадске Продуктне и Ефектне Берзе Бр. 744-1932 у погледу поништења закључница о куповини пшенице, Одбор Адвокатске Коморе у Новом Саду под Бр. 734-1932. поднео је претставку Министарству Правде, у којој је молио, да се доведе у склад са општим прописима грађанског закона она одредба г. Министра Трговине и Индустрије од 31. марта 1932. год. којом је прописано, да све закључнице издане по привилегованом друштву за извоз земаљских производа Краљевине Југославије, за куповину пшенице на основу одредаба закона од 27. јуна 1931., а по којима роба није преузета до 1. априла 1932. год. губе сваку важност, да по њима продавци не могу подносити тужбе против споменутог друштва због неизвршења уговора.

Одбор Адвокатске Коморе је у смислу Правилника о издавању припомоћи изнемоглим адвокатима и наследницима умрлих адвоката исплатио из благајне Адвокатске Коморе од 1. октобра 1931. год. до 30. септембра 1932. год. укупно 200.000 дин. и то: уд. пок. Др. Керпела Сигмунда из Вршца 40.000 дин., уд. Др. Маширевић Михајла из Сомбора 40.000 дин., уд. Др. Клајн Матије из Суботице 40.000 дин., уд. пок. Џигурског Ацка из Ст. Бечеја 40.000 дин., уд. пок. Др. Влаховића Ивана из Ст. Бечеја 40.000 дин., а у смислу §-а 3. поменутог закона одбила је молбу ради исплате припомоћи наследницима пок. Др. Миловановић Милана из Новог Сада и наследницима Др. Станојевић Бранислав из Вршца, пошто су изгубили право на добивање припомоћи, јер су остали дужни Адв. Комори допринос за више од 1 године у натраг.

Осим горње своте, Одбор Адвокатске Коморе је исплатио као ванредну припомоћ уд. пок. Др. Продановић Михајла из Новог Сада у износу од 10.000 дин.

Главна скупштина Савеза Адвокатских Комора Краљевине Југославије одржана је у Љубљани 13. маја 1932. год.

Решењем Бр. 687-1932. Одбор Адвокатске Коморе изаслао је секретара Коморе са налогом, да у име Адвокатске Коморе учествује, како на седници Пословног Одбора, тако и на скупштини Савеза Адвокатских Комора. Извештај изасланика узет је на знање решењем Бр. 980-1932, те је извештај ради објављивања упућен Уредништву Гласника Адвокатске Коморе. Исти је у Гласнику изашао.

Гласник Адвокатске Коморе за ову годину изашао је у 4 издања (свеске) са 10 бројева. Прво издање изашло је у месецу октобру 1931. год. а садржавало је два броја, за месеце септембар и октобар исте године; друго издање изашло је марта месеца 1932. год. а садржавало је три броја, за месец јануар, фебруар и март исте године, треће издање изашло је месеца маја 1932. г. а садржавало је два броја, за месец април и мај исте године, а

**Исплата
припомоћи**

**Скупштина
Савеза
Адвокатских
Комора**

**Гласник
Адвокатске
Коморе**

четврто издање изашло је у месецу августу 1932. год. и садржало је 3 броја, за месец јуни, јули и август исте године.

Имовно стање Адвокатске Коморе у Новом Саду на дан 31. децембра 1931. год.:

1) На улогу и у готовом новцу	Дин. 273.891·50
2) Некретнина, зграда у којој је смештена Адв. Комора, а која је 1931. год. процењена на	„ 300.000·—
3) Вредносни папири:	
а) Акције Привилеговане Агр. Банке	Дин. 25.000
б) 7% инвестиционог зајма	„ 10.000 „ 35.000·—
4) Код пошт. штед. у Београду	„ 12.683·38
5) Кауција за телефон код поште	„ 500·—
6) Намештај у приземним просториј.	„ 8.523·—
8) Потраживање Коморе од чланова за чланарину и посмртнину	„ 370.246·40

Укупно Дин. 1,000.844·28

Овом приликом не може Управни Одбор а да не укаже на чињеницу, да адвокати врло тешко уплаћују годишње доприносе, што показује да су услед опште привредне кризе приходи адвоката знатно смањени, те се ова околност мора узети у обзир нарочито по пореским властима при одмеравању течевине и никако не би могле пореске власти, — као што су то ове године чиниле — предлагати знатно повећање порезе.

Потпретседник позива главну скупштину да учини своје примедбе на прочитани годишњи извештај. — Извештај се прима једногласно без примедбе.

3) Потпредседник позива благајника да изнесе главној скупштини завршне рачуне за 1931-1932. год.

Благајник Др. Циприс Оскар износи овај завршни рачун:

ПОСЛОВНИ ПРОМЕТ У 1931. ГОД.

ПРИМАЊЕ

1. Са 31. децембром 1930. преостала готовина у благајни Адвокатске Коморе . . .	Дин.	226.062·48	
2. Код пошт. штедионице у Загребу остало	Дин.	21.989 01--	248.051·49
3. За примљену станарину од једног стана у згради Адвокатске Коморе	Дин.	6.000—	
4. За адвокатску уписнину примљено	Дин.	22.900—	
5. За огласе у Службеним Новинама	Дин.	4.760—	
6. За уписнину адвокатских приправника	Дин.	6.250—	
7. За камате на улошке	Дин.	16.718·63	
8. За новчане казне од пресуђених адвоката ко дисциплинским кривцима	Дин.	9.500—	
9. За рачун дужника примљенц	Дин.	131.645—	
10. За чланарину и фонд за издавање припомоћи умрлих и изнемоглих адвоката примљено је	Дин.	386.190—	
11. За легитимације примљено је	Дин.	9.510—	
12. За предујмљене путне трошкове сведоцима Бр. Дисц. 266/1930, 71/1930, Тавчар Лука Бр. 1527/1930	Дин.	950—	
13. За Гласник Адвокатске Коморе примљено	Дин.	350—	
14. За враћену плату Ђорђевић Слободана и Јоже Јелене месец септембар 1931. г.	Дин.	2 800—	597 173·63
Свега	Дин.		845.225·12

ИЗДАВАЊЕ

1. Савету Града Новог Сада за отплату асфалта испред зграде Адв. Коморе	Дин.	1.238·38	
2. За плате часника и намештеника	Дин.	129.450—	
3. За разне трошкове и набавке око зграде Адвокатске Коморе	Дин.	51.003·09	
4. За огрев	Дин.	8.790—	
5. За путне трошкове и дневнице исплаћено члановима Одбора Комоне и дисципли. већа приликом доласка на одборске и дисц. седнице и расправе	Дин.	57.673·50	
6. За осветлење одборских просторија	Дин.	3.583·80	
7. За трошкове око Гласника Адв. Коморе	Дин.	45.315—	
8. За писаћи прибор	Дин.	16.139·75	
9. За исплаћене трошкове пошт. штедионици Загреб око манипулације са чеком	Дин.	472·50	
10. За припомоћ наследницима умрлих и изнемоглих адвоката, те за хумане припомоћи издато: Х. 20.000, 4. Х. 40.000, 2. Х. 505, 1. Х. 1.000 и 400 дин. враћено Лопушини Петру за вишак преплате по смртног фонда	Дин.	182 410—	
11. За поштарину издато	Дин.	5.410—	
12. За набавку легитимација и трошкова око отпреме истих	Дин.	11.292·50	
13. За добровољни прилог пензионом фонду за почетак рада	Дин.	50.000—	
14. За погрешно достављени улог пензионом фонду враћен истом	Дин.	2.265—	
15. За овршне трошкове	Дин.	693·50	
16. Управи државне штампарије Београд за разне огласе	Дин.	2.913·22	558650 24
17. Са 31. XII. 1931. остала готовина у благајни	Дин.	273.891·50	
18. Са 31 XII 1931 остала готовина код чековног уреда у Загребу	Дин.	12.683 38	286.574·88
Свега	Дин.		845225·12

ИМОВНО СТАЊЕ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1931.

АКТИВА

1. Благајна са 31. децембром 1931. године	Дин.	273.891·50
2. Пошт. штедионица Загреб са 31. XII. 1931.	Дин.	12.683·38
3. Кауција за телефон	Дин.	500 — 287.074·88
4. 7% инвестиционог зајма	Дин.	10.000 —
5. Акције Привилеговане Аграрне Банке — Београд	Дин.	25.000 — 35.000·—
6. Некретнине	Дин.	300.000·—
7. Намештај	Дин.	8.523·—
8. Дужници	Дин.	370.246·40
Свега	Дин.	1.000.844·18

ПАСИВА

1. Савету Града Новог Сада за асфалт пред зградом Адвокатске Коморе	Дин.	3.039·01
2. Чиста имовина на дан 31. децембра 1931.	Дин.	997.805·27
Свега	Дин.	1.000.844·28

Поднесени завршни рачун примљен је без примедбе.

4) Потпретседник моли у име Управног Одбора, да главна скупштина даде Управном Одбору разрешеицу за рад у прошлој години. Упозорава Главну Скупштину, да се избори имају извршити по § 39. зак. о адвокатима и §. 25. Правилника лично на гласачким листовима.

Предлаже за скрутиниум г. г. Др. Милана Матића, Др. Петра Бојанића, Косту Хаџи, мл., Др. Славка Ђирића, Др. Ладислав Грабера и Др. Владимира Гавриловића. Предлог се прима.

Потпретседник предлаже да се скупштина прекине, ради договора о лицима, која ће се изабрати. Предлог се прима.

По обављеном договору потпретседник поново отвара скупштину те позива изабране чланове скрутиниума да заузму своја места, а чланови Главне Скупштине, да предају гласачке листове. Чланови Главне Скупштине гласали су поименично и лично са гласачким листовима.

По обављеном збрајању гласова од стране чланова скрутиниума потпретседник установљава, да су на главној скупштини изабрани: а) Претседник: Др. Стеван Адамовић, потпретседник: Др. Јакшић Жарко. Чланови одбора: 1. Др. Бојанић Петар, Вел. Кикинда, 2. Др. Ковч Бодог, Нови Сад, 3. Др. Матић Милан, Нови Сад, 4. Др. Мацак Матија, Нови Сад, 5. Др. Медаковић Душан, Нови Сад, 6. Др. Моч Александар, Нови Сад, 7. Др. Николић Никола, Нови Сад, 8. Др. Павлас Игњат, Нови Сад, 9. Др. Секулић Милован, Н. Сад, 10. Др

Станковић Василије, Нови Сад, 11. Др. Ђирић Славко, Н. Сад, 12. Др. Циприс Оскар, Нови Сад, 13. Др. Пајић Ђорђе, Панчево, 14. Др. Кнежевић Милош, Сента, 15. Др. Ђурић Давид, Сомбор, 16. Др. Драшкоци Едуард, Ст. Бечеј, 17. Др. Ивковић Ивандекић Мирко, Суботица, 18. Др. Кенђелац Миливој, Суботица. б) Претседник Дисциплинског Већа: Др. Моч Александар, Нови Сад. Заменици: 1. Др. Јанковић Жарко, Вел. Кикинда, 2. Др. Магарашевић Александар, Суботица, 3. Др. Матић Милан, Нови Сад. Чланови Дисциплинског Већа: 1. Др. Николајевић Стеван, Вршац, 2. Др. Жупански Славко, Вел. Бечкерек, 3. Др. Мијајев Лука, Вел. Бечкерек, 4. Др. Вермеш Имре, Нови Сад, 5. Др. Ковач Бодог, Нови Сад, 6. Др. Купусаревић Михајло, Нови Сад, 7. Др. Лауровић Јован, Нови Сад, 8. Др. Марош Карло, Нови Сад, 9. Др. Тапавица Ђорђе, Нови Сад, 10. Тибор Деже, Нови Сад, 11. Шкроблин Иван, Нови Сад, 12. Др. Киш Ђура, Панчево, 13. Др. Гал Реже, Сомбор, 14. Др. Кречаревић Александар, Сомбор, Др. Катанец Миховил, Суботица, 16. Др. Карловац Винко, Вел. Кикинда, 17. Др. Поповић Михајло, Бачка Паланка, 18. Др. Илијћ Радослав, Нови Сад. Заступник Коморе: Др. Павлас Игњат, Нови Сад. Заменици: Др. Буљик Јанко, Нови Сад, Др. Дамјановић Стеван, Нови Сад, Др. Тодоровић Константин, Нови Сад. в) Адвокатске судије; 1. Др. Бокшан Милош, Нови Сад, Др. Григоријевић Миливој, Нови Сад, 3. Др. Латинчић Јован, Нови Сад, 4. Др. Лустиг Нандор, Нови Сад, 5. Др. Табаковић Ђура, Нови Сад, 6. Др. Грабер Ладислав, Панчево, 7. Др. Лалошевић Јоца, Сомбор, 8. Др. Манојловић Јован, Суботица, 9. Др. Давидовац Милан, Ст. Бечеј.

Погпретседник Др. Јакшић Жарко, захваљује главној скупштини у име свих изабраних на поверењу. Новоизабрани Одбор ће настојати, да најсавесније врше своје дужности. Апелује да сви чланови Адвокатске Коморе пријављују све случајеве повреде нанесених адвокатском реду. Одбор ће свим својим силама настојати да се повреде отклањају.

Претседник предлаже, да се г. г. Др. Мајинском Кости, бив. тајнику и Др. Секулићу Милану, бившем заступнику Коморе након њиховог одласка изрази захвалност на њиховом дугогодишњем савесном раду. Главна Скупштина прима предлог, те се г. г. Др. Мајински Коста и Др. Секулић Милан имају о томе известити изводом из скупштинског записника.

Потпредседник предлаже, да се изрази захвалност госп. Др. Павласу Игњату који обавља тајничке дужности, до избора новог тајника. Главна Скупштина прима предлог, те се о томе има известити г. Др. Павлас Игњат изводом из скупштинског записника.

5) Потпредседник ставља на дневни ред прорачун за год. 1932-1933. и одређивање висине припомоћи према §-у 2. Правилника о издавању припомоћи, те установљавање висине улога адвоката за 1932-1933. год.

Предлаже, да се висина припомоћи по §-у 2. споменутог правилника установи за год. 1932-1933. у износу од 40.000 дин. т. ј. четрдесет хиљада динара, а свота доприноса адвоката за исто време у износу од 1.000 дин. годишње. Из уштеда предвиђених прорачуном, припомоћи у предложеној своти моћи ће се исплаћивати, ако се допринос установи годишње са 1.000 динара.

ПРОРАЧУН ЗА 1933. ГОД.

ПРИХОД:

1. За чланарину и фонд од 540 чл. по 1000	Дин. 540.000.—
2. „ адвокатску уписнину	„ 10.000.—
3. „ адвокатско приправничку уписнину . . .	„ 1.500.—
4. „ оглас у „Службеним Новинама“ . . .	„ 1.000.—
5. „ камате од уложеног новца	„ 16.000.—
6. „ приход од дисц. казни	„ 14.000.—
7. „ приход од пресуђених на снашање трошкова	„ 17.500.—
8. Предвиђени приход за 1933. год.	Дин. 599.500.—
9. По одбитку издатака	„ 559.539.—
<u>Показује се чист приход за 1933. год. Дин. 39.961.—</u>	

І. ОСОБНИ ИЗДАЦИ

РАСХОД:

1. Награда секретара 2000×12	24.000.—	
2. „ благајника 1000×12	12.000.—	
3. „ фискала 1000×12	12.000.—	
4. „ чиновника 2800×12	32.600.—	
5. „ 2 дактилограф. 2000×12	12.000.—	
6. „ послужетеља 450×12	5.400.—	111.000.—

II. СТВАРНИ ИЗДАЦИ

1. За огрев годишње 10 фати дрва	6.000.—	
2. „ осветлење зграде Адв. Коморе	3.500.—	
3. „ писаћи прибор	10.000.—	
4. „ тисканице и штампу	5.000.—	
5. „ путне трошкове	35.000.—	
6. „ поштарину	6.000.—	
7. „ разне трошкове	5.000.—	70.500.—

III. ВАНРЕДНИ ИЗДАЦИ:

1. Савету Граду Новог Сада за отплату постављеног асфалта	3.039.—
---	---------

IV. РАЧУН ГУБИТКА

1. За отпис чланарина од помрлих и исељених адвоката	10.000.—	
2. За разне хумане припомоћи	5.000.—	
3. За издавање припомоћи наследницима изнемоглих и помрлих адв.	360.000.—	375.000.—

Целокупни издаци за 1933. год. 559.539.—

Након расправљања у коме су учествовали гг. Др. Руде Пијецки, Др. Мирко Ивандекић Ивковић, Др. Ђура Киш, Др. Ђорђе Тапавица, Др. Бошњак Лазар, Мирко Степановић, Др. Славко Жупански, Др. Драгољуб Јанкелић, Др. Ђорђе Пајић, Др. Тоша Рајић, Др. Лазар Дујић, главна скупштина прихвата изнесени прорачун за год. 1932-33, те предлог изнесен по претседнику, да се припомоћ по §-у 2. споменутог правилника за год. 1932-33. установљава са износом од 40.000 дин., а допринос (чланарина) адвоката са износом од 1.000 дин. стим, да се овај годишњи допринос (чланарина) може и оброчно исплаћивати.

Потпретседник позива тајника, да изнесе жалбу наследника пок. Др. Милана Миловановића у ствари исплате припомоћи.

Тајник реферише, да је Одбор Адвокатске Коморе решењем Бр. 397-1932. од 18. марта 1932. год. одбио молбу Јулије Монашевић рођ. Миловановић из Новог Сада у ствари исплате припомоћи од 40.000 дин. иза смрти пок. Др. Милана Миловановића, јер постоје разлози садржани у §-у 3. Пра-

вилника о издавању припомоћи. Против овог решења жали се молитељица главној скупштини, те у жалби наводи, да не постоје разлози садржани у §-у 3. наведеног правилника.

Како је установљено, да је пок. Др. Милан Миловановић у заостатку са чланарном за год. 1931. и 1932., те постоје разлози за одбијања жалбе, тајник предлаже, да се жалба, као неоснована одбије. Главна Скупштина жалбу одбија.

7) Потпретседник предлаже да се §-а 2. т. 1. Правилника о издавању припомоћи измени и да гласи:

За случај смрти адвоката, оној особи, коју адвокат буде унапред означио, а ако то не учини брачном другу с којим је до смрти заједно живео, или ако удове нема, десцендентима, или ако ових нема, асцендентима.“

Др. Дезидер Керењи предлаже да се овај предлог прими са овом допуном:

„Ако адвокат не означи корисника, те остане без наследника имају се трошкови његове сахране подмирити из своте припомоћи.“

Главна Скупштина прима предлог са допуном.

8) На позив потпретседника тајник извештава, да су следећи предлози поднесени главној скупштини на расправљење:

1) Предлог Др. Петра Бојанића, који гласи:

„Главна Скупштина Адвокатске Коморе у Новом Саду придружује се констатацији изнетој у резолуцији Београдске Адвокатске Коморе од 23. октобра, да је за правилно испуњавање одговорне и тешке дужности адвоката, као бранилаца оптужених по деликтима извирућим из закона о заштити државе, а у заступању пред Државним Судом, потребна пуна примена кривичног поступка. Није могуће извршити до краја и савесно дужност одбране, ако се ова не може пружити окривљеном и пре оптужнице. Чим се истрага отвори, мора окривљеник имати браниоца и мора му се поставити по службеној дужности. Тај императив кривичног поступка требао би наћи примену и биће омогућено одбрани, да послужи циљевима правосуђа у једној правној држави, као и интересима оних оптуженика који су бедног материјалног положаја и потребују ех оффо ефикасну правну заштиту браниоца у моменту отварања истраге, када морају да се жале против незаконитих поступака у полицијским притворима о чему је редовно реч при сваком претресу пред државним судом, те тражи са своје стране да и на територији Апелационог Суда кривични по-

ступак нађе своју пуну примену. Специјално тражимо да се тачно примени § 59. к. п., да је истражни судија при првом испиту окривљеника као и при саопштењу наредбе о притвору, дужан обавестити окривљеника, да он има право ако хоће, да себи узме браниоца. Исто тако тражимо пуну примену § 66. да бранитељ има право, да разматра списе извиђаја, истраге и све прилоге. Одредба, да се браниоцу неће допустити разматрање списка извиђаја и истраге само онда, кад то истрага налаже, тумачи се у честим случајевима тако, да је правило недозвољавање разматрања списка, а изнимке обратно. Адвокатска Комора тражи од г. Министра Правде, да упути све подручне судове на строгу и тачну примену § 66. к. п. Главна Скупштина Адвокатске Коморе моли надаље г. Министра Правде, да при попуњавању важних места у правосуђу на територији Апелационог Суда у Новом Саду, особито при попуњавању места претседника судова, узме у обзир непобитну чињеницу, да је за правилно функционисање правосуђа неопходно потребно, да иста места буду попуњена људима, којима су познати закони и цео ток пословања на територији ове Коморе.

2) Предлог Др. Хинка Абоњи Бр. 1493-1932 у ствари исплате припомоћи.

Код предмета тачке 7.) редовне главне скупштине, која ће се одржити 30. октобра 1932. гбд. част ми је поднети следеће примедбе :

1900. године у пролеће, темишварска Адвокатска Комора била је прва, која је позвала све своје чланове на велику конференцију ради оснивања Пензионог Фонда. На мој предлог ми смо исти основали на каритативној основи тако, да би сви платили неку своту годишње фонду, што не би било велико оптерећење чланова, — али би само оне удовице и сирочади добили пензионску потпору, који су на то упућени и који су без средстава остали после смрти адвоката. Такви су били у оно време многобројни, јер су адвокати живели скромно, штедили и ретко који су оставили своју фамилију без сретстава. Кад је адвокат умро, деца су већ била самостална, а остајало је увек толико, да је његова удова могла од тога скромно живети. Ретко се догађало да неки адвокат умре у својој младости и да остави своју децу и жену неопскрбљене.

Кад смо ми већ почели да оснивамо фонд, извадила нам

је из руке целу ствар, на иницијативу владе, Адвокатска Комора у Будимпешти и основала осигуравајуће друштво са великим трошковима, скупо плаћеним чиновницима. Ја опет предлажем да би адвокатску припомоћ у случају смрти требало основати на каритативној основи, јер ако је адвокат осигуран на 500.000—дин. или на више, или ако има 50 до 100 ланаца земље и кућу те ако је имао добру канцеларију, има у истој уложеног готовог новца и трошкова, бар за 500 000 динара, зашто треба дати припомоћ њиховим удовицама или наследницима. По мом мишљењу то припада онима, који су на припомоћ упућени. Ја мислим, да се припомоћ мора са овог гледишта решити, и онда би се чланарина могла смањити.

3) Предлог Др. Матије Шебештијана и др. Бр. 1522-1932., да се предузму кораци у сврху убрзања судског поступка попуњавањем упражњених места у правосудној служби; да се омогући овера потписа по 36. §-у зем. књ. зак. и код судова, и да се код Минист. Правде учине кораци, да се заштита земљорадника у закону о раздуживању сељака, примењује само на дугове настале из кредитних односа.

4) Предлог Др. Игњата Балажа Бр. 1501-1932. у ствари измене нејасног текста 32. §. Зак. о адвокатима.

Главна скупштина решава, да се предлог под 1) у целини прихвати, да се предлог под 2. одбије, јер је расправљен већ под Бр. 5. овог записника, да се предлози под 3. и 4 упуте Одбору на надлежно решавање и на донашање одлуке.

Др. Петар Бојанић предлаже да се путем Министарства Правде учине потребни кораци, да би се у вези са законом о раздуживању земљорадника, пружио социјална заштита и осталим сталезима. Предлог се упућује Одбору Адвокатске Коморе на поступак.

Хаџи Коста мл. предлаже, да приликом идућих скупштина Одбор поради на томе, да се за путовање добије она повластица, коју добијају и остала удружења за долазак својих чланова на скупштину. Главна скупштина решава, да се овај предлог упутује Одбору, да поступи по предлогу.

Како је са овим предлозима дневни ред исцрпљен потпретседник је закључио Главну Скупштину. Д. К. Г. Тајник Др. Павлас Игњат с. р. Потпретседник Др. Јакшић Жарко с. р. Оверачи: Хаџи Коста с. р. Др. Ђирић Славко с. р. Др. Гавриловић Владимир с. р.

Важније одлуке Одбора Адв. Коморе Одбор од 3. члана по §. 54. зак. о адвокатима

На седници Одбора Адвокатске Коморе у Новом Саду изабран је у смислу §-а 54. закона о адвокатима Одбор од 3 члана у који су ушли: г. г. Др. Душан Медаковић, адвокат из Новог Сада, Др. Матија Мацак, из Новог Сада и Др. Милован Секулић, адвокат из Новог Сада.

Бављење секретара Коморе у званичним просторијама Адвокатске Коморе

Одбор Адвокатске Коморе на својој седници од 19. новембра 1932. год. извршио је избор секретара у особи Др. Николић Николе адвоката у Новом Саду те је уједно донео решење, да ново изабрани секретар проведе дневно бар 1 сат у званичним просторијама Адвокатске Коморе, да би на тај начин што успешније обављао своју дужност и да би за случај потребе могао бити при руци заинтересованима, који траже било какве информације. Остављено је новоизабраном секретару да према своме нахођењу одреди час, када ће бити у просторијама Адвокатске Коморе.

У смислу овог решења, секретар Адвокатске Коморе одредио је, да ће провести у званичним просторијама Коморе дневно 1 сат и то од 3 4 по подне.

Примењивање нове адвокатске тарифе

Актом Управног Одбора Адвокатске Коморе од 9. јула 1932. год. умољен је Госп. Претседник Апелационог Суда у Новом Саду, да упозори подручне судове, да тачно примењивају нову адвокатску тарифу (Правилник о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду) и да им скрене пажњу, да отступањем од нове адвокатске тарифе чине дисциплински преступ. Поводом ове молбе г. претседник Апелационог Суда у Новом Саду дао је Адвокатској Комори овај извештај:

„Бр. Претс. XX. Г. 12-3-1932. Адвокатској Комори, Нови Сад позивом на тамошњи поднесак од 9 јула 1932. год. Бр. 1037-1932. извештава се Адвокатска Комора у Новом Саду, да је претседништво Апелационог Суда у Новом Саду 9. VII. 1932. упутило распис свима подручним судовима с упозорењем да је Правилник о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду (Сл. Нов. од 6. VI. Бр. 127. LVIII.) издат од стране господина Министра Правде на основу

законског овлаштења из §-а 28. Закона о адвокатима за све подручне судове обавезан. Нови Сад. 1. августа 1932. год. Др. Н. Игњатовић с. р. председник Апелационог Суда у Новом Саду.“

Извештај г. Председника Апелационог Суда узет је на знање с тим, да се исти отштампа у Гласнику Адвокатске Коморе и да се г. Др. Игњатовићу Николи, председнику Апелационог Суда, изрази захвалност на његовој предусретљивости наспрам ове Коморе.

Повраћај доприноса уплаћених своједобно у благајну „Országos Gyám és nyugdíj-intézet“ у Будимпешти.

Одбор Адв. Коморе под Бр. 1167-1931. умолио је Министарство Иностранних Дела путем Министарство Правде, да поради на враћању своједобно уплаћених доприноса у благајну „Országos gyám és nyugdíjintézet“-а од стране некојих чланове ове Коморе.

Министарство Иностранних Дела поводом ове замолбе доставило је Адвокатској Комори надлежним путем преко Кр. Банске Управе у Новом Саду извештај Краљевског Посланства у Будимпешти по горњем питању који гласи: „Légation Royale de Yougoslavie en Hongrie Бр. 8243-1932. Будимпешта 27. августа 1932. Министарству Иностранних Послова, правном одељењу Београд. У повратку предмета Кр. Посланству част је извести, да је по истом примило од овдашњег Министарства Иностранних Послова одговор следеће садржине: Према мишљењу Мађарске владе дуг о коме је реч не постоји више. Чак и да постоји не би било могућности да се валоризира у динарима првобитна сума, која је данас изгубила своју вредност. Алинеја 5. чл. 11. Конвенције односно дугова и потраживања у бившим аустро-угарским крунара, датирана у Будимпешти 22. II. 1928. год. не односи се на потраживања, која потичу из социјалних осигурања. Та потраживања имала су се решити посебним конвенцијама. Отправник послова: нечитак потпис с. р.“

Овај извештај узет је на знање.

Тумачење тачке 4. § 52. Закона о јавним бележницима

Дописом Бр. 1330-1932. од 19. октобра 1932 Одбор Адвокатске Коморе умолио је Министранство Правде, да из-

воли донети тумачење тачке 4. §-а 52. закона о јавним бележницима у том смислу, да се под даривањем без праве предаје има разумевати даривање за случај смрти.

На овај допис одговорило је Министарство Правде преко г. председника Апелационог Суда у Новом Саду следеће: „Председник Апелационог Суда у Новом Саду Бр. Претс. I. А. 250-1932. Адвокатској Комори, Нови Сад. У ствари претставке наслова од 19. октобра 1932. год. под Бр. 1330-1932. упућене Министарству Правде ради тумачења тачке 4. §-а 52. о јавним бележницима, извештавам Адвокатску Комору у смислу акта Министарства Правде од 22. XI. о. г. Бр. 109581. да Министарство Правде није овлаштено, да да затражено тумачење, већ да су за то позвани само редовни судори, кад доведе одлуке у конкретним случајевима. Нови Сад 1. дец. 1932. год. Др. Н. Игњатовић с. р. председник Апелационог Суда у Новом Саду.“

Назначивање адресе странака код поднеска за укњижбу права залога

Порески Инспектор Пореске Управе у Суботици и контролор Пореске Управе у Новом Саду у заступању Пореске Управе жале се Адвокатској Комори, да адвокати при предавању молби за укњижбу права залога у заступању својих странака не означају адресе странке, услед чега се отежава рад Пореске Управе приликом разреза рентовног пореза и моле Одбор Адвокатске Коморе, да нареде свима адвокатима, да на поднесцима за укњижбу права залога стављају тачне адресе својих странака.

Поводом горње замолбе Одбор Адвокатске Коморе решио је, да се циркуларем позову сви чланови Коморе, да на поднесцима, којима се тражи укњижба право залога, стављају тачне адресе својих странака, што је и учињено а о чему је Пореска Управа извештена.

Подела припомоћи уд. Др. Беркеша Сигмунда

На молбу уд. Др. Беркеше Сигмунда из Сомбора подељена јој је припомоћ од 1.000 динара, пошто је Одбор Адвокатске Коморе установио, да су наводи њезине молбе, према којима је без иметка и неспособна за зараду, јер је изгубила очни вид, тачни.

Подела припомоћи уд. Др. Фердинарда Штајна

На молбу уд. Др. Фердинанда Штајна из Сомбора подељена јој је припомоћ од 1.000 дин., пошто је Ообор Адвокатске Коморе установио, да су наводи њезине молбе основани и тачни.

Предлог Закона о заштити земљорадника

Поводом претставки, коју су стигле Адвокатској Комори од стране појединих чланова ове Коморе и удружења адвоката по предмету тражења, да се тражбине адвоката уврсте заштићене тражбине закона о заштити земљорадника, Одбор Коморе упутио је образложену претставку Парламентарном Одбору са захтевом, да се тражбине адвоката за свој рад уврсте под § 6. закона о заштити земљорадника, као тражбине, које су изузете од прописа § 1—5 истог закона.

Нелојална конкуренција

Др. Дезидер Тибор, адвокат у Новом Саду, обратио се Адвокатској Комори са питањем, да ли се сматра нелојалном конкуренцијом преузимање заступања странке у парницама под условом, да у елучају неутеривости потраживања или губљења парнице, странка плаћа само готов издатак а не и досуђене трошкове.

По овом питању Одбор Адвокатске Коморе донео је начелну одлуку, према којој сматра, да преузимање заступања парница од стране адвоката под условом, да у случају губљења парнице или неутеривости потраживања, странка плаћа само готове издатке а не и трошкове или одговарајући хонорар, нелојалном конкуренцијом само кад сталног заступања.

Депонованье судских депозита код Хипотекарне банке

Одбор Адвокатске Коморе у Новом Саду, затражио је својим актом Бр. 1492-1932. Министарство Финансија у сврху издавања расписа пореским управама, да исте предузму посредничку функцију за Државну Хипотекарну Банку и код примања судских депозита исто онако као што то чине код исплате судских депозита.

На ову молбу Адвокатске Коморе одговорило је Министарство Финансија својим дописом, који гласи: „Краљевина

Југославија, Министарство Финансија, Одељење Држ. Рачуноводства Бр. 146827-II. од 5. децембра 1932. год. у Београду. Адвокатској Комори Нови Сад. У одговору на акт Коморе Бр. 1492-1932. од 19. новембра тек. год. Одељењу Држ. Рачуноводства част је извести, да је правилником Бр. 165.000-II. од 23. децембра 1930. год. о раду отсека рачуноводства Финансијских Дирекција и за рачуноводно-благајничко пословање пореских управа прописан поред осталог и поступак о депозитима код Финансијских Дирекција и Пореских Управа и исти се не може за сада мењати. Исто тако и Министарство Правде је спремило пројект Уредбе о судским депозитима, који је доставило г. Министру Финансија на сагласност и која се у овом одељењу проучава, те ће и она ускоро бити готова. Према томе, пошто је ова уредба у раду, не могу се за сада доносити никакве одлуке о изменама већ настојећег поступка по депозитима, прописаног правилником, до коначног одобрења уредбе. За Министра Финансија Начелник: нечитак потпис с. р.“

Измена одељка „по другом степену“ §-а 8. Правилника о наградама адвоката

У Правилнику о наградама адвоката на територији Апелационог Суда у Новом Саду у одељку „по другом степену“ §-а 8. поткрала се грешка у првој реченици која гласи: „обављање мериторне расправе“, те је стога Одбор Адвокатске Коморе под Бр. 1609-1932. затражио Министарство Правде ради исправке ове грешке тако, да у место реченице „обављање мериторне расправе“ уђе реченица „обављање немериторне расправе“, те да се ова исправка отштампа у Службеним Новинама тим пре, што се овде ради о једној обичној штампарској грешки, што произлази такођер из тога, јер су мериторне расправе већ уврштене у рубрику истог §-а „по ирвом степену“.

По овом питању Министарство Правде још није донело своју одлуку, те ће о одлуци Министарства Правде своједобно изаћи извештај.

Речник места Дунавске бановине

Мирко Радукин из Новог Сада прикупио је податке и средио „Речник места Дунавске Бановине“, који је предложио

Адвокатској Комори с молбом, да ову књигу препоручи свима адвокатима.

Одбор Адвокатске Коморе нашао је за сходно да препоручи овим путем свима адвокатима књигу Мирка Радукина под насловом „Речник места Дунавске бановине“.

Књига се може добити код самог аутора по цени од 40 динара.

Извештај о кретању адвоката и адвокатских приправника

У именик адвоката уписана су ова лица:

Кисел Фрања, адвокат, са седиштем у Суботици, Дурново
Сергије, адвокат са седиштем у Суботици, Др. Иванчевић
Милан, адвокат са седиштем у Новом Саду, Путник Милан,
адвокат са седиштем у Суботици, Др. Груник Владимир, ад-
вокат са седиштем у Бачком Петровцу, Војновић Владимир,
адвокат са седиштем у Белој Цркви, Др. Вујин Милан, ад-
вокат са седиштем у Вел. Кикинди, Др. Гојковић Стеван, ад-
вокат са седиштем у Мољу.

Из именика адвоката брисана су ова лица:

Др. Влаховић Иван, адвокат из Ст. Бечеја, услед смрти
са 30. VI. 1932.: за преузиматеља канцеларије одређен је Др.
Влаховић Милош, адвокат из Ст. Бечеја. Др. Слобода Ми-
ленко, адвокат из Чаковца, услед именованја за јавног
бележника са 5. VII. 1932.: за преузиматеља канцеларије од-
ређен је Др. Франетовић Јерко, адвокат из Чаковца. Др. Рајић
Тоша, адвокат из Вел. Бечкерека, услед именованја за
јавног бележника са 6. VII. 1932.: за преузиматеља канцела-
рије одређен је Подградски Јосиф, адвокат из Вел. Бечкерека.
Др. Абрамовић Иван, адвокат из Сомбора, услед именованја
за јавног бележника са 14. VII. 1932., за преузиматеља кан-
целарије одређен је Др. Радо Дезидер, адвокат у Сомбору,
Др. Огњанов Светозар, адвокат из Суботице, услед имено-
ванја за јавног бележника са 27. августа 1932. године:
за преузиматеља канцеларије није нико одређен, пошто
је сам ликвидирао своју канцеларију. Др. Мајински Коста
адвокат из Новог Сада, услед именованја за јавног бележ-
ника са 1. септембром 1932. год., за стараоца канцеларије од-
ређен је Др. Иванчевић Милан, адвокат у Новом Саду. Др.

Матијевић Иван, адвокат из Бачке Паланке, услед сеобе у Осиек са 20. IX. 1932.: за преузиматеља канцеларије одређен је Шкроблин Иван, адвокат у Новом Саду. Др. Дебељачки Ђорђе, адвокат из Ст. Бечеја, услед именованја за јавног бележника са 22. IX. 1932.: за преузиматеља канцеларија одређеи је Госпођиначки Д. Бранко, адвокат из Ст. Бечеја. Глумач Богдан, адвокат из Ст. Футога, по молби брисан је из именика адвоката са 22. IX. 1932.: за преузиматеља канцеларије одређен је Др. Матић Милан, адвокат у Новом Саду. Др. Секулић Милан, адвокат из Новог Сада, услед именованја за јавног бележника са I. X. 1932.: за преузиматеља канцеларије одређен је Шкроблин Иван, адвокат у Новом Саду. Адамовић Средоје, адвокат из Нове Кањиже, по молби са 30. X. 1932. за преузиматеља канцеларије није одређен нико, пошто је сам ликвидирао канцеларију. Др. Кирић Миливој, адвокат из Новог Сада, по молби са 21. XI. 1932.: за преузиматеља канцеларије није одређен нико, пошто је ликвидирао сам своју канцеларију.

У именик Адвокатских Приправника уписана су ова лица:

Др. Квитнер Едмунд 11. VI. 1932. са праксом код Др. Дохања Јулија, адвоката у Новом Саду. Аделмајер Фрања 16. VI. 1932. са праксом код Др. Аделмајера Фрање, адвоката у Вршцу. Ерлинг Карло 20. VI. 1932. са праксом код Др. Бојанића Петра, адвоката у Вел. Кикинди. Милетић Благоје са 21. VI. 1932 са праксом код Др. Петковића Ђорђа, адвоката у Новом Саду. Кузмановић Славко 5. VII. 1932. са праксом код Др. Могина Саве, адвоката у Вел. Кикинди. Таус Ладислав 5. VII. 1932. са праксом код Др. Таус Филипа, адвоката у Секићу. Шебешћен Павао 11. VII. 1931. са праксом код Др. Ботлика Дезидера, адвоката у Сомбору. Белончик Аладар 11. VII. 1932. са праксом код Др. Бергера Људевита, адвоката у Дарди. Клајн Фрања 11. VII. 1932. са праксом код Др. Ласло Дезидера, адвоката у Ст. Бечеју. Матић Богдан 14. VII. 1932. са праксом код Др. Илијћа Радослава, адвоката у Новом Саду. Прчић С, Лазар 18. VII. 1932. са праксом код Среског Суда у Суботици. Бек Арпад 17. VII. 1932. са праксом код Др. Лоранта Золтана, адвоката у Суботици. Др. Клајн Тибор 3. VIII. 1932. са праксом код Др. Лоранта Золтана, адвоката у

Суботици. Стипић Владислав 10. VIII. 1932. са праксом код Др. Хирт Фрање, адвоката у Суботици. Дороски Јован 13. VIII. 1932. са праксом код Др. Влајковића Мирка, адвоката у Сомбору. Бурдулић Миша 16. VIII. 1932. са праксом код Др. Јовановић Бранка, адвоката у Алибунару. Крајнер Ервин 22. VIII. 1932. са праксом код Др. Кун Фрање, адвоката у Белој Цркви. Стојановић М. Богољуб 3. IX. 1932. са праксом код Др. Бошковић Душана, адвоката у Панчеву. Скендеровић Миха 3. IX. 1932. са праксом код Дољинина Стјепана, адвоката у Суботици. Хајду Јосиф 19. IX. 1932. са праксом код Кокушкин Александра, адвоката у Бачком Петровом Селу. Свирчевић Милош 27. IX. 1932. са праксом код Др. Франк Николе, адвоката у Бачкој Тополи. Продановић Вера 21. X. 1932. са праксом код Среског Суда у Сомбору. Емих Иван 24. X. 1932. са праксом код Окружног Суда у Суботици. Бодрић Михајло 24. X. 1932. са праксом код Др. Пап Људевита, адвоката у Суботици. Купусаревић Стеван 2. XI. 1932. са праксом код Др. Николића Ђуре, адвоката у Сомбору. Козаревић Ђока 2. XI. 1932. са праксом код Др. Гал Реже, адвоката у Сомбору. Фелдеш Јован 2. XI. 1932. са праксом код Др. Диаманта Ернесте, адвоката у Суботици. Шарчевић Андрија 14. XI. 1932. са праксом код Среског Суда у Суботици. Радосав Жарко 15. XI. 1932. са праксом код Др. Радосава Стевана, адвоката у Вел. Бечкереку. Николић М. Светозар 15. XI. 1932. са праксом код Др. Мијатовића Светомира, адвоката у Вршцу. Стари Антон 19. XI. 1932. са праксом код Патаји Беле, адвоката у Новом Бечеју. Ачански Стеван 26. XI. 1932. са праксом Др. Штифелмајера Карла, адвоката у Кули. Борђошки Ненад 29. XI. 1932. са праксом код Др. Денеша Јосифа, адвоката у Сенти Фехервари Арпад 29. XI. 1932. са праксом код Др. Шаб Матије, адвоката у Белој Цркви. Колесар Петар 3. XII. 1932. са праксом код Др. Мацака Матије, адвоката у Новом Саду. Облат Ела 3. XII. 1932. са праксом код Окружног Суда у Сомбору. Шосбергер Тибор 5. XII. 1932. са праксом код Др. Циприса Оскара, адвоката у Новом Саду. Рем Адрија 12. XII. 1932. са праксом код Др. Бартмана Симе, адвоката у Панчеву.

**Из именика адвокатских приправника
брисана су ова лица:**

Дулић А. Петар из Суботици са 18. VI. 1932. услед именованја за судског приправника код Окружног Суда у Субо-

тици. Висота Г. Алексије из Новог Сада услед положеног адвокатског испита са 30. VI. 1932., Павковић Паја из Вел. Бечкерека са 1. VII. 1932. услед именована за судског приправника код Окружног Суда у Вел. Бечкереку, Бибић Дејан из Вел. Бечкерека 7. VII. 1932. услед именована за полицијског приправника у Новом Саду, Хаџић Т. Лазар из Новог Сада, са 15. VII. 1932. услед именована за судског приправника код Окружног Суда у Новом Саду, Полторацки Виктор из Сомбора 2. VIII. 1932. услед именована за судског приправника код Среског Суда у Уљми, Николајевић Радивој из Вршца 8. VIII. 1932. услед ступања на дужност код Министарства Иностранних Дела у Београду, Др. Кениг Јулије из Новог Сада 8. VIII. 1932. услед положеног адвокатског испита, Григоров М, Милорад из Вел. Бечкерека са 1, IX. 1932. услед ступања у војску на одслужење војног рока, Кисел Фрања, Суботица 2. IX, 1932. услед положеног адвокатског испита, Др. Аранички Ст. Петар из Новог Сада 9. IX. 1932. услед ступања у војску на одслужење војног рока, Мужић Анте из Алибунара 12. IX. 1932. услед положеног адвокатског испита Дурново Сергије из Суботице 13. IX. 1932. услед положеног адвокатског испита, Др. Брихта Стеван из Сенте 17. IX. 1932. услед ступања у војску на одслужење војног рока, Др. Иванчевић Милан из Новог Сада 28. IX. 1932. услед положеног адвокатског испита, Свирчевић Милош из Бачке Тополе 6. X. 1932. по молби брисан из именика адвокатских приправника, Пискунов Петар из Сенте, 10. X. 1932. услед именована за судијског приправника, код експозитуре сомборског Окр. Суда у Чаковцу, Путник Милан из Суботице 18. X. 1932. услед положеног адвокатског испита, Др. Груник Владимир из Новог Сада, 18. X. 1932. услед положеног адвокатског испита, Павловић Павле из Суботице, 9. XI. 1932. услед ступања у државну службу, Др. Вујин Милан из Вел. Бечкерека 12. XI. 1932. услед положеног адвокатског испита, Др. Брик Илија из Сомбора 30. IX. 1932. по званичној дужности, јер не врши праксу од 7. IX. 1923. год.

Пензиони фонд Адвокатске Коморе у Новом Саду

Извештај секретара Адв. Коморе за седницу Управног Одбора Пенз. Фонда од 10. дец. 1932. год.

О општем стању Пензионог Фонда Адвокатске Коморе у Новом Саду на дан 10. децембра 1932. год. част ми је Управном Одбору поднети следећи извештај:

I. Бројно стање Адвокатска Комора у Новом Саду броји данас 541 члан, а Пензиони Фонд. Адв. Коморе 505 чланова. Поред тога има још 5 новоубележених чланова Коморе, који се до данас још нису изјаснили у погледу уписа и висине класе осигурања.

Од 505 чланова Пензионог Фонда у VI. класи налази се 350, у V. класи 20, у IV. класи 27, у III. класи 41, у II. класи 25 и у I. класи 42 члана. Као што је већ у ранијим извештајима споменуто, упада у очи, да чланови Пензионог Фонда из виших класа из дана у дан прелазе у ниже класе. За доказ напоменућу, да међу данашњим предметима, које ће данас Управни Одбор решавати, а којих има свега 19, има 6 молби чланова Фонда, којим траже прелаз из виших у ниже класе осигурања. Да би Одбору било потпуно јасно у каквом се сразмеру статистика класа налази данас, на пример према статистици у јануару месецу о. г., част ми је споменути, да је јануара месеца о. г. I. класа имала 51 члан, а данас 42 члана, што значи, да је за непуну годину дана 9 чланова иступило из највише класе, вероватно услед данашње конјуктуре, која осетно погађа и адвокатски ред.

	II. Имовно стање
Пензиони Фонд данас располаже са укупним капиталом од дин. 1,333.648·74 и то:	
1) Готовог новца у благајни има дин.	103.842·70
2) На чек рачуну код Пошт. Штед. у Београду „	93.540·35
3) Улог код Српске банке у Н. Саду „	50.000·—
4) Улог код Држ. Хипотекарне банке у Н. Саду „	350.000·—
5) Улог код Градске Штедионице у Н. Саду „	330.000·—
6) Вредносни папири Блер-Селиг- мановог заја (номинална вред- ност 13.000 долара, куповна цена „	387.464·25
7) Камата на улоге укупно „	18.801·44

Укупно дин. 1,333.648·74

Овој укупној своти треба додати још и осталу камату на целокупан износ улога, са којима ће поједини заводи, код којих се улози налазе, обрачунати крајем овога месеца.

Пораст прихода у овој години изгледа овако: у јануару месецу о. г. Пензиони Фонд је располагао са капиталом од дин. 514.354·69; половином марта месеца о. г. са капиталом од дин. 731.814·19; у првој половини маја месеца о. г. са 828.911·99 дин.; у првој половини јула месеца о. г. са 979.135·94; у првој половини септембра месеца о. г. са 1,145.950·42; а данас са капиталом од 1,333.648·74.

Заостатак месечних доприноса са чланарином, чланова Пензионог Фонда ове Коморе, до закључно 30. новембра о. г. износи укупно дин. 577.686·— Од ове своте 77.800 дин. пала на дуговање за год. 1931., а дин. 499.886 на дуговање за ову годину. Част ми је споменути, да је укупно дуговање до закључно 31. августа о. г. износило укупно 539.850, од које је своте падало на дуговање у 1931. години дин. 104.560, а на дуговање у овој години дин. 435.290·— Из овога излази, да је дуговање за ова последња три месеца, противно досадањем порасту, нарасло свега са 37.836 дин., што се даде протумачити једино са овршним поступком, који је у току против 210 чланова Пензионог Фонда, услед

III. Дугова-
ње Пензио-
ном Фонду

чега је у последње време у благајну Пензионог Фонда уплаћено више, него раније.

**IV. Овршни
и дисциплин-
ск и поступак
против не-
платиша.**

Као што сам већ споменуо у извештају, поднесеном главној скупштини Пензионог Фонда, која је одржана 30. октобра о. г., Комора је у два маха поднела Среском Суду у Новом Саду овршне молбе протав дужника Пензионом Фонду, у то први пут против 157 чланова, који су договали за 1931. г., а доцније против 210 чланова, т. ј. против свију оних дужника, који дугују више од тромесечног доприноса. У случајевима, у којима је дражба остала безуспешна, Управни Одбор је с времена на време решавао, да се такви случајеви пријаве Дисциплинском већу ове Коморе, ради кретања дисциплинског поступка. До сада таквих случајева има укупно 9.

**V. Обавезе
Пензионог
Фонда**

Пензиони Фонд је за сада обавезан према: 1. уд. Др. Керпел Сигмунда из Вршца, којој сваког последњег дана у месецу за наредни месец шаље удовичку ренту од Дин. 1500; 2. уд. Др. Маширевић Михајла, адв. из Сомбора, 3. уд. Др. Клајн Матије из Суботице; 4. уд. Цигурски Ацка из Ст. Бечеја и 5. уд. Др. Влаовић Ивана из Ст. Бечеја, којима сваког последњег дана у месецу за наредни месец шаље удовичку репту по Дин. 450.— Укупан месечни издатак Пензионог Фонда за удовичке ренте износи Дин. 3300.— Поред тога данас ће се решавати молба Др. Поповић Душана, адв. из Новог Сада, и Др. Липковић Марка, адв. из Новог Сада, који моле инвалиду.

Подношајући овај извештај, молим Управни Одбор, да га изволи узети на знање и да учини сходна расположења у погледу готовине, која се налази у благајни Пенз. Фонда и код Поштанске Штедионице у Београду.

Нови Сад, дана 10. децембра 1932. год,

Др. Николић с. р.
секретар

